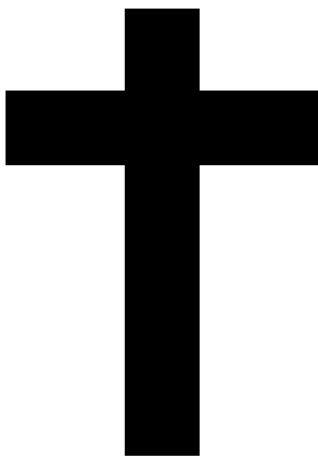

Gava NT

Guduf-Gava: Gava NT (New Testament) of Nigeria

Gava NT

Guduf-Gava: Gava NT (New Testament) of Nigeria

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Guduf-Gava)

Contributor: Luke Initiative for Scripture Translation

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025
c5714267-3149-5dc1-bdf8-ddc43a5cf0fe

Contents

Mat	1
---------------	---

Lav Zəđane a vinzdga

Mat Farsa kwar lav

Kadkad na, Mat kə vindzgan. Dəge tuku dakhana in kwarne, Dadzikan kə bədu. Nənan kə dadak li chaw khadam ai dūda tlər sar kə nəga kə fur Yasu. Ən kadkad Markus zə Luk, ən dakhə də tlərna dakhə sare Lawi ud. Ən vəkəke a dal, a təga Yazhigəl ad lanji, diwa vak tlayangakh, kə bəlabəla də Kristu da vak Yakhudakh. Kristu dadake a ghitsa vanan, dadake da saks da man wuliwa tləks. A vindzəga Mat a dina kə kadkad kə sukwatkh sar Yakhudakh. Kə əmdla kwarne, Yasu zər Nazərat, in Kristu, dadak kat. Tsuguna kə əmdlada wakhada gida sar kə tləksə Yazhigəl. A tsukwanan ad ghər kə mədlada dule a righanəf Yasu ad vindzakhe ən kadkad mughur lanji ai ən kwar lavən təghər kə Kristu, dadak man tləks. Ina kə kadkad matla lave ən təkə mughura lanji zə wilwa lanji wirva kə righada hihisar kə lav tlayang.

Madəv kur tugwado tugwa ad kadkadən, tsənan tsəna ad lav Mat chuwaɖad. Yasu in Kristu, Shik ən təghər kə shikakh, zə Dadzikan ya dadzikanakh. Dəgakhana daghan kə əmdlanan kwarne, zər Yazhigəl Yasu. Ghərmə tsuguna, khayanəf kiyam kə dabadab, wirva Dadzikan mara zə dad kat.

Detla na kə lav

Farsa gida Yasu zə mantlər sar (1:1-4:25)

Kwardu lav Yazhigəl ən tə ghuɖ (5:1-7:29)

Tsagdutsaga daghanghan, Jakvakh, zə ɖaya dzanakakh (8:1-18:35)

Degal da Wurshalim zə mbasa ɖəl magi (19:1-23:39)

Lav tlayangakh ən təghər kə dəgakhe ad dzoghər dzəg (24:1-25:20)

Əmtsa Yasu zə tsiya sar (26:1-28:20)

Ndazhazhana kə tugwa mbərt Yasu

(Luk 3:23-38)

¹ Ina ndazhazhana kə tugwa mbərt Yasu Kristu, zər Dod, zər Brakhim.

² Brakhim kə yiga Ishaku, Ishaku kə yiga Yakub, Yakub kə yiga Yakhud zə zarbabakh sar,

³ Yakhud kə yiga Perez zə Zera ai yiga Tamar,

Perez kə yiga Khezron,

Khezron kə yiga Ram,

⁴ Ram kə yiga Aminadab, Aminadab kə yiga Nakhshon, Nakhshon kə yiga Salmon,

⁵ Salmon kə yiga Boaz, bab sara Rakhab,

Boaz kə yiga Obed bab sara Rutl,

Obed kə yiga Yese,

⁶ Yese kə yiga Dod shik.

Dod kə yiga Sulemanu ai yiga nus Uri.

⁷ Sulemanu kə yiga Rekhabom,

Rekhabom kə yiga Abij.

Abij kə yiga Asa,

⁸ As kə yiga Jekhoshafat.

Jekhoshafat kə yiga Joram,

Joram kə yiga Uzi.

⁹ Uzi kə yiga Jotlam,

Jotlam kə yiga Ahaz.

Ahaz kə yiga Khezikay,

¹⁰ Khezikay kə yiga Manas.

Manas kə yiga Amon,

Amon kə yiga Yosi.

¹¹ Yosi kə yiga Yekoni, zə zarbabakh sar

ən tə sarte tsa khutsalud udakh ya

Yakhud da man vəɖ ən Khay ya Babil.

¹² Ən tə khal kə bətral ɖa tsud da khayə Babil.

Ka yiga Yekoni ad Sheyaltiyal.

Sheyaltiyal kə yiga Zerobabel,

¹³ Zerobabel kə yiga Abikhud.

Abikhud kə yiga Eliyakim.

Eliyakim kə yiga Azor,

¹⁴ Azor kə yiga Zadok,

Zadok kə yiga Akim,

Akim kə yiga Eliyud

¹⁵ Eliyud kə yiga Eliyazar,

Eliyazar kə yiga Matan,

Matan kə yiga Yakub,

¹⁶ Yakub kə yiga Yusuvu zil Maryam,

Maryam tsuguna ka yigan ad Yasu ai dakhud də Kristu.

¹⁷ Tsiyif ənt Brakhim kakh da tə Dod, a nala kə kəlgwidz klatəm ufaɖ. Tsiyif ən tə Dod, tsa kəlgwidz klatəm ufaɖ ən sarte a dzətrərud ak Izrailakh da man vəɖ ən Babil. Tsiyif ən tə sarte tsən manud vəɖ ən Babil da tə sarte yigdud Kristu tsa kəlgwidz klatəm ufaɖ.

Yig Yasu Kristu

(Luk 2:1-7)

¹⁸ Auna dule a yigdud Yasu Kristu. Ən sarta səb Maryam bab Yasu kə Jisav, kəda ngudətra səba tsuda, ka dzoghər khud tsin tə dəva də ndzəɖa Səɖikw Chuwaɖadan.

¹⁹ Jambu sar Jisava ud charan, nagh ba də kəɖara zhiru ən tatak udakh bi. Ka ɖayanən ad ghər kə təkaghəra tsitar bəghanyan.

²⁰ Madvin ən ɖaya ghəra, dzəgdwɖlam əmdləwala zəɖəla Yazhigəl tsin ən suwan. Niya tsin, “Jisav zər Dod, a ɖuwa gəɖza kə zəɖ Maryam kə nəga kə nusagh, wirwa khudsarna a sa tədəva də ndzəɖa Səɖikw Chuwaɖadan.

²¹ Da yigayiga dæ zær dædungw, da barva bæg kha dækha Yasu. Wirwa in da kat yakhtar ən khaipakh tar.”

²² Dagħan ina a dzoghær kærighada dæge a kwarga Dadzikan tæ dæwa dæ tlayang kwarne,

²³ “Da dlægh khud dughmbæl, da yiga yiga ad zer. Ka da barva dækhud Manuwel.” Dæge tuku Manuwel na in kwarne “Dagħa kænda zæ Yazhigæl.”

²⁴ Tsiyif kær Yusuvu ən khara, ka gatars kær lave a kwararkhe zæbæla Yazhigæl. Yusuvu tsuguna ka bæf ad Maryam kær næga kær nus sar.

²⁵ A khænarghær bi, ba yiga tsin zær sar. Ka barva Yusuvu ad dækha Yasu.

2

Ghulabakhe saro ən mbært kæs

¹ A yava Yasu ən kæs ya Baitalkhami ən æntla khay ya Yakhudi ən kwarga shik Khiridus. Ən tæ yanen kær sart, ka səsæg kær li tsatsæg ən tæghær kær kwadladlakħ sægo ən mbært kæs, da wurshalim. Ka ndidæ tsitar

² kwarne, “Ən vara fitl na yavan ai da næga kær shik Yakhudakh ni? Wirwa a nægha tsæændæ kwadladl sar sægo ən mbært kæs, wirwa yana a so da dæbadæba kænd.”

³ Tsæna kær Khiridus Shik ad yan, ka tsiyif mækæn sar zæva udakh dagħan ən Wurshalim.

⁴ Ka dzakħanæf ad zik zikan na kær zil kæsakh, zæ li tsagdu ndzikħa ndzikħ Mus. Ka ndidatærwal ad vake da yigdud Kristu.

⁵ Ka næw itar tsin, “Ən kæs ya Baitalkhami, ən æntla khay ya Yakhudi. Wirwa a vin-dzga ndæk yan tlayangen ad dæge a kwarga Yazhigæl kwarne,

⁶ “‘Għæra tsugun Baitalkhami æntla khay ya Yakhud,

Khædikæn bakhæn li man tlækæs ən Yakhud bi;

Wirwa da sægawal ən tæb tsækur dadake da man tlækæs,

Dadake da zighw udakhær ya Israil.’”

⁷ Ka dækħga Khiridus ad li tsatsægæn bæghanyan, ki næghda tsatsæg tsin ad sarte tsa æmdlawa kwadladlen.

⁸ Ka bælatæral dægæl da Baitalkhami, ka ni, “Dam da næghamako ndæghær nægh ad fitlæn” düssa nikur. Da tlarghær kur, ka kwara ke kur ki dægæl kær għæræ da dæbadab.”

⁹ Udzala tsitar ən tsæn lav shika, ka dal itar. Kwadladle tsa nægha itar ən mbærtæ kæsena ən tæ vuk tar. Ka gatars gata tsitar tlæm sa tsin da tæghær kær vake dæ fitlæn.

¹⁰ Nægha tsitar ad kwadladlen ka righæf itar dæ khwadæga char.

¹¹ Da tsitar da mæghen, ka nægha tsitar fitlæn zæ Maryam bab sar, kalga itar juguv

ən tæ vuksar, ka dæbanæf itar. Ka vadana itar mbæl jiladakh tar ka bara itar ad dawan zæ tærshin díz ai manavadal sægawal ən uf ai dækhdud frankinsens, zæ ai dækhdud Mir ən tlærna uf.

¹² Ka gwiyagh itar ən tæ tlærna dül da kæstar, wirwa tsa tækhatæranud ən suwan kwarne, a dæwa itar gwiya daks da vak Khiridus.

A khwayal Yusuvu zæ Maryam dæ fitlæn da Masar

¹³ Ən tæ khal kær daldæg tsitar, ka tlarghær zærbæla Yazhigæl kær Yusuvu ən suwan, avin, “Tsiya, zæba ad fitl na zæ bab sar khwaya dægæl da Masar. Gidam gidæn vin kwa kwara kurkħai ka saks, wirwa da gatagata Khiridus ad zærna kær kædækæd.”

¹⁴ Ka tsiyæf Yusuvu bæf ad fitlæn zæ babsar kævid, ka dal da khay Masar.

¹⁵ Ka nndzægan ən vin da tæ sarte a æmtsæga Khiridus. Ina kær digit a dzaughær ki zæda righada dæge a kwarga Dadzikan ən tæ dæwa dæ ghay tlayangen kwarne, “A dækhadæghær ən Masar ka zærar.”

¹⁶ Katlga kær Khiridus kwarne raja kharghæra liye tsa digit ən tæghær kær kwadladlen, ka ngudærv tsin char. Ka bælanæf ad udakh kær khadzga degħwa zær dædungw ən Baitalkhami zai ən gædzar kæsakhe tævægh, tsiyif ən tæ væg mits da tæ vunj, kalkala sarte tsa kwararkħai li tsatsægæn ən tæ ghær kær zæren.

¹⁷ A righif lave tsa kwarga Irimi tlayang;

¹⁸ “Ka tsæna tsæna tsud ad kwind ən dlægh tsits.

Kwinda tuwa ziwaziw,

Rakhil ən tuwa wirwa zarsar.

A piyarwala kitlandagh ræv.

Wirwa a ruga zar sar.”

A bæf Yusuvu ad Maryam ze Fitlæn kær Saks ən Masar da Nazarat

¹⁹ Tækħal kær æmtsæ Khiridus, ka tlarghær zærbæla Yazhigæl kær Yusuvu ən suwan ən Masar

²⁰ ni, “Tsiya bæf bæ da dæ fitlæn zæ bab sar gwiya daks da Izrail, wirwa liye gat kæd fitl na a ruwargan.”

²¹ Ka tsiyif, bæf ad fitlæn zæ babsar ka gwiya da khay ya Izrail.

²² Ai tsæna tsin kwarne zær Khiridus, ai dækhdud Arkilayus kær chauga tlækæsa dad sar, ən man tlækæs ən khay ya Yakhudi, ka gædza tsin dægæl da vinen. Wirwa tsa tækhatæranud ən suwana, ka khutsval da æntla khaya Galili.

²³ Ka dal da gidæn tlærna kæsæn ən dækhdud dæ Nazarat. “Ki righada dæge tsa kwarga tlayang kwarne, Zærna da dækha dæ zil Nazarat ud.”

* 2:8 Fitla nævuda in Zær vunj 2:18 Irimi 31:15.

3

Kwardu lav Yazhigəl kə Yukhan dadak paraud

(Markus 1:1-8; Luk 3:1-18; Yukhan 1:19-28)

¹ Ən tə yanən kə sart, a sawal Yukhan dadak para ud da kwardu lav Yazhigəl ən təghal əntla khay ya Yakhudi.

² Ni, “Pəlam pəla ghər, wirva tləksa Yazhigəla a khəzgan.”

³ Tsa Yukhan dadake tsən kwara Ishay tlayang ad laven təghər tsin kwarne, “Kwinda ud ən tləkh ən təghal kwarne, “Dikamarna dül kə Dadzikən,

Andz ger nəv dulsar.”

⁴ Gabage taləm Yukhan na a manava də guj tləgwam. Ngudan sambal ən tə khukw tsin. Dəg zuwa sara tsəvakwa zə mam təghal.

⁵ Təkəna udakh ya Wurshalim zə əntla Yakhudi daghan, zə daghan əntla khay zagh Urdun, ka sakhgawal itar da vaksar,

⁶ ka kwarakh khaipakhtar itar, ka paratəra para tsin ən zagh Urdun.

⁷ Ai vazga kə Yukhan ad Farisakh zə Sadukiyakh zikən səgawal da vaksar kə paratərapar, ka niya tsitar, “Kur zar ya pushakh. War kə khidakurf kə ngikh kuba revakhud Yazhigəl nən saksı?

⁸ Manam gide da əmdla kwarne a palga kur ghər ən khaipakhur.

⁹ Dzamam ba ən khudur kwarne, ‘Dədənda Brakhim bi,’ Ən təkha kura təkha kə. Təkha Yazhigəl kə vədərkhay zara kə Brakhim səgawal ən kurakhan.

¹⁰ Audzalud ən bars khil kə mbərt uf. Itsera kə ufe kwal yig zar charan ka əntlarsud kədaghud da kar.

¹¹ “Ni ka ən para kura də yu kə, kə mətlada kwarne a palga kur ghər, ude ndanga təghər tsəka da saks ən tə khil tsək, ude itsa kimbak sar təkha ba ka kə bənəf bi. In da para kuran də Sədikw Chuwadadan, zə kar tsugun.

¹² Khutan ad kwat kava sar, kə kav khi sar ən tə ghwuzay, ka dzanəf ad khi, dıdagħ ən kuvur sar, ka ndəghanan ad tlitl də kare kwal təkha tsud kə kədgan.”

Para Yasu

¹³ Ən tə khalak yan ka sagha Yasu ən Galili, da vak Yukhan kə parapara tsud ən zagh Urdun.

¹⁴ Tsən na Yukhan ad gadlara gadl. Ka niya tsin, “Ka tsən naghə paraka para tsəkha ka kha kə sagha da vakara?”

¹⁵ Ka ngawarkhai Yasu kwarne, “nalnəgin ndək yan, wirva ndək yan khwaran kə righada dəge ən naghə Yazhigəl.” Khal kə yana ka khayanəf Yukhan.

¹⁶ Ən tə khal kə Parandal tsud Yasu, madvin ən səgawal ən yu, təvin təvina ka ngurəf garazhigəl, ka nəghan ad sədikw Yazhigəl ən səgadhə ndək kakur, sodagh da təghər tsin.

¹⁷ Ka tsənud lava səgadhə ən gharazhigəl kwarne, “İna zərərə ən waya kə, ən tsən zəda sar ka char.”

4

A kurana wurdu ad Yasu

¹ Ka fiwandəl Sədikw Chuwadadan ad Yasu da təghal kə kurakura kə wurdu.

² A zəgə Yasu ad ndəl khəna kul ufađ vida zə fatsi. Kə khala ka ndzikənəf way.

³ Ka sa wurdu niya tsin, “Da zər Yazhigəl kha, kwarara kwara kə kurakhan nalnəg itar kə dəg zu.”

⁴ Ka ngawarkhe Yasu kwarne, “Vindzan ən kadkad Yazhigəl kwarne, ‘Uk ən safən tə dəg zuwa kitakul bud bi, khekwa də itsera kə lave ən səgawal ən ghay kə Yazhigəl.’ ”

⁵ Ka bala wurdu da dləmdla kəs Chuwadadan ən Wurshalim, ka 606a tsin da tə ghər kə bədem fəta Yazhigəl.

⁶ Niya tsin, “Da zər Yazhigəl kha,” ghədzəvdagh ghədzəva dəg dagħ da khay, wirva vindzan kwarne,

“ ‘Da batra bəg Yazhigəl ad ndzəda kə zarbəlakh sar kə kat kha kat.

Ka da chau kha chawa itar də dəv tar.

Khek kədkhe kə kur ən tə sig.’ ”

⁷ Ka nəv Yasu tsin, “Vindzan tsugun kwarne, ‘Kura ba də Dad zikan Yazhigəla bi.’ ”

⁸ Ka gwidən wurdu ad 606a dəgo da tə tsəban na kə ghay ghu6, ka mədlaran ad tləksakh lərd zə zika khwara sar daghan.

⁹ Ka niya tsin, “Da kəla ke kha juguv dāba ke kh. Dagħan dəgakhana da bakha bəg kə.”

¹⁰ Ka nəv Yasu tsin, Tsiya dəgal ən van kha shatan, wirva vindzan kwarne, “ ‘Dabadaba Dad zikan Yazhigəlahk, tsuguna in kitakul da manara kha tlər.’ ”

¹¹ Khalak yana ka dūwars wurdu, ka səgdagh kə zarbəlakh Yazhigəl da nəgharu nəgh.

A farsa Yasu ad tlər sar ən Galili

(Markus 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² Tsəna kə Yasu kwarne a viyava Yukhan da sal, ka tsiya tsin dəgal da Nazarat ən Galili.

¹³ Ka dūwars ad Nazarat, dal da gidən Kafarnakhum, ai təvai ən tuk dəlv ən tə ghala əntla khaya Zəbulun zə Naftali.

¹⁴ Ki da righada lave kwarga Yazhigəl ən tə dəva də Ishay tlayang kwarne,

¹⁵ “Əntla khay mbərt Zebulun, zə dəg Naftali ən Galili.

Ən tə dül dəlva Madateri, tangw da tə əntla khay zagh Urdun,

Galili vake ən gidda liye kwal Yakhudakh.

¹⁶ Liye ən gidən gurtl.

Nəgha tsitar kəs khədəd char.

Liye gidən kəs sədikw fayam əmtsa.

A mædlawala khedada kes da vak tar.”

¹⁷ Tsif të yanen kə sart, a farsa Yasu ad kwardu lav Yazhigəl, ən kwar kwarne, “Pəlam pəla ghər, wirva tləksa Yazhigəl a kharzəgan.”

*A dakhga Yasu ad li vay kilfud ufad
(Markus 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Madəv Yasu ən dəgal ən tə kalam dəlva Galili ma, ka nəghanəgha tsin zarbabakh mits, Simane dakhdu də Bitrus zə zer bab sar Ndros. Ən dəy sika vay kilf itar da dəlv, wirva li vay kilf itar.

¹⁹ Ka nəv Yasu tsitar, “Gatamakəs gat, da nakurar nəg ka kə li khutsado ud ndəkvə ən vava kur kilf.”

²⁰ Təvin təvina ka dūwars itar ad sikakh tar, ka gatars itar.

²¹ Din ən zu vuk də dəga, ka nəghan ad yakhaya kə zarbabakh mits tsugun, ai Yakub zər Zabadi zə zer bab sar Yukhan. Ən peryu itar zə dad tar Zabadi, ən dika sikakh tar itar. Ka dakh tərkhai.

²² Təvin təvina ka dūda itar peryu tar zə dad tar, ka gatars itar.

*A məlaru Yasu kə udakh zikən
(Luk 6:17-19)*

²³ A gwayafkhai Yasu ən kəs Galili daghan, ən tsagakhdū lav Yazhigəl ən gud dzakhav Yakhudakh. Ka kwardu lav zədən təghər kə tləksa yazhigəl. Ən mbakha itsera kə khulf kuz, zə liye kwal yang kə udakh.

²⁴ A tsa tə dəva də yan kə tlər ud ad Yasu ən khay ya Suri daghan. Ka zəfardo li kwal yang ud zə liye ən tuk kuzakh sikh sikh sikh zə li khəf dlad, zə li sədikw bəzan, zə liye tlavarghər wurdu zə li əmtsa kalam vəgh, a mbakhatru daghan.

²⁵ A gatars dzakhava udakh zikən səgawal ən Galili, zə əntla khaya kəsakh kəldək, zə Wurshalim, zə əntla khaya Yakhudi, zəva liye ən ghədzəva zaghā Urdun.

5

A kwardu Yasu ad lav Yazhigəl ən tə ghu

¹ Vazga kə Yasu a dzafkhai udakh zikən, do da tə gil, ka nndzəgan. Ka saks kə furakh sar da vak sar,

² ka farsa tsagatəra lava tsin kwarne;

*Barkakh
(Luk 6:20-23)*

³ A batərghər Yazhigəl ad bark kə liye ən tsa khətsala khətsa tar ən dəgakhe ən naghā Yazhigəl,

Wirva tləksa gharazhigəla da dæg tar.

⁴ Nəg bark kə liye bazan rəvakhud.

Wirva da kitla tərā rəvud.

⁵ Nəg bark kə liye gulandagh ghətar,

Da wurawura itar ad dəgakhe manga Yazhigəl ad lanjī sar.

⁶ Nəg bark kə liye way man dəgakhe ən naghā Yazhigəl.

Wirva da bagha tərā bagh.

⁷ Nəg bark kə liye mədla kwidkwidərav.

Wirva da mədla tərā mədla Yazhigəl ad kwidkwidərav.

⁸ Nəg bark kə liye chuwaɗad rəva tar.

Da nəghanəgha itar Yazhigəl.

⁹ Nəg bark kə liye matla gida khwid.

Da dakh tər də zar Yazhigəl ud.

¹⁰ Nəg bark kə liye ən batərud dlad wirvən man dəgakhe ən naghā Yazhigəl itar.

Wirva tləksa Yazhigəla dæg tar.

¹¹ Nəg bark tsəkur, madəv udakh ən lakh kur lakh, zə bakura dlad, zə ngatla filakh ən teghər tsəkur sikh sikh sikh, wirva li gataks gata kur.

¹² Kwam khwaɗəg zə panakha rəv char, wirva da gəmadu gəma kur dæg sigur zikən ən ghərazhigəl, wirva a batra ndək yan ud dlad ak tlayangakh Yazhigəl liye tsa soghər chak təghər tsəkur.

Tləgul zə Khedəd

¹³ Kuram tləgul lard. Da təkaghəra tləgul zə nashnash sar, da wurondəghər ndarud zəɗa sari? Aghba dla däge ən tukuwin bi akwa diduwud, ghəɗlapakh gud.

¹⁴ Kuram khəɗad lard. Afke dləmdla kəs ai khavən tə bəɗar ən bəghafəkhai bi.

¹⁵ Na bud ən vəɗzanəf kara kazaz ka khəmbarghəɗar gagay bi, akwa bugud ən tə vak ghitsa sar vake da məɗlaradin dūl kə li məgh khedəd.

¹⁶ Ndək yan tsugun, namal nəg khedəd tsi kə udakh, wirva da naghā tsitar ad tlər khwarane manakur, da farghərafəg itar kə Dadure ən ghərazhigəl.

Tsagdu tsag ən tə ghər kə nzikha nzikh Mus

¹⁷ Dzamamba kwarne a sodagh da kala ndzikhandzikh Mus zə däge vindzan ən kaɗkaɗ tlayangakh ba ka bi. A so da kala kala ba ka bi, a so kə regharegha kə.

¹⁸ Kaɗi ən kwara kura kə, akwa mbasu ghərazhigəl zə khay, nga itsa khəɗikana kə lav ai da bəɗal ən däge a tsagdu Mus bi, kwa reghanaud itsaɗ.

¹⁹ Wirva yan daga ude kəlanəm itsa kitakul ən khəɗikan nak ndzikha ndzikha khan, zə tsagardu kə udakh ad kəla ndzikha ndzikha khan, da ɗakha də khəɗikan kə udud ən tləksa Yazhigəl. Ude gatars, ka tsagardu kə udakh tsugun, da ɗakha də zikan kə udud ən tləksa Yazhigəl.

²⁰ Ən kwara kura kwara kə, da malga ba kur liye tsagdu nzikha nzikh Mus zə Farisakh kə kanadi bi, na kur daks da tləksa Yazhigəl tsa ndar bi.

*Tsagdutsag ən təghər kə rəvrəv
(Luk 12:57-59)*

²¹ Tsəna tsəkur a kwarar khai yud kə dzidzakh mar kwarne, kədam ba safə it-sawar bi, itsera kə ude ən kədgə saf, ka da takara lavud.

²² Ən təkha kura təkha kə, ude ngudarva rəv kə zər bab sar, ka da takara lavud. Tsugun, ude gəmp kha niya kə zər bab sar, da 6əbud da təvuk li taka lav ya Yakhudakh. Ude ɗakh zər bab sar tsugun də dlag, da kədgə dlagh da kara fay ud.

²³ Wirva yan, dən bədu dæg tsufa khən tə vak sadak, da dzamana kha kwarne nəg däge ən təbur zə zərbaba gh,

²⁴ Bəga kha dæg tsufaghen ndan ənt vak sadak. Dæg dəgal ndan da ɗikva zə zər babagh. Khalak yan ka saks kha da bədu dæg tsufaghen.

²⁵ Da kəlgə udan ad juguvagh, kujad ɗikfəkhəi kha zin təkur ən təghər kə dæg, kəda tsukwa tsukur ən tə vak takalaven. Da na ba ndək yan bi, ka da matlakha zə dadak takalav, dadak takalava tsuguna ka 6əkha da vak del, tsuguna ka ngudakhəi yud ən zaw.

²⁶ Jir ən kwara kha kə, na ba itar da 6əlaxhs bəla bi, kwa pəlgakha kwaɗ na daghan ai gataksud din.

Tsəgdutsəg ən təghər kə gwaragwar

²⁷ A tsəna tsəkur a kwaravan kwarne, a ɗuwa man gwaragwar.*

²⁸ Ən kwara kura kwara ka kwarne, ude kəmgə dæg khər, audzal ən manga gwaragwar zin ən rəvakhud sar.

²⁹ Da di dəva kafagh ən bəg khan da man khaip, ndədadal ndəda tləvarskh. Azəgha bəghal ən tlərna tlepel vəghagh təghər kəddagh dumba vəghagh da kar.

³⁰ Da dəva kafagh ən bəg khan da man khaip, əntlars kha tləvarskh. Azəgha bəghal ən tlərna tlepel vəghagh təghər kəddagh dumba vəghagh da kar.

Tsəgdutsəg ən təghər kə picha səb

(Mat 19:9; Markus 10:11-12; Luk 16:18)

³¹ A gwidən ud kwara kwara kwarne, ude təkaghəran zə nus sar, barari bara kadkad təkaghəra tsin.

³² Däge ən kwara kura ka in kwarne, da təkaghəra udan zə nus sar dən təghər kə khaipa man gwaragwar bin bi, a ba da man gwaragwar. Itsawar ən 6u nuse a təkaghəra ze zil sar, gwaragwar ən manin.

Tsəgdutsəg ən təghər kə wad

³³ Dakhkana a tsəna tsəkur a kwarkhai ud kə dzidzakh mar kwarne, kəla ba də wadə manga kha bi, kwa righanəf kha wadə tsa wadga kha kə Dadzikan.

³⁴ Ai däge ən kwara kura ka in kwarne wadəm ba ɗikidiki bi, itsə də gharazhigəl, wirva vij gida Yazhigəl.

³⁵ Wadəm ba də khay tsugun bi, wirva vak bəg siga sar kə Yazhigəl, awana tsad Wurshalim wirva in dləmdla kəs zikan kə shik.

³⁶ Wad ba də ghərakh tsugun bi, wirva təkh bakhə kə nandala guj kitakul kə madəkw tsa kə lusan bi.

³⁷ Däge khwara kə kwara tsəkur in kwarne, ana bi au, da 6alin sig ən mbiyan a sən vake da wurdu yan.

Tsəgdutsəg ən təghər kə pəlakava də bəz (Luk 6:29-30)

³⁸ Tsəna tsəkur a kwarga Yazhigəl kwarne, da chiɗarnakha di kə ud, ka chiɗakhanud diyagh tsəgun. Da lərdarkha tliɗ kə ud, ka lakhdalud tliɗ tsəgun.

³⁹ Ai däge ən kwara kura ka in kwarne, da mana kurkhəi udan ad ghaza pələma bi. Da diyakhwal udan ad mekhwpəngw ən tə diwa dəva kaf, ka gwiyanəf khad diwa dəva dleɗa tsugun.

⁴⁰ Da kəlakghər udan ad juguv wirva pərdaghval gabagagh, ka bara kha zəva khadikana kə gabagagh.

⁴¹ Da njəghakhu dadak ndzədan kə dəgal da əntla fətəl kitakul, ka dara dæg kha əntla fətəl mits.

⁴² Da takadga udan ad digit ən vakagh, barakh. Ude a sagh da takad gəmau ən vakagh tsugun, piyardu bi.

Wayamwaya də tləghumura

(Luk 6:27-28,32-36)

⁴³ Tsəna tsəkur a kwarga Yazhigəl kwarne, waya ad tləghərwitəghagh, dūda kha dadak dawagh.

⁴⁴ Däge kwara kura ka in kwarne wayam dadak dawur, mana matəra dəgau kə li bakura dlad.

⁴⁵ Ən tə dəva yan da nəga kur kə zar Dadur ən gharazhigəl, dadake ən bəg fatsi da təvən təghər kə li kalali zə liye kwal kalali, tədadagh ad yu gharazhigəl tsugun da təghər kə li kanadi zə liye kwal kanadi.

⁴⁶ Da uk liye ən way kur way ən waya kur, ira kə dæg siga da bakurudi? Itsə liye ən dza khadama, ən mana ndəkyan bakh itara?.

⁴⁷ Da uk zar babakhur ən nəgardi kur, ai, uda manga kur mal kə yakhay? Itsə liye kwal tsa Yazhigəla ən mana ndək yan bakh itara?

⁴⁸ Wirva yan reghanyan nəv gidur ndəkve reghan Dadur ən gharazhigəl.

6

Tsəgdutsəg ən təghər kə budu dæg buti

¹ Tsukwamana ghər, bamaru ba tlər kanadiyur kə di bi. Wirva da manga kur ndək yan, da gəmadu ba kur dæg sigur ən vak Dadur ən gharazhigəl bi.

² Wirva yan, da da bædu dæg buti kh, 6aldu bøn ghay bi, ndək ai ən mana mbadīrakh ən gud dzakhav zən tē dūlakh bi, wirva kē dləba tēra dləba tsud. Ən təkha kura təkha kē, audzala itar ən gəmadu dæg siga tar.

³ Da ka da bædu dæg buti kur kē dadake kwaldin, tsa ba dəva dleḅagh ad däge ən mana dəva kafagh bi.

⁴ Bædu bəgagha nalnəgin bəghanyan. Dadaghe ən nəgha nəgh ad daga däge bəghanyan, da bakha dæg sig.

Tsagdutsag ən təghər kə dægau
(Luk 11:2-4)

⁵ Da da dægawa kur, manam ba ndək mbadīrakh bi, li way dægau ən vak ghits ən gud dzakhava zə tuk dūl ki nəghatəra nəgha kē udakh. Jir ən kwara kura kē, audzala itar ən gəmadu dæg siga tar.

⁶ Ai da da dægawakh, dæg daks da gud, ka khəḍardu kh. Dəgawaru dəga kē Dadaghe kwal ən nəgha tsud. Dadaghe ən nəgha däge manud bəghanyan, da bakha dæg sig.

⁷ Da da dægawa kur, a dūwam gwayars kē lava zikən ndək liye kwal tsa Yazhigəl, liye da ghər tsitar ən kurana, da gwayars itar kē lava zikəna, ka da tsənətru tsənud.

⁸ Manam ba ndək itar bi, wirva tsa kē Dadur ad däge na kur, kəda da takada takada tsəkur.

⁹ Auna dūle da dəgauda kur. Dadmare ən gharazhigəl, Fərgħər fəgud kē ḍakhaghe chuwaḍad.

¹⁰ Tləksagha ausəgin səgdagh. Manud ad däge ən nakh ən lard.

Ndəkve ən manud ən gharazhigəl.

¹¹ Bakənda bəg dæg zuwa kha, ndəkve ən bakənda kha tsika fatsi.

¹² Bisa kəndana kha khepa khənd.

Ndəkve ʒisara kənda kē li mana kənda ghaz.

¹³ Bəla kəndu ba di daks da dləgd bi.

Ai kat kənd kat ən dəva kē wurdu.

¹⁴ Da ka ʒisarna kur kē li mana kura ghaz, Dadure ən gharazhigəl tsuguna da ʒisa kura ʒis.

¹⁵ Ai da ka ʒisarna ba kur kē udakh tsu-gun bi, Dadure tsuguna, na ba da ʒisa kura khaipa khur bi.

Tsagdutsag ən təghər kə zəḅ ndəl

¹⁶ Dən zəḅ ndəl kur, bazamdu ba vakdi ndəke mana mbadīrakh bi. Ni itara ən bəzdu kē nəghda mədlara kē udakh itar kwarne ən zəḅ ndəl itar. Kadikadī ən kwara kura kē, audzala itar ən gəmadu dæg siga tar.

¹⁷ Ya dən zəḅ ndəl kh, pardu kha vakdiyagh, masəm kha wal ən ghər,

¹⁸ Ki khek katlga tsud kwarne, ən zəḅ ndəl kh, uk Dadaghe kwal nəgha tsud da tsan. Dadaghe ən nəgha däge manud bəghanyan, da bakha dæg sig.

Tsagdutsag ən təghər kə dzakha ləmanakh ən gharazhigəl
(Luk 12:33-34)

¹⁹ Dzakha mara ba ləman kē ghərur ən lard bi, vake da bazdu terar zə kwalavi, zə vake da təkha gəlakh kē chiḅanan kē daks da gəl.

²⁰ Dzakha mara kē ghərura ad ləman ən gharazhigəl, vake kwal da təkha kē tərara zə kwalavi kē bazdu, zə vake kwal təkha kē gəl kē chiḅanan kē daks da gəl.

²¹ Wirva vake dē ləmanagha, ən vin məkənagh.

Khedəda vəgh

²² Diya in kara kazaza vəgh, da ka lapi diyagha, daga vəgha gha ka da nəga kē khedəḍ char.

²³ Da ka yanga ba diya bi, daghan vəgha gha da nəga kē gurtl char. Da nala khedəḍa vəghagh kē gurtla, ka da zikakhghər zika gurtl.

Manara kwatnakh kə Yazhigəl awana kə ləman
(Luk 16:13)

²⁴ Na ude təkha kē manarkhai kwatnakh kē dadməgh mits bi, akwa waygan ad fanga, dudan ad fang. Bi khəmbərvan kē yana ka nenanən ad yan. Ən manawa ba gatars kē Yazhigəl zə kwaḅ tsəkha bərdagha bi.

Dzamam bi famadəghərofəg ən tē Dadzikan

(Luk 12:22-31)

²⁵ Wirva yan ən kwara kura kwara kē, dzamam ba safur, zə däge da zuwa kur zə däge da khəḍa kur bi, zə kadlange da tala kur kē vəghur bi. A malga bakh safə ad dæg zuwa? Tsəguna a malga bakh vəgh ad kadlange da tala kura?

²⁶ Ən nəgha bakh kur dīkakh ən pəḍlən tē gharazhigəla, na itar ən tukha bi, na itar ən tsəg khi bi, naba itar ən dza khi da kuvur bi. Sakhkana Dadure ən gharazhigəl ən batra dæg zu. A malga bakh ndangura ad dīkakh?

²⁷ Warek ən kur ən tē dəva dē dāngw sar təkha kē səgərgħər əntla sart tētl kē safə sari?

²⁸ Ai wuḍək lava tsəkur ən dzamghər ən təghər kē däge da tala kuri? Ən nəgha bakh kur ḍaka kē sasikw zə firakh ən tē təghala? Na itar ən man tlər zə takhara kadlang kē ghər tar bi.

²⁹ Sakhkana ən kwara kura kwara kē, itsa Saluman shik zə daghan ndanga sar, a taḅa ba ḍə chadḍəkhai ndək itsera tar bi.

³⁰ Da ka təkha Yazhigəl kē chadənəḍ sasikw ən tē təghal ndək yan, ai khana nəga, təkḥula tləvdahgud da kara ka ndəghanud, təkḥ bakh Yazhigəl kē chada kuruf mal kē yana? Kuram li khətsa fadəghəro fəg.

³¹ Wirva yana ndidam ba kwarne, uḍa da zuwa kiyami? Uḍa da khəḍa kiyami? Uḍa da tala kiyami?

³² Afke li kwal tsa Yazhigəl ən gat yakhana kə digitakh, ai tsa kə Dadure ən gharazhigəl kwarne ən nagma kur ad yakhana kə digitakh daghan.

³³ Ai dæg chaka gatam gata tləksa Yazhigəl zə man dəgakhai ən nagma Yazhigəl, daghan yakhena kə digitakh da bakuran ghər bəgud.

³⁴ Wirva yan ndidam ba khul bi, wirva khula ən saks də dladakh sar. Dladakhe khana a tlakurar kə khanen.

7

*Bamarghər ba də ghaza kə itsawar bi
(Luk 6:37-38,41-42)*

¹ Bamarghər ba də ghaza kə itsawar bi, khai kə ba kur ghər kə Yazhigəl ad ghaz.

² Ya khulf taka lave manakur kə udakh, da taka kura ndək yanud. Darame ən kurara da kur kə udakh, da kura kura din ud.

³ Uda kə mangan tsəkha ən vaz sasikw ai ən di kə zər babagh, ai nguse ən di tsəkha nga dangwa din biyi?

⁴ Da kwara ndarkha kə zər babagh kwarne, 'Bakhdal 6a ka sasikw ən di tsək, Ghəra ghəragh ngusan di tsəkhe?

⁵ Mbadirana digi. Ndədadal ndəda ad nguse ən di tsa kha ndan, ki zəda nəgha nəgha tsəkha char, kə da ndədado sasikw ai ən di kə səkwtagh.

⁶ Bamara ba dəkakhe dæg Yazhigəl kə ghəd bi, kadamardu ba dæg kwinda chadure dzau gan ən təf kə daguwakh bi. Wirva da tərkwədu tərkwə itar, da guyaikhai itar da vakur da vandz kur vandza itar.

*Dawam daw, gatam gat, dughwam dugh
(Luk 11:9-13)*

⁷ Dawam dawa, da bakura bəgud. Gatam gata da gəmadu gəma kur. Dughwam dughwa ghay gud da ngura kura ngurud.

⁸ Wirva ude takadgana da bara bəgud, ude gatgana da gəmadu gəm, tsuguna ude dughgwan ad ghay gud da ngurara ngurud.

⁹ War ən təb tsəkur, kur dadakh, da ka dāuga zər sar ad dæg zu, ka baran ad kuri?

¹⁰ Awana da takadga zər ad kilf, ka baran ad bubi?

¹¹ Da kure kəladakha tsa tsəkur bara dəkakhe khwarkhwaran kə zarur, ngədukw Dadure ən gharazhigəl, afke da bədu bəg ad dæg khwarkhwaran kə udakhe takadgan ən vak sar.

¹² Daga däge ən nagh kur mana kura mana kə udakh ka manatəra mana ghərur, wirva yan däge ən tuku ndzikha ndzikh Mus zə tsagdutsaga tlayangakh Yazhigəl.

*Dlikhwan na zə bangan na kə rang
(Luk 13:24)*

¹³ Damaks ən tə dlikhwan na kə rang, wirva rangena bang, dūl daksa tsuguna bang daks da kar. Liye ən daks ən təf tsuguna zikən itar.

¹⁴ Wirva rang da tə dūl mbəladu safa kə ngəda dlikhw, dūlen tsuguna dlikhw. Liye ən gatars kə dūlen tsuguna na itar zikən bi.

*Ən katl ən tə zər sar ud ad uf
(Luk 6:43-44)*

¹⁵ Tsukwamana ghər də tlayang filfi-lakh liye sakhasaks da vakura ən jakva tuwaghakh, ən khud tara ndək khəda təghalagh itar liye mbatəra way.

¹⁶ Da katltər ən tə dūle manda itar tlər kur. Ən mbəlo mbəlakh zər inabi ən tə əmdaga? Awana zər ghədīv ən tə dzadzəfa?

Dzəngəl inabi

¹⁷ Ndəkyan itsera kə ufa khwaran ən yig zər khwaran, ufe bəzan tsuguna ən yig zər bəzan.

¹⁸ Ufa khwaran naba da yig zər bəzan bi, ndəkyan ufa bəzan tsugun, na ba da yig zər khwaran bi.

¹⁹ Dəghwa ufe kwar nəg ən yig zər khwaran, da əntlars əntlud tləvdagh ud da kar.

²⁰ Wirva yan, da tsa diwa vak man tlər tar kur ad tlayang filakh.

*Ən tsakura ba ka lingling bi
(Luk 13:25-27)*

²¹ Daghan ba ude ən dakh ka də Dadzikan, Dadzikan da daks da tləksa gharazhigəl bi. Kwa ude a manga däge nagma Dadare ən gharazhigəl.

²² Ai fitsa Taka lava, zikən udakhai da kwara ka kwarne Dadzikan, Dadzikan, tsa kwarga bakh kənda lave da dzaughər ən təvuk də dakhagha? A lakwdu bakh kənda shadan ən dakhagha? A manga bakh kənda tlərahk dæg japər ən dakhagha?

²³ Ka da kwara təra kwara ka kwarne, ən tsa kura ba ka lingling bi. Tsiyam tsiyan ən vakar, kuram li man kəlad.

*Udakh mits li khəg
(Luk 6:47-49)*

²⁴ Wirva yan, dəghwa ude a tsənga lavaran, mangan tsugun ad tlər din, da ndək ude kwelemlem ai khəga fətasar ən tə fərad.

²⁵ Tədgə kə yu, ka saudagh rəkhagw, ka tsiyawo fud səgo ka tləg məghen, a mbədgə ba tsugun bi, wirva a ndəravən ən fərad.

²⁶ Dəghwa ude tsəna lavaran tsugun kalwala kə manaman, da ndək dlage ndərga fətasar ən zagh.

²⁷ Tədgə kə yu, ka saudagh rəkhagw, ka tsiyawo fud səgo ka tləg məghen, ka mbədgən kwashang kwashang.

²⁸ Audzala kə Yasu ən kwarakh dəgakhən, ka ndawatəref tsagdu lavsar na kə dza-khava udakh,

²⁹ a tsagatərdū ba ndək li tsagdu ndzikha ndzikh bi, wirva tsagatəru ndək ude nəg də ndzəda tsagdu lav.

8

*A mbanu Yasu ad madagulif
(Markus 1:40-45; Luk 5:12-16)*

¹ Saudagh kə Yasu ən tə bədar, ka gatars udakh zikən.

² Ka sa dadak madagwilf da təvuk sar, kəlgan ad juguv ka ni, “Dadzikan, da khayanəfkə təkha kə mbaku fidigid.”

³ Ka talal Yasu ad dəv sar ka gəman ad uden, ka ni, “A khayanəf kə, mbumbəg fidigid.” Ən təvin təvin ka mbu ən tuk fich.

⁴ Ka nəv Yasu tsin, “Tsəna, kwarara ba kə itsawar ad dəge dzaughər bi, dæg da mədlara gharagh kə zil kəs, bədu kha dæg zəfa tlatlə6 ndək vai kwarga ndzikha ndzikh Mus niya. Manga mana ndəkyan, ki da mədla kwarne a mbukha kə dlam.”

*Fadəghərofəga mal ya tlujiyakh
(Luk 7:1-10)*

⁵ Da kə Yasu da Kafarnakhum, ka sasəg kə mal ya tlujiyakh da waksar kə takadə kwarne,

⁶ “Dadzikan, zər tlərər ən khəngan ən məgh, əmtsən tlapəl vəgh tsin, ən khə6 dlad char.”

⁷ Ka nəv Yasu tsin, “Da dəgal ka da mbambəg.”

⁸ Ka ngawar khai mal ya tlujiyakh kwarne, “Dadzikan, ən tlala ba ka kə saks tsəkha da fətara bi. Uk lava da kwarga kha, da mbəga dad tlərər.

⁹ Wirva ka də ghərara ən kuskə ud kə, tsuguna nəg tlujiyakh ən kustsək, təkha kə kwarar khai kin, ‘Dæg dəgal,’ ka dəgal, da ka nika kə tlərna tsugun, ‘Saw,’ ka saks, da ka nika kə zər tlərər, ‘Mana də yan kə digit,’ ka mana man.”

¹⁰ Tsəna kə Yasu ndək yan ka ndawak ni, ka niya kə liye gatars gat, “Jir ən kwara kura kə, ən khud kə ya Izrail a nəgha ba ka dadak fadəghəro fəg də ndzədə ndək ina bi.

¹¹ Ən kwara kura kwara kə, zikən li kwal Izrailakh da səgo ən mbərt kəs zə ən təvak ghər, ki da ndzakhgan tsitar zə Brakhim zə Ishaku zə Yakub ən tə vak khwadga ən tləksa gharazhigəl.

¹² Liye tsa itar ən khaitəra gidən tləksa Yazhigəl, itar udakhe da tləv tər dagh ud da nikan na kə gurtl, vake da tuwa itar da kərd tliid.”

¹³ Ka nəv Yasu kə mal ya tlujiyakh, “Dæg dəgal, wirva fadəghəro fəgagh da mana kha manud.” Ən dəvən dəva ka mbu zər man tlər saren.

*A mbanu Yasu ad udakh zikən
(Markus 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Da kə Yasu da fəta Bitrus, ka nəghan ad bab nus Bitrus magula6 ən ndzikən ən khəngan.

¹⁵ Ka gəman ad dəv sar, ka mbu ən tuk magula6. Ka tsifa tarkhe ad dəgu.

¹⁶ Bəla kə khagwa, Ka bərdəghər udakh ad liye kədtər shatan kə Yasu zikən, uk lava də ghay kalti a kwarga Yasu, ka dzadal ad sədikw bəzan ən vəgh tsitar, ka mbakhandu tsugun ad liye kwal yanga daghan.

¹⁷ A mangan ad ina kə righada dəge tsa kwarga Ishay tlayang kwarne, “In də ghər sar kə bəf ad kud lapi mar. Ka bəkiyamghər ad kuzakh mar.”

*Li kwarne da gatars kə Yasu kənd
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Vazga kə Yasuwa tsarghər dzakhava udakh zikəna, ka kwarar khai kə furakh sar kə zəghva dəgal da tə yan kə ghədzəva gadzak dəlva Urdun.

¹⁹ Ka saks kə dadak tsagdu ndzikha ndzikh Mus da vak sar kə kwarara kwara kwarne, “Maləma, da gataks gata ka tsa da makh.”

²⁰ Ka nəv Yasu tsin, “Uvakha nəg fikakh tar, dīkakhe pədlən gharazhigəl tsuguna nəg itar də fətakha tar. Ai Zər Uda, na ba də vake da bəg din ghər sar bi.”

²¹ Ka nəv tlərna fur sar tsin, “Dadzikan, ka daks da khədana dadara ndan.”

²² “Gataks gat, khəda khəda tlamtsakh ad tlamtsakh tar.” Nəv Yasu tsin.

*A ghitsana Yasu ad kalangas ən təghər kə yu ləbuk
(Markus 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Da kə Yasu zə furakh sar da peryuwa ka dəgal tsitar.

²⁴ Ka sugo kə zikan kə kalangas ən təghər kə dəlv, ka farsa daks kə ghədkuta yu ən dəlv da peryu. Yasu tsuguna ən khən khar.

²⁵ Ka dəgal tsitar da tsiya tsiya kə kwarara kwara kwarne, “Dadzikan, Katkiyam kat, da ruwa kiyam.”

²⁶ Ka niya tsitar, “Uda lava tsəkər ən gədza ndikini? Kuram li khətsa fadəghərofəg.” Ka tsif, tavarghər ad di kə fudən zə dəlv, ka dīw vake.

²⁷ Ka ndawatrəf kə udakh, avitar, “Khulf ira kə ud ini? Zəva fudə zə dəlv ən tsənaru tsəni?”

*A mbanu Yasu ad li kədtər shadan
(Markus 5:1-20; Luk 8:26-39)*

²⁸ Dala kə Yasu da tə yan kə ghədzəva gadzak ən tə khay kəs ya Gadarakh, ka sawala ud mits li də sədikw bəzan ən gide ngitl, ka gamgitar zin. Na ude dlən təkha kə dal ən tə yanən kə dūl bi. Wirva nagh bakha jaga tsitar bi.

²⁹ Təvin təvina ka khula tsitar kwarne, “Zər Yazhigəl uda dāngwa tsəkha də kəndəndi? A sa da bəkənda dlad nagh kha dla sart kwal sagha?”

³⁰ Ən təvuk khədīkəna, nəg li zighw gidə dagu.

³¹ Ka takadga sädikw bəzana khen ad Yasu kwarne, “Da lakundalakh, ka khayakəndanəfkə daks da daguwa khan.”

³² Ka niya tsitar, “Iyo, damdəg.” Ka dəgala itar, da itar da daguwen. Ka tsiyif gida ya daguwen daghan kujadkujad, ka dadara itar dəga dagh da dəlv, ruga itar ən yu.

³³ Ka khwaya kə li zighw daguwen, daks da khudkəs ka kwardu lav itar, ənt dəge dzaughər də liye də sädikw bəzan.

³⁴ Ka sawal udakh ən khudkəs daghan kə gama zə Yasu. Nəgha tsitara, ka takadga itar kə duwatər də kəs tar tsin.

9

A mbanu Yasu ad dadak mətəsa tlapel vəgh
(Markus 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Ka dagh Yasu da peryu, ka darghər kə dəlvən kə daks da kəs ai dākdin*.

² Sa tsitar da khudkəs ka bərdəghər yakhaya kə udakh ad dadak mətəsa tlapel vəgh ən khəngan ənt khindz. Katlga kə Yasu ad fadəghər fəga tar, ka niya kə dadak mətəsa tlapel vəghen, “Ndid biya zərara, a bəisakhanud khaipagh.”

³ Tsəna tsitar yana, ka nəv chaləm li tsagdu ndzikha ndzikh Mus ən təb tar, “Ina kə uda ən nena Yazhigəl.”

⁴ Tsa kə Yasu ad dəge ən dəya itar ghər ən təf, ka niya tsitar, “Uda lava tsukur ən dzam dəge ghwadghwadən ən rəvur ndək ini?”

⁵ Ira ngulman ra, “A bəisakhanud khaipakhagha nagha,” awana, “Tsiya dəg dəgal khi?”

⁶ Ai ən na ka tsatsəg tsukur kwarne, ka Zer Ud nəg ka də ndzəd ən lard na kə bəsa khaipakh.” Ka niya kə dadak mətəsa tlapel vəgh, “Tsiyof tsiy, bə khindza daks da məgh.”

⁷ Təvin təvina, ka tsiyif udanena ka daks tsin da fəta sar.

⁸ Vazga kə dzakhava udakha ndəkyaana ka gədzəf itar, ka dabanəf itar Yazhigəle bara khulfina kə ndzəda kə udakh.

A dakhga Yasu ad Matiyu
(Markus 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Duwars kə Yasu ad vaken, madəvin ən zu vuk də dəg, ka nəghan ad udanen ai dakhud də Matiyu, ən ndzəgan təvak chau khadam, ka nəv Yasu tsin, “gataks gat.” Ka tsiyifa gatars.

¹⁰ Ən tə khal kə yan, madəv Yasu ən zu kaf ən fata Matiyu, ka saks li chau khadam zə li khaipakh zikən saks da vak sar ndzakgha itar kə zu kaf dagha zə furakh sar.

¹¹ Nəgha kə Farisakh ndəkyaan, ka nəv itar kə furakh sar, “Uda lava kə maləmura ən zu kaf zə li chau khadam zə li khaipakhi?”

¹² Tsəna kə Yasu dina ka ni, “Na li lapi ən gat dadak ngura bi, uk liye kwal yang.

¹³ Dam da tsag dəge ən tuku lavan, ‘Kwidkwirwa ən nak ən vakur, dəg tsufa bi.’ A sau kə dakh liye man dəge ən nagha Yazhigəl ba ka bi, a sau kə dakh li man khaip kə.”

Ndidən təghər kə zəb ndəl
(Markus 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Fitsa tlərna, ka sasəg kə zar bəlakh Yukhan dadak para ud da vak Yasu, ka nəv itar tsin, “A manga ndar kənda zə Fariskha ən zəb ndəla, zar bəlagha na ba itar ən zəb ndəl biyi?”

¹⁵ Ka ngawa tərkhai Yasu kwarne, “Da manawa ndar bazdu rəv kə tsaghwakh zil ghaula, dlaitar dagha zə zil ghauli? Ən saks sarte da bətərvalud ad zə zil ghaul. Da zəb ən tə sarta yan itar ndəl.

¹⁶ “Na ude da ndzəgharu wilwa ləgwit kə mughura gabag bi, wirwa vak ndzəghena da takwalva, kukha sar tsuguna da mala mala ad ai tsa chak.

¹⁷ Na ude da dī wilwa yu inabi da mughura mbəl vigh bi. Itsa ka dīdaghud, da chaḡa mbəl vighen, ka da dīya yu inabi, mbəl vighen tsuguna da baz, azəgha dāidagh ud ad wilwa yu inabi da wilwa mbəl vigh. Wirwa yana nabe da bəghalud əmb bi.”

A mbanu Yasu ad dugh Yayirus zə nuse kəl vizh

(Markus 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Ən təghər kə kwara tərə yan kə lava Yasu ma, ka sasəg kə mal ən təghər kə gud dzakhava Yakhudakh, ka kəlgan ad juguv ən təvuk sar ka ni, “Amtsəga dughwar a zulava bi, ausəg da bə dəv ən təf da tsi”

¹⁹ Ka tsiyif Yasu zə furakh sar, ka gatars itar kə udanen.

²⁰ Ka nəg tlərna nus ai manga vəg kəlatəm mits ən tukw kuza kəl vizh, ka sagh du ligsar ka gəman ad ghay gabag sar.

²¹ Ni ən rəvakhud sar, “Da gama ka itsa gabag sar da mbəga kə.”

²² Gwifkhai kə Yasu ka nəghan, ka ni, “Ndid biya dughwara. Fadəghər fəgagha kə mbakhu.” Ən təvin təvin ka mbu nusen.

²³ Sa kə Yasu da fəta mal ən təghər kə gud dzakhava Yakhudakh, ka nəgha nəgha tsin liye fəg fakil zə dzakhava udakh ən kwara kava ghay sikh sikh sikh.

²⁴ Ka ni, “Tsiyam tsiyan van. Amtsəga ba dughuna bi, ən khən khara sar.” Ka nenanef itar də ghəḡas.

²⁵ Ai lakwtərdal tsud da mel, ka dagh khutanan ad dəva dughwen, ka tsiyif.

²⁶ A kwazga laven itsa dəvar ən kəsən.

A mbanu Yasu ad ngulfakha zə li khutsan tlim

* 9:1 Kəs ai dākdin Kafarnakhum (4:13)

²⁷ Ba Yasu ən dūda vaken ma, ka gatars ngulfakh mits ən dakh itar də ndzəda kwarne, “Zər Doda ziwa kəndal ziwa.”

²⁸ Da kə Yasu da məgha ka sagh ngulfakhen da vak sar, ka niya tsitsar, “A fadəghəro nagh kur kwarne təkha kə mbakuruwa?”

Ka nəv itar, “Aa, təkha kha Dadzikan.”

²⁹ Təkhal kə yana ka gəman ad diyakh tar ka ni, “Ən tə dəva də fadəghəro fəgura da mbakura mbəgud.”

³⁰ Ka ngwarəf diyakh tar. Ka təkhatərna Yasu char kwarne, “Kwara mara ba kə it-sawar ad ina kə digit bi.”

³¹ Ai dala tsitar, ka kwazdu itar ad lava itsa dəvar ən kəsən.

³² Madəv itar dəgal, ka bərdəghərud ad ude kwal təkha kə kwarga lav, dadake də sədikw bəzan ən vəgh sar.

³³ Lakwadal tsud sədikw bəzanen, ine tsa kwar təkha kə kwarga lav ka farsa kwar lav. A ndawatrəf kə dzakhava udakh ka nəv itar, “Tsa tapa bud nəgha khulfinak digit ən khaya ya Izrail bi.”

³⁴ Ai ka nəv Farisakh, “Afke ən zaḅado də ndzəda zikan na kə mal ya wurdū ad sədikw bəzanena.”

A manga Yasu ad kwidkwidərva udakh

³⁵ A dakh al Yasu da kəsakh daghan zə gədzar kəsakh, ən tsagdu tsag ən gud dzakhava Yakhudakh, ən tləkhdu lav zədan ai təghər kə tləksa Yazhigəl, tsuguna ən mbakha udakh zikən, zə itsera kə khulf kuzakh zə li kud lapi.

³⁶ “Nəgha tsin udakh a dzavkhai zikən, ka kwid nəv rəv tsin, wirva ən khə6 dlad itar na ude ən mələtaru mələ bi, ngwada tuwaghakh itar kwal nəg kə dadak zighwtər zighw.”

³⁷ “Ka niya kə furakh sar, zikən tsəg khi, li man tlər tsuguna khədikən.

³⁸ Wirva yan, takadam takada Dadzikan dadake nəgharu kə tlər gukhen, kə bələndagh li man tlər kə tsara khi.”

10

A dakhga Yasu ad furakh sar

(Markus 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Ka dakhga Yasu ad furakh sar kəlatəm mits, a bətəran ad ndzəda lakdu itsəra kə sidikw bəzan, zə mbakha itsera kə khulf kuz zə liye kwal yan.

² Auna dakhakh dzəran na kə furakh na kəlatəm mits. Dəg chaka, Siman ai dakhdud Bitrus zə zərbab sar Ndros, Yakub zə Zabadi zə zərbab sar Yukhan,

³ Filibus, Bartamawus, Tom, Matiyu dadak chaw khadam, Yakub zə Alf, Tladdiyus,

⁴ Siman ud ya Kanan*, Yakhud Iskariyoti dadake bədu Yasu kə kədgakəd.

A bəlatəraf Yasu ad kəlatəm mitsen

(Markus 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ A bəlatəraf Yasu kə dzərana kə zar bəlakh kəlatəm mits, ka təkhatərna ad lava kwarne, “Damba da vak liye kwal Yakhudakh bi, tsuguna damba da tlərna kəs ya Samariyakh bi,

⁶ dam da vak udakh ya Izrail liye zadəgan ndək tuwaghakh.

⁷ Madəv kur ən dəgal, kwaramatəra lav Yazhigəl kwarne, “Tləksa Ghərazhigəla a khərzəgan.”

⁸ Mbakhama liye kwal yang, tsianəf kur liye amtsəgan, mbakhanu kur liye ən tukw fich, lakwakh du kur sədikw bəzanakh ən vəgh kə udakh. A bakura butiyud, bədu ghərura buti.

⁹ Bam ba kwa6 dawan zə shabu zə jingal ən mbəlur bi.

¹⁰ Bam ba jiladur bi, tsa zə gabag mits bi, tsa kimbak, 6am ba tsa juguljugulur bi, wirva dadak tləra kalkal gəmadu dəg siga tlər sar tsin.

¹¹ “Itsera kə kəs zə gədzar kəsakhe a da kur damb, gatam ga ud charan ai da gidə kur dagh tangw da da tə sarte da tsida kur.

¹² Da ka da kur da məghen, ka nəghatərđi kur kwarne, ‘gabər ən təghər tsəkur.’

¹³ Da ka chau kurkhai liye məghen, tsukwa gabəruren ən təghər tsitar, ai da chau kurkhai ba itar bi, ka wura kurva gabərur.

¹⁴ Daga məgha zə kəsə kwal chau kurkhai, awa bi kalwal kə tsən lavur, pangdu kur lagwate ən tə sigur dən səgawala kur ən kəsən.

¹⁵ Kadi ən təkha kura kə, da ziwardal kə Sodom zə Gomora ud təghər kə kəsən fitsa takalav.”

Mbakhəle da saks

(Markus 13:9-13; Luk 12:11-12; 21:12-19)

¹⁶ Ya digiyam, ya ni bəla kura bəla ka ngwada tuwaghakh ən tatak ya ghəda təghalakh, wirva yan demekh ni kur ndək dəg vukhakh, tsugun kalali nikur ndək kakur.

¹⁷ Tsukamana ghər kə udakh, wirva da lang kur langa itar da vak takalav, tsuguna da dlagha kuru ki6 itar ən gud dzakhavakh tar.

¹⁸ Wirvən gataks tsəka kur, da lang kur lang itar da təvuk kə li man tləks ən təghər kə tsəkur zə shikakh, wirva ki da kwardu lav zədan tsəkur ən təvuk tar zən təvuk liye kwal Yakhudakh.

¹⁹ Da ka da zə6 kurdəghər itar da təvuk li taka lav, dzamam ba də dəge da kwara kur bi biya da kwara ndar kur bi. Ən tə yanən kə sart da bakura bəg ka də lave da kwara kur.

* 10:4 Siman dadake way kəs sar

²⁰ Wirva kuram ba da kwar laven bi, wirva Sədikw Chuwadadan Dadure ən kur, in da kwarado lava səgawal ən ghayur.

²¹ Zərbab da bədu zərbab sar kə kəda kəda tsud, dad tsuguna da bədu ad zər sar, zara tsuguna da tsiyara kə baba zə dad itar, zə man dəgakhai da nala kə dləva dūl əmtsə tar.

²² Itsawara da nagh kur ba wirva ka bi. Ude bəga rəv tangw da tə mbasa sar da katakatud.

²³ Da ka bakura dladud ən mbiyan kə kəs, ka kwaya kur da tlərna kəs, ya kadiyən ən kwara kura kə, kəda ditla daga kəs ya Izrail tsəkur, da sosəg ka Zər Ud.

²⁴ Na dadake ən tsag digit da mal dadak ai ən tsagardu tsaga bi, awana zər tləre malga dad məgh sar bi.

²⁵ Da ka tləkənalın kə dadak tsag lava kə nəga ndək dadak tsagdu lav, zər tlər tsuguna ndək dad məghsar. Da ka mal ya wurdu kha nəv itar kə dad məghena, da dakhə də uđitar ad yaxhsari?

*Ude da gədzud
(Luk 12:2-7)*

²⁶ Wirva yan, gədzamtər bi, wirva na dəge khəmban ai kwal da mədləndowal tsud bi, tsuguna na dəge bəghən kwal da tsatsud bi.

²⁷ Dəge ən kwara kura kə ən gurtl, kwaram kwar ən tə fatsi təghər. Dəge kwarakh dagh ud da tlim, tləkhamdu tləkən tə mbachar.

²⁸ Gədzam ba də liye təkha kə kədgə vəghur bi, ya təkha ba itar kə kədgə saf bi. Gədzam gədgə Yazhigəl ai təkha kə kədgə vəghə zə saf tangw da tə fay.

²⁹ Mits bakh chughwaghwakh ən sukw-
duwud ən tə shabu kitakula? Na bai da bəlal
itsa kitakul da khay ai kwal da tsa kə dadur
bi.

³⁰ Afke itsa guj ghərura kədlana.

³¹ Wirva yana, gədzam bi. Afke a malga kur ad chughwaghwakh zikən kə ndanga char.

*Khayənəf khaya zə kuđ khayanəf khaya
də Yasu*

(Luk 12:8-9)

³² Daga ude mədla kwarne dəg sar kə ən təvuk kə udakh, ghərər tsuguna da mədla mədla ka kwarne dəgar ghərsar ən təvuk Dadare ən ghərazhigəl.

³³ Daga ude bəga tsuguwar ən təvuk kə udakh, ghərər tsuguna da bəg tsugu kən təvuk kə Dadare ən ghərazhigəl.

*Gabər ba badagh ka bi pəg
(Luk 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ Dzamam ba kwarne gabər a badagh ka da lard bi. A so kə wirva bado gabər ba ka bi, ya katsakar.

³⁵ Ya so kə,

Wusha zərə zə dad sar.

Dugh zə bab sar tsəgun.

Ghawul tsuguna zə dzik sar nus.

³⁶ Dadak məgha yaxh sar da nəga kə tləghum sar.

³⁷ Ude ən way bab sar zə dad sar mal tsək, a tlal ba kə nəga kə zər bəlara bi. Ude ən way zər sar awana dugh sar mal tsəka tsugun, a tlal ba kə nəga kə zər bəlara bi.

³⁸ Ude bəf ba də ufa khərta sar kə gataks gata bi, a tlal ba kə nəga kə zər bəlara bi.

³⁹ Ude ən nagh kat safa sar, da bəgh. Ude kəddu safa sar wirva kə, da gəmadu gəmə.

*Dəg sigə tlər
(Markus 9:41)*

⁴⁰ Daga ude a chau kurkhai, ka chau ka yin, ude chau kai tsuguna Dade bəlakondagh a chau gin.

⁴¹ Daga ude chauga tlayang Yazhigəl da chauga kə wirve tlayangin. Dəg sigə da baruda, da kalkal zə dəg tlayangen. Daga ude chauga dadak kalali da chauga kə wirve dadak kalali yin, dəg sigə da baruda da kalkal zə dəg dadak kalaliyen.

⁴² Daga ude ənkaru itsa kwat yu kitakul ak khədfikan ən tatak furar wirve furarin, ya jir ən kwara kura kə, na ba da bəghən dəg sig sar bi.

11

Yasu zə Yukhan Dadak para Ud

¹ Udzala kə Yasu ən təkhatəra lava kə furakh sar kəlatəm mits, ka dūwars ad yanən kə vak, tsuguna ka dəgal tsin da tsagatərdu tsaga zə tləkhatəra lav Yazhigəl kə dləmdla kəsakhe khərza də yanən kə kəs.

² Tsəna kə Yukhan dadak para ud ən zaw ad dəgakhe tsən mana Kristu, ka bələndal ad chaləm Zər bəlak sar da vak sar.

³ Nəv itar kə Yasu, “Kwara kənke kwar,” “Kha naghek dadake tsən kwara Yukhan dadak para ud da səgdagh na, naghə da gwit tlərna ud sikha khəkəndi?”

⁴ Nəv Yasu tsitar, “Damaks da kwarara kwara kə Yukhan ad dəge tsəna kur zə dəge nəgha kur.

⁵ Ngulfakha a ngwarəf di tsitar, ən dəga ghwurdikakha, li kuza fəcha a mbakharu fidgid, ən tsənətsəna təngakh, a gwidən tsaya tərəfud kə li tsa amtsəgan, ka kwaratəra lav zədan ud kə talagakh.

⁶ Dadak bark liye kwal guyakdu lig wirva dəge ən mana kə.”

⁷ Madv zar bəla Yukhan ən daks, ka farsa Yasu kwara tərə lava kə udakh ən təghər kə Yukhan kwarne, “Dala tsəkur da vak Yukhan ən təghal, da kuram ən kurana wuda tsən nakur nəgha nəghi? A dal da vaz tsə6 tsə6an kə mase ən kada fuđ nagh kur?”

⁸ Tsa dal da vaz uđa kuri? Ude chadfkhai ən kadlang khwaran naghf kur? Liye chadfkhai ndəkyana ən gidən tə gəlvakh shikakh itar fəka.

⁹ Kwara make kwar, tsa dal da vaz uɗa kuri? Tlayang nagha? Ndək yanen, ai tsuguna a nēgha tsəkur dadake a malgan ad Tlayang.

¹⁰ Tsa Yukhan dadake tsa vindzava lav ən təghər tsin ən kadkad kwarne,
“Da ɓələɓəla ka ad zər ɓələra kə dakho ən tə vuk.

Dadake da ɗikakha ɗul.*

¹¹ Ən tekha kura təkha kə, na nuse taɓa yig zər ai do da tə Yukhan dadak para ud də ndanga bi. Ai tsugun, dadake khəɗikan ən tləksa gharazhigəla a malgan ad Yukhan kə ndang.

¹² Tsif ənt sarte tsa kwardu Yukhan dadak para ud ad lav Yazhigəl tangw da tina kə sart. A wushif ghər kə tləksa gharazhigəl, li tsiyara məkən kə udakha ən nagh pərd tləksa Yazhigəl itar də ndzəd.

¹³ Lave a tsagdu nzdikha nzdikh Musa zə kadkad tlayangakh daghan a kwarga itar lav ən təghər kə tləksen kəda səgdagh kə Yukhan

¹⁴ Da khayanəf kur də lav tara, Yukhan ai tsən kwarud lavən təghəra, in Ili na tsən kwarud da səgdagh.

¹⁵ Tsəna dadak tlim ad lave kwarud.

¹⁶ “Da kura də war ka udakh zamani? Ghila zar mbisane ən giɗən te ɓala kasuk ən ɗakhva kə da man sakw ən tatak tar itar zə kwar lava kwarne,

¹⁷ “Fakurkhe kənda fyakəla.

Kalwala kur kə tsug.

Fuka kurkhai kənda fuk.

Kalwala kur kə tu.’

¹⁸ Sodagh kə Yuhkana, tsa nabən zu dæg zuwakh zə khəɓ itsera kə digitakh bi, ‘Ka səɗikw wurdu ən wəghtsino nəv itar.’

¹⁹ Wur sodagh Zer Uda, ən zuwa zuwa zə khəɓa khəɓ, ‘Vaza də udan na. Mbəlv zən ɗayuday, zə tsaghw li chau khadama zə li man khəpo nəv itar.’ Tləre ən mana udan in da məɗlan ad kwalemləme a bara Yazhigəl.”

Kəsakhe kalwal kə pəlgħər

(Luk 10:13-15)

²⁰ Udakhe ən kəsakhe tsa manakhga Yasu ad dæg ndawakakh ən kəs tar, a kalwala itar kə pəlgħər, ka tavatərgħər ad ɗi.

²¹ Dangwa tsəkur, Korasin. Dangwa tsəkur, Betsaid. Da tsa a manakhgən kəs ya Taya zə Sidom ud ad dæg ndawakhe a manavən vakur, tsa pəlgə itar ghər gulyan, tsa ɗaiva itar ad Ligwit ngəz zə ɗaiva fəts ən tə wəghakh tar.

²² Ai təkha kura təkha kə, da ziwardala kə udakh ya Taya zə Sidon ud təghər tsəkur fitsa man taka lav.

²³ Kha tsugun Kafarnakhum, da ghər tsəkhən kurana da ɓəkha ɓakhud da gharazhigəla? Əmma tsəkhara, da kəɗkh

dagh da vak liye ən tə fayud. Da tsa mangən Sadom ud ad dæg ndawakakhe tsa mangud ən vakur, tsa ɗla itar sakhkan.

²⁴ Ai təkha kura təkha kə, da ziwardala kə udakh ya Sadom ud təghər tsəkur fitsa man taka lav.

Ausəgam da vakara kə mbələdu fətav

(Luk 10:21-22)

²⁵ Ən tə yanen kə sart a kwarga Yasu kwarne, “Ən kwara kha us ka Dada, Dadzikan dadak gharazhigəl zə khay, wirva a ɓəgharna kha dəgakhana kə liye kwalemləm zə liye ən tsa lav, ka məɗlatərankh kə zar mbisan liye kwal tsa lav.

²⁶ Khwara Dada, wirva ndək yanen kə manakhhal.

²⁷ “A ba ka Dadar ad digitakh daghan. Na ude tsa Zər bi uk Dad, tsuguna na ude tsa Dad bi uk Zər, zə udakhe a naghga Zəren tsugun ad məɗlatəraməɗl.

²⁸ “Ausəgam da vakar, daghanure a suvgan də zəɓ kadlang ɗimɗiman, da bakura fətava kə.

²⁹ Bəməf ɓa changlagara da tə pepur. Tsagam tsagən vakar, wirva ka dadak tsukwana ghər kə man digitakh kə, zə dadak gulandagh ghər kə ən rəv, ka da mbələdu mbəla kur fətava kə ghərur.

³⁰ Changlagara na ba ɗimɗim bi, kadlan-gara tsuguna chafchaf.”

12

Nɗidən təghər kə fitsa fətava Yakhudakh

(Markus 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Ən sartena a dala Yasu dəgal diwa gukh əlkam fitsa fətava Yakhudakh. Nɗzitarəf kə wai kə furakh sar, ka farsa itar ad səɗ khi əlkam kə zuwazu.

² Nəgha kə Farisakh ndək yana, ka kwararkhe itar kə Yasu kwarne, “Vaz, ən man däge a gadlga ndzikh zar ɓəlakhagh fitsa fətava Yakhudakh.”

³ Ka nev Yasu tsitar, “A tugwa bakh kur ad däge manga Dod mbatəra kə wai zə li dəgakh sara?

⁴ Ka da da Fəta Yazhigəl, ka ɓəf itar zə li däge sar ad brudiye kwal kalkal ba zuwa zuwa tsitar bi, uk Zilkəs kitakul da zuwan.

⁵ Tsa tugwa bakh kur ən ndzikha ndzikh Mus kwarne, Zil kəsakhkhe ən Fəta Yazhigəla ən kəla ndzikh itar fitsa fətav. Tsuguna a nala ba kwarne a manga itar khaip bi.

⁶ Təkha kura təkha kə, auna ude a malgan ad Fəta Yazhigəl kə ndangən vana khan.

⁷ Da tsa katlga kur däge ən kwara kadkad, ai kwarga Yazhigəl kwarne, ‘Gida kwidkwidərav ən na kə, dæg tsufa bən na ka bi.*’ Tsa na kur ən batərgħər ghaza kə li kwal də khaip bi.

⁸ Wirva yan ka Zər Ud, ka Dadməgh fitsa fətava Yakhudakh.”

*A mbanu Yasu ad dadak əmtsə dəv
(Markus 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Ka dūwars Yasu ad yanən kə vaka, ka dadəg tsin da gud dzakhava Yakhudakh.

¹⁰ Ən gud dzakhvena, nəg udanen dadak əmtsə dəv, ka ndidarwar itar kə Yasu kwarne, “A khayanəf nagh ndzikh ad mba ud fitsa fətava?” Nəv itar kə nəghda mbələdu ghaza Yasu.

¹¹ Ai ka nditarwal Yasu kwarne, “Da ka nəg ude də tuwagh ən tatakuran, da bəldaghin da fik fitsa fətav, atsuk na dadak tuwaghən da bado ba biya?”

¹² Afka a malga ud ad tuwagh kə ndanga char. Wirva yana a khayanəf ndzikha ad məlaru kə ud fitsa fətav.”

¹³ Khalak yana ka niya kə dadak əmtsə dəven, “Taladala dəvagh” Ka taladal, ən təvin təvina ka mbu dəva sar charang, ka nala ndək yan kə dəv.

¹⁴ Da mbiyanen, ka dəgal kə Farisakh da di dzanak kəf Yasu kə əmts.

Yasu in zər tləre a zəbəf Yazhigəl

¹⁵ Katlga kə Yasu ad rajakhadghər (dayaghər) tara, ka dudan ad yanən kə vak. Ka gatars gata kə udakh zikən. Ka mbakhatəru kə li kwal tsa yanga daghan.

¹⁶ Ka ndədatərnəf ad tlim kwarne, kwarara betar kə udakh ad lav ən təghər tsin bi.

¹⁷ Dəge mangin kə righanəf dəge tsa kwarga Ishay Tlayang. Ai kwarga Ishay kwarne,

¹⁸ “Auna zər tləre a zəbəf kə.

Ən waya waya kə, ai zədəku zədə char.

Da bara bəg ka də Sədikwar.

Tsəguna ka da tləkhdu lav ən təghər kə taka lav jir kə khulf udakh daghan.

¹⁹ Na ba da man tsugu zə bura bi.

Da tsəna bud lav sar də ndzəd ən tə dūlakh ən khud kəs bi.

²⁰ Mbəfize tsa tərđafa, naba da kələkəla bi.

Karakazaze tsa dəm da əmtsə, naba da kədəkəda bi.

Da təkhalava tək, akwa nəghin ad taka lav jir a zugan ad fir.

²¹ Da bo ghər ən tə dākha sar udakh liye kwal tsa Yazhigəl daghan.”†

*Baalzabul ən vəgh kə Yasu nəv Farisakh
(Markus 3:20-30; Luk 11:14-23)*

²² Ka bərdəghər yakhaya kə udakh ad ude ngulf ai ghwirlt da vak Yasu, wirva sədikw bəzan ən vəgh tsin. Ka mbanu Yasu. Ka farsan ad kwar lav, tsuguna ka nəgha nəgh.

²³ Ka ndawatərnəf kə udakh daghan, Ka nəv itar, “Ara, ina kuda in khə Zər Doda?”

²⁴ Ai tsəna kə Farisakh ndək yana ka nəv itar, “Afka də ndzədə tsawar bi. Də ndzədə Baalzabul shik ya wurdu, ən zəbakhadowin ad sədikw bəzan ən vəgh kə udakh.”

²⁵ Fatsiye audzala Yasu ən tsa dəge ən dəya itar ən rəvakhud tar, ka avin tsitar, “Daga tləkse a təkaghəran mits, ən tluqhuma itar ən tatak tar, yanən kə tləkse da ghitsga ba dangar bi. Dəghwa kəsə zə məghe a təkaghəra mits tsugun, ən tluqhuma itar ən tatak tar, na ba da ghitsa bi.

²⁶ Da ka ən zəbədāl Shatan, Shatan səgawal ən udakh, afka ən gadla də ghərsar. Ai da ghitsa ndar tləkse sari?”

²⁷ Ai da ka ndzədə Baalzabul ən zəbado ka də sədikw bəzanakh, ai zar bəlakhura mi? Ən zəbətərdal dira kə ndzədə itari? Ai furakhur da taka kura lav ən təghər kin.

²⁸ Ai daka də ndzədə Sidikw Yazhigəl ən zəbədāl ka ad shatanakh, atsuk a sa tləkse Yazhigəl da təghər tsəkur.

²⁹ “A təkə bud kə da da khutsadala kadlang ən məgha dadak ndzədan bi, khəkwa da ndzədāna ghud ndan, bədəgud ən təkha kə khutsadala kadlang ən fəta sar.

³⁰ “Ude kwal nəg zə kə, atsuk ən man tluhguma zə kə. Ude kwal mələku də dzakha dzakha atsuk ən kwazakdu kwaz.

³¹ Wirva yan, ən kwara kura kwara kə, da bəsatra bəsud kə udakh ad itsera kə khaip zə lav nenakh ai manga itar. Ai tsugun, ude kwarga lava də nen ak Sədikw Yazhigəl, na bud da bəsara bəsa bi.

³² Daga ude kwarga lav nen ən təghər tsəka Zer Ud, da bəsara bəsud. Ai dəghwa ude kwarga lav nen ak Sədikw Yazhigəl, linglinga na bud da bəsara bəsa tsa kəvena tsa da tə kwarge da saks bi.”

*Ufa khwarana ən katlən tə zar sar ud
(Luk 6:43-45)*

³³ Da nəgharu kha kə uf khwaranyan zər khwaran da yigin. Da ka nəgharu ba kha kə uf bi, zər bəzan da yigin. Wirva ufa khwarana ən katlən tə khulf zar sar ud.

³⁴ Kur zar ya pushakhan. Da təkə dudu kur kə kwarga lav khwaran fatsiye ngudiyakh kuri? Afka ən khud kə dəkakhe ən rəvakhud ud inən səgawal ən tukw ghay.

³⁵ Ud charana, ən zəbado ən dəg charane ən khud kə dəg charane a bəgin ən rəvakhud sar. Ud ngudiya, ən zəbado ən dəg ngudi, ən khud kə dəg ngudiye, a bəgin ən rəvakhud sar.

³⁶ Ən kwara kura kwara kə, dəghwa kwadlamb ghaye ən kwara udakh, da kwara kwara itar dəge bətra da kwar yanən fitsa takalav.

³⁷ Ən tə dəva də lave kwarga kha da mana khud takalav. A bakhghər ud ghaza awana dadake kwal də ghaz.

† 12:21 Ishay 42:1-4

Udakh kwargəna ən nagh nəgha dəg ndawak itar

(Markus 8:11-13; Luk 11:29-32)

³⁸ Ka kwararkhe yakhaya kə li tsagdu ndikha ndikh Mus zə Farisakh kwarne, “Maləm, ən na kənda mədla kənda mədla tsəkha ad zikan kə dəg ndawak ai da mədla dakhə ndzədagh.”

³⁹ Ka niya tsitar, “Udakh li kwargəna, li kwal fadəghəro də Yazhigəl kur, ngudiyakh tsugun. Nəgha kur ad nəgha dəg ndawak ən vakar, ai na bud da mədla kura mədla bi, akwa ndawake ən təghər kə Yunan tlayang.

⁴⁰ Ndəkve a manga Yunan ad khəna khəkərd vid zə fətsi ən khud kə zikana kə kilf, da mana ndək yan ka Zər Ud ad khəna khəkərd vida zə fətsi ən mbərt kə khay.

⁴¹ Fitsa takalav da kwara tərə kwara udakh ya Nineba kə li kwargən kwarne, a manargan ad khaip. Wirva itar udakh ya Nineba a pəlgə itar ghər ən tə dəva də lav Yazhigəle a kwaratərkhe Yunan. Ai tsuguna auna ude a malgan ad Yunan də ndzəd ən van. Dakhkana a pəlgə ba kur ghər bi.

⁴² Fitsa takalav, da tsiya nuse shik ən khay ya Sheba kə kwar kwarne udakh kwargən a manargan ad khaip. Wirva soghər ən vak bita char, kə tsən lav kwalemləmə ən tsagdu Saluman shik. Ai tsuguna nəg ude a malgan ad Saluman shik də ndzəd ən van.” Dakhkana a pəlgə ba kur ghər bi.

Gwiya saks Sədikw Bəzan da vəgh kə udanen

(Luk 11:24-26)

⁴³ Da sawala sədikw bəzan ən vəgh kə ud, ka gwayav ən vakakhe kwal nəg kə yu kə mbəladu vak fətava tsin. Ai da ka mbəladu bin bi,

⁴⁴ ka ni, da gwiya daks da kwazaghare tsa sawalaka. Da gwiyoğhərina a tləghər ba kə itsawar bi tsuguna tlədan, a dīkavana məgh.

⁴⁵ Ka da gwiya dəgal da khutsado tlərna sədikw bəzanakh udif, liye malgan kə mbərsh. Kə daks tsitar kə gidəmb. Khalakyana, ka da malamala gida sare kə khal, ade tsa chak kə bəz. Da dzaughər ndək yan kə ngudī udakh li kwargən.

Zar babakh Yasu zə bab sar

(Markus 3:31-35; Luk 8:19-20)

⁴⁶ Madəvin ən kwar ghay zə udakha, ka sasəg kə bab sar zə zar babakh sar. Ka ghitsəga itar ən məl, ən nagh kwar lava itar zin.

⁴⁷ Ka nəv tlərna ud tsin, “Babagha zə zarbabakhagh ən ghitsən mēl, ən na kwar lava itar zə kha.”

⁴⁸ Ka ndidarwal kə dadake tsa kwarkhe kwar, “War babara, zə zar babakharenra?”

⁴⁹ Ka mədlarnan ad furakh sar də dəva ni, “Auna babara zə zar babakharen tə van.

⁵⁰ Wirva dəghwa ude ən man dəge ən nəgha Dadare ən gharazhigəl kə manaman tsin, in zər babara, zə dugh babara, zə babar.”

13

Jakva lav dadak kwazdu khulf

(Markus 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Fitsa vayanəna, ka sawala Yasu ən məghen, dala ka nndzəgan ən tə ghay dəlv kə tsagardu kə udakh.

² Dzakhava udakh zikən char tsarghər itar dingrik. Ka dagh da per yuwa nndzəgan. Dzakhava udakh tsuguna ghitsga itar ən tə ghay dəlv.

³ Ka kwara tər khai ad lava də jakva lavakh zikən. Ni, “Nəg dadak gukhen a dala da kwazdu khulf ən gukh sar.

⁴ Madvin ən kwazdu khulfa, ka 6alala yakhay kə khuf ən tə dūl, ka sa dīkakha vadū itar.

⁵ Ka 6alala yakhay kə khulfakh ən tə fərad vake kwal nəg khay char. Ka fətsawala kujad kujad, wirva khayen ən təvina naba zikən bi.

⁶ Təvga kə fətsiya ka 6ayif itar, ka ghulala itar, wirva a dagh ba tləl sar char bi.

⁷ Yakhaya kə khulfen tsuguna a 6alardagh da vake də tak, fətsala tsina, ka dākalar zə tak, ka 6idzatəraf taken.

⁸ Yakhaya kə khulfakh tsuguna a 6alal da vake duḡan itar. Ndəkchiḡ yiga itar zər dərmək dərmək. Yakhaya kulənkəwəkh kulənkəwəkh. Yakhaya tsuguna kulkhəkərd kulkhəkərd.”

⁹ Ka nəv Yasu kə dəg mbas, Dəghwa ude də tlim tsən lava, baru bəgin tlim.

Dəge kə mangan ən tsagdu win lava də jakva lavakh

(Markus 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Ka sa furakh Yasu ka nəv itar tsin, “Uḡa lava tsəkhən kwaratəra lava tə dəva də jakva lavakhi?”

¹¹ Ka ngawa tərkhay kwarne, “A bakura tsəkurd ndzəda tsa dəge 6əghan ən təghər kə tləksa gharazhigəl. Ai itara a batəra bud bi.

¹² Wirva dəghwa ude də digit da bə-narghər bəgud char, ka da ndəbai ən vak sar zikən. Ai ude kwal də digit char, ka da chawarval chawud ngwada khidike dinin.

¹³ Dəge kə mangan ən kwara tərə ka lava də jakvakh in kwarne, “Wirva itsa vazavaza itara ən nəgha ba itar bi.

Itsa bəga itar tlima ən tsəna ba itar bi.

Tsəguna ən katlanəf ba itar bi.”

¹⁴ Wirva yan lave tsa kwarga Ishay tlayang a righəf ən vak tar.

Nəv Ishay tlayang “Da tsənəkha tsəna kur lav, ai da katga ba kur tsa khədikən bi.

Uk da dəma di tsəkur ən təf, ai tsuguna da tsa ba kur dəge əmbin bi.

¹⁵ Wirwa gufərva udakhana a ɓengɓengəf.

Ən tsəna ba tlimakh tar ad lava bi.

A khadakhardu itar ad diyakh tar.

Khek nəgha nəgha tsitar də diyakh tar.

Khek tsəna tsəna tsitar də tlim tar tsəgun.

Wirwa nagh ba itar katlgakatlən
rəvakhud tar bi.

Ka guyoghər itar da vakara mbakhatru kə.

¹⁶ Nəg bark kə diyakhur wirvən nəgha nəgha kur din. Ndək yan tlimakhur tsugun wirvən tsəna tsəna kur din.

¹⁷ Ən təkha kura təkha kə, zikən tlayangakh Yazhigəl, zə li kalaliyakh, tsən na itar nəgha däge ən nəgha kur. Ai a nəgha ba itar bi. Zə na tsəna däge ən tsəna kur. Ai a tsəna ba itar bi.”

A kwarga Yasu ad däge ən tuku jakva lav dadak kwazdu khulf

(Markus 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ Auna däge tuku jakva lav dadak kwazdu khulfen.

¹⁹ Da tsəna kə udan ad lavən təghər kə tləksa gharazhigəl, ən tə khalak yana a katləga bi, a nala ghila va khulfe a ɓalal ən tə dül. Tsənga kə udanen ad lav Yazhigəl, ka sa Shatan, khutsala də khulfe a tukhgud ən gufərva sar.

²⁰ Khulfakhe balal da tə khayen tə fərad, in jakva ude benən tsəna lav Yazhigəl, ka chauga də khwadg.

²¹ Fatsiye a dagh ba tləl sar da khay char bi, бага tsin ad rəv da tə sart khədikən. Tsiyif kə dlada, zə mbakhəl ən təghər kə lav Yazhigəle tsənin, kujaɗ kujaɗ ka mbəɗgan.

²² Khulfe ɓaldagh da vake də takakh tsugun, itar jakva udakhe tsənga lav Yazhigəl. Ai wirwa mbakhəl nagh dəg lard zə valaval way tluwandal ən lard, a gadlarkhe ad daka kə khulfen. Khulfen tsuguna a bədu bad zər bi.

²³ Khulfe ɓalal da tə vak duɓan tsugun, in jakva ude tsənga lav Yazhigəl katlgan tsugun. A mangan ad tlər din, tləm gəmadu ad nuba khulfen. Yakhaya dərmək dərmək. Yakhaya kulənkwakh kulənkwakh. Yakhaya tsuguna kulkhəkərd kulkhəkərd.

Jakva lav dləghe ən gukh ləkam

²⁴ Ka gwidən Yasu ad kwara tərə tlərna jakv lav, ni, “ Tləksa gharazhigəla ghila ude tukhga khulf khwaran ən gukh sar.

²⁵ Ən tə sarte ən khən khar udakh, ka dala dadak tləghum sar ka tukhgan ad khulf dləgh ən gukh ləkamen. Ka təkaval sar.

²⁶ Dakala kə ləkamen yigan ad zər. Dləghen tsuguna, sawal ən khud.

²⁷ “Ka sagh li man tlər dadak gukhen da vak sar. Ka nəv itar tsin, ‘Dadməgha, atsuk khulf charan bakh tsa tukhga khən gukhaghena? A sawal ndar dləgh tsugun ən gukheni?’

²⁸ “Ka niya tsitar, ‘Dadak tlughumara kə mangain.’ Ka nəv zar man tlərsar tsin. ‘Əna nagh kha dəgal tsəkənda da ndaddu ndada də dləghena?’

²⁹ “Ka niya tsitar, ‘Au, wirwa nalabin də kur ən ndaddu dləgha, ndədamado ba zəva ləkam tsugun bi.

³⁰ A duwam, daka itar dagh zə ləkam, da tə sarte da tsəgdud ləkam. Ən tə sarten da kwaratra ka kə li da tsəgatsəg, farsafəg itar ndaddu dləgh chak, dzanəf itar, ngwadana itar, ndaghana itar. Ka dzanəf itar ləkam, diyakdagh ud da kuvurar.’ ”

Jakva lav khulf Mastad

(Markus 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹ Ka gwidən Yasu ad kwaratra tlərna jakv lav, ni, “Tləksa gharazhigəl ngwada khulf mastad, ai ɓəf udanen ka tukhgan ən gukh sar.

³² Tsakhənmina in khədikən ən khulfakh daghan. Ai da fətsawalina, dakalina, ka in da nəga kə zikan ən tatak dəgakhe ən ngaɓ. Da nəga kə ufa zikan, ka da man məghakh dikakh ən tə gwalakh sar.”

Jakva lav də khəpi yisti

³³ Ka gwidən batra tlərna jakva lava kə Yasu kwarne, “Tləksa gharazhigəla ndəkva yisti, ai dzəgəf nus khədikən, kə khwadum ən khəpi ləkam daram khəkərd, tləm tsiyif kə khəpiyen.”

A manga Yasu ad tlər də jakva lavakh

(Markus 4:33-34)

³⁴ A kwara tərkhay Yasu ad dəgakhana daghan kə dzakhava udakh də jakva lavakh. Na bən kwara tra lava ndək yan bi, akwa də jakva lav.

³⁵ Däge a manga Yasu a righanəf ad däge tsa kwarga Ishay tlayang. Avin, “Da ngura ghay ka kə kwar lava də jakva lavakh.

Däge tsa ɓəghanud gul farsafəg sar kə lard, da kwardu kwara kə.”

A kwarga Yasu ad däge ən tuku jakva lav dləghe fətsal ən gukh Lekam

³⁶ Ən tə khal kə, duwars dzakhava udakh kə Yasu, ka da da məgh. Ka saks kə furakh sar da vak sar. Nəv itar tsin, “Kwara kənkhe kwara däge tuku jakva lav dləghe a fətsal ən gukh Lekam.”

³⁷ Ka ngawa tərkhay, niya tsitar, “Dadake tukhga khulf khwaran, ka Zər Ud.

³⁸ Gukh tsuguna in Lard. Khulf khwarana itar udakhe da daks da tləksa Yazhigəl. Dləgh tsuguna itar udakh ya Shatan.

³⁹ Dadak tlughume tukhga dləghena in wurdu. Sarta tsəg khiyena, in fitsa mbasa lard. Li tsəg khiyena itar zarɓəlakh Yazhigəl.”

⁴⁰ Ndəkve dzakhud mas kə ndəgha ndəgh, da ndək yan fitsa mbasa lard.

⁴¹ Ka Zər Ud da bəlonədagh bəla ka zarbəlakh Yazhigəlar, kə dzakha dzakha tsitar daghan dəge tsən bakh udakh da man khaip, zə daghan li tsən man nguđi nguđi digitakh. Khutstral itar dəgal ən tləksar.

⁴² Ka tləvtərdagh itar da kara tsakai tsakai, vake da tudai tar də kərd tliđ.

⁴³ Ən tə yanən kə sart, da wuđa liye kanadi ngwada fatsi ən tləksa Dad tar. Dəghwa ude də tlim tsən lava, baru bəgin tlim.

Jakva lava də ləmane a bəghanud

⁴⁴ Tləksa gharazhigəla ghila ləmane a bəghanud ən gukh, ai mbəladu udan, ka gwidən bəghanan. Wirva khwadga, ka dala sakwdu ad dəgakh sare dinin daghan, ka sukwgan ad yanən kə gukh.

Jakva lava də chachad kur ndangan

⁴⁵ Dakhkana, tləksa gharazhigəla ghila zər kasuke ən gat kurakhe ndanga char.

⁴⁶ Mbəladu tsin khwaran na kə chachad fang, ka dala sakwdu ad dəgakh sare dinin daghan, ka sukwgan ad ndangan ak chachad kuren.

Jakva lava də sika vai kilf

⁴⁷ Tsəguna, Tləksa gharazhigəla ghila sika vai kilfe bəlavdagh da dəlv, ai viyado ad kilfakh sikh sikh.

⁴⁸ Righif tsin, ka ndəfado udakh da tē kalam gərdz, ndzakhgud, zaəadalud khwarakhwaran na kə kilf, didaghud da tughub, ka diduwud dəgal ade kwal khwar.

⁴⁹ Da nəga ndək yan fitsa mbasa lard. Da səgdagh zarbəlakh Yazhigəl da takatak, kə zaəadal nguđi udakh səgawal ən li kanadi udakh.

⁵⁰ Ka da tləvtərdagh tləva itar ad nguđi udakhen da kara tsakai tsakai, vake da tuwda itar də kərd tliđ.

Wuliwa ləman zə mughuran

⁵¹ Ka ndidatərwal Yasu, “A katləga nagh kur dəgakhən tsagduwud daghana?” Nəv itar tsin “Əm” A katlga kənd.

⁵² Ka niya tsitar, “Wirva yan dəghwa dadak tsagdu ndzikha ndzikh Mus, ai tsagarduwud kə nəga kə zər bəla tləksa gharazhigəl, ya ghila dadak məghe a dzəgadal wuliwan zə mughuran na kə ləman ən vake bəgdin dəgakh sar.”

A dūdud Yasu ən Kəs Nazarət

(Markus 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Udzala kə Yasu ən kwarakh inakhan na kə jakva lavakhen, ka dūwars ad yanən kə vak.

⁵⁴ A do Yasu da kəs sar. Sa tsin da vaken, ka da da gud dzakhava Yakhudakh, ka farsan ad tsaga tərdu tsag kə udakh. Ka ndawatərəf kə liye a tsəngan. Avitar ma, “A mbəladu ən vara udan na dina kə kwalemləma ra? Tsəguna a mbəladu ən varin ndzəda man dəg ndawakakhani?”

⁵⁵ “Zər dadak tsakh məgh na baina biya? Bab sar ba Maryam biya? Yakub, Yusuvu, Siman, zə Yakhud saghrakh sar baitar kina biya?”

⁵⁶ Daghan dəghaw babakh sara ən gidən vak mar baitar biya? Ai a mbəladu dəvarin ad dəgakhani?”

⁵⁷ Ka bazala rəv tsitar, ai nəv Yasu tsitar, “Itsa dəvara, nəg ndanga kə tlayang Yazhigəl. Ai uk ən dūdən ən kəs sar zə fəta sarud.”

⁵⁸ A manga ba də dəg ndawakakh ən vin char bi, wirva kuđ fadəghəro fəga tar.

14

Əmtsa Yukhan dadak para ud

(Markus 6:14-29; Luk 9:7-9)

¹ Ən tə yanən kə sart, ka tsəna tsəna kə Khirudus Antifas dadake man tləksən Galili ad lave ən kwara udakh ən təghər kə Yasu.

² Ka niya kə li manara tlər, “Afka ina Yukhan dadak para uda. A tsiyavanəf ən ngitl. Yan kə mangan nəg də ndzəda manakh dəg ndawakakh.”

³ Wirva tsa kwarga Khirudus ad viga Yukhan kə kəda da sal, wirva Khirudi nus zər bab ghərsar Filibus.

⁴ Wirva tsən təkharə təkha Yukhan gwil yan kə Khirudus kwarne, “Kalkal ba pərd Khirudi tsin kə nəga kə nus sar bi.”

⁵ Tsa khənmina tsən naghə Khirudus ad kəda Yukhan, ai ka gədzgan ad di udakh, wirva a bənəfitar kwarne Yuhkana tlayang.

⁶ Gwiyoghər kə khəna vəge tsa yigduđ Khirudusa, ka dzanda dugh Khirudi ad tsugw ən təvuk kə ghulabakhe sawal da vak khwadəg. Tsugwa sarna kə zədaru kə Khirudus char.

⁷ Wirva yan, ka manarkhai ad lanji zə wada kwarne, da barabəg ad itsauda dəge takadgin.

⁸ Təkən bab sara, ka shakhanəf ad dugh sar ad dəge da kwarin. Ka ni, “Ba ka bəgud ad ghər Yukhan dadak para ud ən mbanmban ən təvana kəven.”

⁹ Turug ghər kə shik, ai wirva wade a mangin da nəga kə dəg zhiru tsin ən təvuk kə ghulabakh sar. Ka kwargan ad barabəg ad dəge ən naghin.

¹⁰ Ka talal ad ghay da gud sala, əntladəghər əntlud ghər Yukhan.

¹¹ Ka bərdəghərud ghər saks ən mbanmban, barud kə zər dughen, khalakyaana ka bəra kə bab sar.

¹² Ka saks kə furakh Yukhan da zəb gədzumba vəgha sar, ka khədane itar. Ka dəgal tsitar kwararkhe itar kə Yasu.

A baghandal Yasu ad udakh dəb dliə

(Markus 6:30-44; Luk 9:10-17; Yukhan 6:1-14)

¹³ Tsəna kə Yasu ad dəge dzaughər də Yukhan, ka tsiyawal ən tə vinen ka da da

Peryu, ka dægal tsin da gida tukuda sar ən vake kwal næg kə ud. Ai tsəna kə dzakhava udakh kwarne a dūda Yasu ad yanən kə vak, ka səgawal tsitar ən kəsakh, ka dægala tsitar də sig da vake də Yasu.

¹⁴ Sawala kə Yasu ən peryu, ka nəghan ad dzakhava udakh zikən. Ka kwid nəv rəv tsin, tsuguna ka mbakha tərū ak li kwal yang ən tatak tar.

¹⁵ Bəlga kə khagw, ka sa furakh sar da vak sar, nəv itar tsin, “Vakna digi na tsawar bi, tsuguna a bəlga khagw. Duwatərs dūwa kə dzakhava udakkan dægəl kə saku dæg zuwa tsitar ən gədzar kəsakhan.”

¹⁶ Ka nəv Yasu tsitar, “Uda lava tsitar dægəl da tlərna vaki? Bamatra bəg ad dəge da zuwa itar.”

¹⁷ Ka ngawarkhe itar kwarne, “Uk dūmba brudi dliḃa zə kilf mits din kənd ən van.”

¹⁸ Ka ni “A nakam.”

¹⁹ Ka ndzakhamga ndzakhən tə dzuḃna niya kə udakhen. Ka bəf ad brudina dliḃ zə kilfna mits, ka lando də ghər da gharazhigəl, ka kwarara us tsin kə Yazhigəl. Ka kwachanan ad brudiyen baran kə furakh sar, ka bara furakh sar tsugun kə udakhen.

²⁰ A zuwaru daghan tar, baghala itar. Ka dzakhanəf furakh sar ad daghan dege təmgan. Ka raghanəf ad tughwbakh kəlatəm mits.

²¹ Ghwalvakhe zuwa a 6a itar dəb dliḃ. A tugwana bud nughwasa zə zar bi.

*A dala Yasu ən təghər kə yu
(Markus 6:45-52; Yuhən 6:15-21)*

²² Mbasu tsitar ma, ka kwara tərkhə Yasu kə furakh sar kə daks da peryu, kə dægəl tsitar ən tøvuk da tə tlərna ghədzəva gadzak. In tsuguna dliḃən ghits ən tə vin, kə da kwarara kwaza kə udakh daks ndan, kə dægəl tsin.

²³ Təkhəl kə kwazana dzakhava udakh tsin, ka dugo tsin da tə ghuḃ kə dægaw tukuda tukud. Bəlga kə khagwa, ən vin təkuda sar.

²⁴ Ən tə yanən kə sarta, bita pər yu zə ghay gərdz. Uk kadakada kə ghədkuta yu ad pər yuwen. Wirvən tləg tləga fud ad pər yuwen da təlg.

²⁵ Kalkal karfi khəkərd də ghər kədl, ka sagh Yasu da vak furakh sar, ən dəgən təghər kə yu.

²⁶ Nəgha kə furakh sarna ad dəga tsin ən təghər kə yuwa, ka gadzəf itar char. “Ude sawal ən tə fik,” nəv itar. Ka khula tsitar wirva gədz.

²⁷ Təvin təvina, ka kwaratəra lava kə Yasu kwarne, “Tukhwamfəkke tukha, i ka fəka, gədzmbiya.” Niya tsitar.

²⁸ Ka nəv Bitrus tsin, “Dadzikan, ai da khin, khaya kanəf khaya dəgən tə ghər kə yu, kə saks da vakagh.”

²⁹ “Ausəga,” nəv Yasu tsin. Burkhwit ka tsiyawal Bitrus səgawal ən peryuwen, ka farsa dəga tsin ən tə yu, dægəl da vak Yasu.

³⁰ Ai vazga tsina a tsiyif fud də ndzəda char, ka gədzəf, ka farsa yu ad ndəga ndəg. Ka khula tsin, “Dadzikan katka katka” Niya tsin.

³¹ Təvin təvina ka talal Yasu ad dəv sar, ka viyado səgo. Ka niya tsin, “Kha dadak khətsa fadəghəro fəg, wuda lava kwal khayakəf tsəkhi?”

³² Da kə Yasu zə Bitrus da peryuwa, ka ləḃukw nəv fud.

³³ Ka dabanəf furakh sare tsən Peryu ad Yasu. Ka nəv itar tsin, “Zər Yazhigəl kha kadikadi.”

*A mbandu Yasu ad li kwal yang ən khay
Janisarat
(Markus 6:53-56)*

³⁴ Ghədzəvarghəra tsitar ad dəlvə, ka sa itar da əntla khay ya Janisarat.

³⁵ Ai katlga kə li kəsən kwarne, atsuk Yasu, ka bəl ghay tsitar kə kwarara kwara kə itsawar əntla khaya kəsən daghan. Khalak yana ka zabardəghər udakh kəsən ad daghan liye kwal yang.

³⁶ Ka tatlga itar, kə khaya tərənəf khaya kə liye kwal yang kə gəma itsa ghay gabag sar. Daghan li gəma ghay gabag sara, a mbakhu itar.

15

*Dəgakhe a tsagdu dzidzakh
(Markus 7:1-13)*

¹ Dud ən kwarina, ka sasəg kə yakhaya kə Farisakh zə yakhaya kə li tsagdu ndzikha ndzkh Mus ən Wurshalim, da vak Yasu. Ka ndidarwal itar kwarne,

² “Uda lava kə zar bəlakhagh ən kala ndzikhe a bəga dzidzakhəndi? Wirva na itar ən par dəv kəda zu kaf ndəkve tsagdu dzidzakhənd bi.”

³ Ka ngawa tərkhəi Yasu kwarne, “Uda lava tsəkur ən kala ndzikha ndzikh Yazhigəl, uk ən gatərs kə dəge tsagdu dzidzakhura kuri?”

⁴ Afka nəv Yazhigəla, ‘Farghərfəg kə dadagha zə babagh.’ Tsuguna ni, ‘Itsawar ən lakhga dad sar zə bab sar, kədgud kəmts.’

⁵ Ai ən tsagdutsaga kur kwarne, ‘Da nəg dəge nəgha udan ad məlaru məla kə dad sar zə bab sar din, “Ai ka avin tsugun, daghan dəge tsa da mbəladu kur ən vakar, a barkhe ka kə Yazhigəl.”’

⁶ Wirva yana, atsuk barari ba məlaru məla kə dad bi nikur.’ Wirva yan, a nandal kur lav Yazhigəl kə bat, kə nəghda gatərs kə ndzikha ndzikhur.

⁷ Kuram ngudiyakhan. Kalkal dəge tsa kwarga Ishay tlayang ən təghər tsukur. Kwarne,

8 “‘Udakhanna digi, uk ən fakghəra də ghay itar.

Rəvakhud tara bita zə kə.

9 Ən dāba ka buti itar.

Ən tsagdu ndzikh ndzikh udakh itar.

Ən dleva lav Yazhigəl.”

Dəgəke ən naud kə kwadlamb ən təvuk kə Yazhigəl

(Markus 7:14-23)

10 Khala kə yana, ka dāktərkhay Yasu kə dzakhava udakh, niya tsitar, “Bambəg tlim, ka diyarsa kur.

11 Dəge ən da da ghay bən naud kə kwadlamb ən təvuk kə Yazhigəl bi. Dəge ən səgawal ən ghay kə dadak sar ən nandala kə kwadlamb ən təvuk kə Yazhigəl.”

12 Ka saks kə zar bəlak sar da vak sar, nəv itar tsin, “Tsa tsəkha kwarne a bazala rəvakhud kə Farisakh tsənga tsitar lavana kwarga kha?”

13 Ka ngawətərkhay Yasu tsitar, “Itsera kə ufe Dadar ən gharazhigəl ba kə njivgan bi, ka da ndadūdu ndadūdu kutsuts.

14 Duwamatərs dū, ngulfakh itar li mədlara dūl kə ngulfakh. Daka ngulf ən mədlara dūl kə ngulf, afka bərdagha tara da mbəda itar dəgdagh da fika.”

15 Ka nəv Bitrus tsin, “Kwara kənkhay kwara dəge tuku jakva lavan.”

16 “Atsuk dakhkana ghərrur tsuguna a katlga ba kur biya?” Nəv Yasu tsitar.

17 “Ən tsa bakh kur kwarne, dəghwa dəge da da ghay kə udan, ən dəgdagh da khud sar, kə dəg mbasa ka da səgawal ən vəgh sara?”

18 Ai dəge səgawal ən ghaya ən səgawal ən rəvakhud. In dəgəke ən naud kə kwadlamb ən təvuk Yazhigəl.

19 Afke ən səgawal ən rəvakhud ngudi ngudi dāya ghəra. Ndək za kəd safə udə, gwaragwara, ərdə, gəla, dlaghawa fila zə bazardu dākha kə ud.

20 Ina dəgəke ən naud kə kwadlamb ən təvuk kə Yazhigəl. Ai zu kaf də dəv kwal paran ən tə dəva də ndzikh ba da naud kə kwadlamb ən təvuk kə Yazhigəl bi.”

Fadghərofəga nusen

(Markus 7:24-30)

21 Duwars kə Yasu ad yanən kə vak, ka dal da əntla khaya kəsakhe khefa də Taya zə Sidom.

22 Dzagwdlam, ka sa nusen dugh ya Kanan ən gidən khayen da vak Yasu. Ka tuwa tsin kwarne, “Dadzikan, Zər Dod, zi-wakdal ziwi. Ən bara dlad sədikw bəzan kə dughwar char.”

23 A kwararkhe ba Yasu ad tsauda kə nusen bi. Ka saks kə furakh Yasu da takada takad ad Yasu. Nəv itar tsin, “Lakwars lakw, wirvən gatakiyams gat, ən mbakiyama mbəg də tu.”

24 Ka ngawa tərke Yasu, ni, “Uk a bəlokondagh wirva udakh ya Izraile a zadgan ud.”

25 Ai ka saks kə nusen da təvuk sar, kəlgan ad juguv. “Dadzikana, mələku mələ.” Niya tsin.

26 Ka nəv Yasu kə nusen, “Ən manawa ba bəf ud kaf zara, ka barud kə ghədakh bi.”

27 Nəv nusen tsin, “Lave kwarga kha na kalkal Dadzikan. Ai tsuguna, ghədakha ən zuwa zuwa itar, ad kwacha kafakhe bəlal ən tə vələngakhe ən zuda li məghakh ad kaf.”

28 Ka ngawarkhe Yasu, niya tsin, “Awara nusna, fadəghəro fəgagha nəg də ndzəd, da manakha manud dəge nakh.” Ən tə yanən kə sarta, ka mbu dugh sar ən təvin təvin.

A mbakha tru Yasu ad udakh zikən

29 Duda kə Yasu ad yanən kə vak, ka dəgal tsin diwa kalam dəlva Galili. Khalak yana ka ngalo da tə gil nndzəgan.

30 Ka saks kə udakh zikən da vak sar. Za bərdəghər itar də ghurdikakha, zə ngulfakha, zə li əmtsa kalam vəgha, zə təngakha, zə chaləm li kwal yanga zikən. Ka bakhga itar ən təvuk sar. Ka mbakha tru.

31 Ka ndawatrəf kə udakh vazga tsitar ad li kwal təkha kə kwarga lava ən kwarghə itar. Li mətəsa vəgha ka a mbakharu, ghurdikakh ən dəga itar, ngulfakh ən nəgha nəgha itar. Ka farghər itar kə Yazhigəl Izrail.

A baghandala Yasu ad ud dəb ufad

(Markus 8:1-10)

32 Dud ən kwarina, ka dāktərkhay Yasu kə furakh sar saks da vak sar. Ka niya tsitar, “Ən ziwardal ziwa ka kə dlama khan, wirva khəkərd khana tsitar ən vakar, tsuguna na dəg zuwun vak tar bi. Nəgh ba ka daks tsitar də way bi, wirvən təkha itar kə dighər khar ən tə dūl daks da məgh.”

33 Nəv furakh sar tsin, “Ən təghal ndəkina, da mbəladu ən makiyam ad dəg zuwe da təkhd kə batran kə udakh pakina ra?”

34 Ka ndidatərwal Yasu kwarne, “Ngərwa brudiye din kur ra?”

Ka nəv itar tsin, “Dumba udif zə mbisan na kə kilfakh.”

35 Ka bətra kə dzakhava udakh kə ndzakha ndzakha ən tə khay.

36 Ka bəf ad dumba brudiyen udif zə kilfakhen, kwararkhai ad us kə Yazhigəl, ka kwachanəf, baran kə furakh sar. Ka bara furakh sar ad brudiyen zə kilfakhen kə udakh.

37 Itəwara a zuwa, a baghala itar. Ka dzakhanəf furakhen ad dəg zuwe a təmən, tugwəb udif regħan.

38 Udakhe zuwa ruwa, a 6a itar ghwalvakh dəb ufad. A kədlga bud nughwasa zə zara bi.

³⁹ Ɖn tɛ khal kɛ ɖuwatɛrs ɖuwa kɛ Yasu ad dzakhava udakh, ka da da peryu, ka dɛgal da ɛntla khaya ya Magadan.

16

A ndiɖga udakh ad Yasu kɛ mana tra dɛg ndawakakh

(Markus 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ A sa Farisakha zɛ Sadukiyakh da vak Yasu kɛ nɛghda kurakura tsitar. Ka ndidarwal itar kɛ mana tra zikan na kɛ dɛg ndawake da mɛdla din kwarne a saudagh ɛn gharazhigɛl.

² Ka ngawa tɛrkhai ni, “Da dɛm fatsi da ɛɛl, da ka nɛgha tsɛkur khas khas ɛn tɛ gharazhigɛl, ka nikur, ‘Yauwa, na yu da tɛda bi.’

³ Da ka sɛgo gwisɛl zɛ ghabag, da nɛgha tsɛkur khas khas ɛn tɛ gharazhigɛl, lusɛf kes, ka nikur ‘Da tɛda yu khan.’ Tɛkha kur kɛ tsan ad dɛgakhe da dzaughɛr ɛn tɛ dɛwa dɛ gida kɛ fɛf gharazhigɛl, wur ka tɛkh ba kur kɛ katlga dɛgɛ ɛn tuku jakɛvakh manasar kɛ kwargɛna bi.

⁴ Udakh kwargɛna li kwal khayanɛf dɛ Yazhigɛl itar, kɛladakh tsugun. Na kur nɛgha dɛg ndawak, ya na bud da mɛdla kura tlɛrna dɛg ndawak bi, akwa dɛg Yunan.” Khalak yana ka ɖuwatɛrs Yasu, dakaval sar.

Yista Farisakha zɛ Sadukiyakh

(Markus 8:14-21)

⁵ Darghɛra tsitar da tɛ tlɛrna ghɛdzva gadzak dɛlv, ka dzamana furakh sar kwarne a mbitsa tɛrghɛr sɛgawal dɛ brudi.

⁶ Ka nɛv Yasu tsitar, “Dem nikur, ya tsukwamana ghɛr dɛ yista Farisakha zɛ Sadukiyakh.”

⁷ Ka farsa ɖayakavu lav tsitar ɛn tatak tar kwarne, “Wirve a ɛadal ba kiyam ad brudi bi nagh ɛn kwarin adina?”

⁸ A katlga Yasu ad dɛgɛ tsɛn kwara itar, wirva yana, ka ndidatɛrwal kwarne, “Uɖa lava tsɛkur ɛn ɖayakavu lav ɛn tɛbur kwarne, wirva na kur dɛ brudi biyi? Kuram li khɛtsa fadghɛrofɛg.

⁹ Dakhkana a katlga ba kur biya? A mbitsa kur ghɛrkh sarte tsa baghandala ka udakh dɛb dliɛ (5,000) dɛ dumba brudi dliɛa? Tughwb ngɛrwa a dzanɛf kuram ake tɛmgani?

¹⁰ Awana ɛn sarte tsa baghandala ka udakh dɛb ufad (4,000) dɛ dumba brudi uɖif. Tughwb ngɛrwa a dzanɛf kuram ake tɛmgani?

¹¹ Uɖa kɛ mangan tsɛkur kwal katlgan kwarne ɛn kwara kura lav ɛn tɛghɛr kɛ brudi ba ka biyi? Ɖn kwara kura kwarne tsukwamana ghɛr dɛ yista Farisakh zɛ Sadukiyakh kɛ.”

¹² Ka katlga furakh sar kɛ Yasu kwarne, ɛn kwarɛn tɛghɛr kɛ yiste ɛn ɖiyud ɛn brudi

bi. Tsukwamana ghɛr dɛ yisti na tsɛn kwarina, atsuk ɛn kwarɛn tɛghɛr kɛ tsagdutsaga Farisakha zɛ Sadukiyakh.

A mɛdla na Bitrus kwarne Yasu in Masikhu

(Markus 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Soghɛr kɛ Yasu da kɛs ya Kesariya Fili-biya, ka ndidatɛrwal kɛ furakh sar kwarne, “Warek ka Zɛr Ud vek udakh ra?”

¹⁴ Ka nɛv itar tsin, “Av yakhaya Yukhan dadak para ud, av yakhaya Ili tlayang, av yakhaya tsuguna Irmɛ tlayang, awana fang ɛn tatak tlayangakh.”

¹⁵ Niya tsitar, “Ai kur ma, warek kavek kuri?”

¹⁶ Ka ngawarkhe Siman Bitrus kwarne, “Kha Masikhu, Zɛr Yazhigɛl dadak saf.”

¹⁷ Ka nɛv Yasu tsin, “Dadak bark kha Siman zɛr Yukhan, wirva a sakha diwa ud dɛg sig ba ina kɛ jir bi. Dadare ɛn gharazigɛl kɛ kwara khai.

¹⁸ Ni ɛn kwarakha kwara kɛ, kha Bitrus, fɛrad khɛ, da ɛɛlɛn tɛ kha ka dɛ kur khɛgar, dɛgɛ ɛn tuku kur khɛgena, itar udakhe da fadghɛrofɛg ɛn tɛ kɛ. Ai kwal da tɛkha kɛ ndɛɖa mɛtsa kɛ manar khai tsauɖ.

¹⁹ Da bakha bɛg ka dɛg tusa nga gud tlɛksa gharazhigɛl. Tsugun, dɛghwa dɛgɛ kwal khayanɛf tɛkha manaman ɛn lard, nabud da manaman ɛn gharazhigɛl bi. Dɛghwa dɛgɛ ɛn nakha manaman ɛn lard, da mana ndɛkɛyan ud ɛn gharazhigɛl.”

²⁰ Ka ndɛɖatɛrnɛf Yasu ad tlim kɛ furakh sar char kwarne, kwarara ba itar kɛ itsawar kwarne ka Masikhu bi.

A kwarga Yasu ad khulɖdlad zɛ ɛmtse da manin

(Markus 8:31; 9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Tsiyif ɛn tɛ yanɛn kɛ sart, ka farsa Yasu ad kwara tra kwara tsin kɛ furakh sar kwarne, “Barari dɛgal tsin da Wurshalim, kɛ khɛɖ dladakh sikh sikh sikh ɛn dɛv kɛ maludakh zɛ zikzikakanakh kɛ zil kɛsakh zɛ li tsagdu nzdikha nzdikh Mus. Ka da kɛɖkɛ kɛɖud, fitsa khɛkɛrɖa da tsiyaka tsiyud.”

²² Ka ndɛɖala Bitrus ad Yasu da tɛ kalam, ka farsan ad tavarghɛr di kwarne, “Tsandu tsɛg Yazhigɛl ad yan, Dadzikan. Da dzoghɛr ba yan dɛ kha tsa khɛɖikɛn bi.”

²³ Ka gwiyaɖkhe Yasu ka niya kɛ Bitrus, “Tsiyakval tsiya kha Shatan. Kur khɛtingɛɖ khan tɛvukar, wirva ɖaya ɖaya na, ɖaya ghɛr ud dɛg sig, dɛg Yazhigɛl bi.”

²⁴ Ka nɛv Yasu kɛ zar bɛlakh sar, “Dɛghwa ude nagh gataks gat, barari dɛɖa way ghɛsar tsin. Tsuguna ka ɛɛfin ad ufa khɛrta sar, kɛ gataks gat.

²⁵ Wirva dɛghwa ude na kat safa sar, da bɛgh. Ai dɛghwa ude khayanɛf bɛghɛn safa sar wirva kɛ, da mbɛladu mbɛl.

²⁶ Uda dæg sige da gëmadu udan, da gëmaduwin dëgakhe ən lard daghan, tsuguna bəghalən safa sari? Uda däge təkha udan kə bədu kə varda safa sari?

²⁷ Da səgadh ka Zər Ud ən ndanga Dadar zə zarbəlakhə ən gharazhigəl. Khalak yana, ka da bara dæg siga sar ka kə itsawar, kalkala däge a mangin.

²⁸ Ən təkha kura təkha kə, nəg udakhe ən ghitsən van, liye kwal da əmts, khekwa nəgha ka itar ka Zər Ud, ən səgdagh ka ndək shik."

17

Mbəđva vəgha Yasu ən khuḥ

(Markus 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Təkhəl kə khəna unkwakh kə kwarga kwara kə Bitrus kwarne Yasu in Masikhu, ka zəbəf Yasu ad Bitrus, zə Yakub, zə Yukhan zərbab Yakub. Zəbtro da tə tsəban na kə khuḥ. Uk itar kalti ən vin.

² A mbədfəkhə vəgh Yasu ən di tsitar. Ka wuda vakdi sar ndək fatsi, tsuguna nala kadlangakh sare a tələmin kə madakw təl.

³ Ən təvin təvin, ka nəgha kə zar bəlakhana də Mus tlayang zə Ili tlayang ən kwar lav itar zə Yasu.

⁴ Ka nəv Bitrus kə Yasu, "Dadzikan, khwaren nəg kənda van. Da khayanəfk, da manga mana ka tsikw khəkərd ən van. Fang tsəkha, fang kə Mus tlayanga, fang kə Ili tlayang."

⁵ Madəv Bitrus ən kwar lava, ka sodagh ghwikey ən wud tərldəm da təghər tsitar. Khalak yana, ka tsəna tsəna tsud ad kwind səgawal ən ghwikiən kwarne, "Zəraren ən waya kə, ən tsən zəda sar ka char. Tsəna maru tsən."

⁶ Tsəna kə furakh sar ad yanən kə kwind, ka gədzatrəf char, ka khəmbga itar da khay.

⁷ Ka sa Yasu, tapa tərkhay avin, "Tsiyaməf tsi, gədzam bi."

⁸ Kapanəf tsitar ghəra, aghba itsawar ən vin bi təma Yasu kitakul.

⁹ Madəv itar ən səgadh ən ghuḥən, ka ndədaternəf Yasu ad tlim kwarne, "Kwarama tra ba kə itsawar ad däge nəgha kur bi, khekwa tsiyanəfud ka Zər Ud ən ngitl."

¹⁰ Ka ndidarwal furakh na kə Yasu kwarne, "Ai uda lava kə li tsagdu ndzikha ndzikh Mus ən kwarne, barari khekwa Ili tlayang da farsa səgadh ndan, kəda səgadh kə Masikhuwi?"

¹¹ Ka ngawa tərkhay, "Kalkal da səgdagh kə Ili tlayang, kəda dika itsauda kə nəga kalkal ndan.

¹² Ən təkha kura təkha kə, audzala Ili ən sodagh səg, a katlga ba itar kwarne in bi. A manarakhe itar däge ən nəgha reva tar. Da khəba ndək yan ka Zər Ud tsugun ad dlad ən dəva tar."

¹³ Khalak yana ka katlga zar bəlakhana kwarne, atsuk ən kwara tra lav ən təghər kə Yukhan dadak para ud.

A mbandu Yasu ad zərə ən gida wurdū ən vəgh sar

(Markus 9:14-29; Luk 9:37-43)

¹⁴ Sodagh tsitar ən tə khuḥən da vake də dzakhava udakh, ka sasəg kə udanen da vak Yasu, kəlgan ad juguv ən təvuk sar. Ka ni,

¹⁵ "Dadzikan, manga kwidkwidərva zəraran. Nəg fud ən vəgh tsin, tsuguna ən bara dlad char. Ngərwa siga tsin ən bala dəgdagh da kar zə yu.

¹⁶ A bala ka da vak zar bəlakhagha, a piyatərwal mbambəg."

¹⁷ Ka ngawarkhay Yasu kwarne, "Kur udakh kwargən, li kwal də fadəghərofəg, kur mbərshakhan. Ki da zulu pak uda tsəka zə kuri? Ki da bəga pak uda tsəka rəv də kuri? Bəkdəghər 6a da van, niya kə dad zərən."

¹⁸ Ka tavarghər Yasu ad di kə wurdūwen, ka sawalən zərən, təvin təvina ka mbu.

¹⁹ Ka saks kə furakh Yasu da vak sar ən sarte təkuda sar tsin, ka ndidarwal itar, "A piyakəndəwala ndar lakwdu wurdūweni?"

²⁰ Ka ngawa tərkhay Yasu kwarne, "Wirva a khətsa fadəghərofəg. Ən təkha kura təkha kə, da tsa nəg fadəghərofəg khədikən ndək khulf mustad, təkha kur kə kwararkhe kə ghuḥna kwarne, 'Tsiyin dəgal van, da tə tlərna vak', tsuguna ka da tsi. Na däge təkha kə piyakurwala bi."

²¹ "Afka khulf ina kə sədikw bəzana təkha ba kə sawala bi, khekwa də dəgawa zə zəb ndəl da səgawalin."

A gwidən Yasu ad kwar lav ən təghər kə əmts sar

(Markus 9:30-32; Luk 9:43-45)

²² Dzafkhay kə Yasu zə furakh sar ən əntla khaya Galili, ka nəv Yasu tsitar, "A khərzəgud da bəkdu bəg ka Zər Ud, da dəva udakh.

²³ Da kəd ka kəda itar. Fitsa khəkərda ka da tsiya ka tsiyud." Ka kədatərke ad vəgh kə furakhna char.

Pəl khadama Fəta Yazhigəl

²⁴ Sa kə Yasu zə furakh sar da kəs Kafarnakhum, ka saks kə li chau khadama Fəta Yazhigəl da vak Bitrus, ka ndidarwal itar, "Nabakh dadak tsagdu lavur ən pəl khadama Fəta Yazhigəla?"

²⁵ Ka ngawar khay Bitrus kwarne, "Ən pəla pəlin gəna."

Da kə Bitrus da məghen, ka farsa Yasu ad kwarara lav, "Uda dəyaghəragh ən təghər kə ndideni? Ən chawun vakəng shikakh lard na ad khadama ləman awana khadama gidadi? Ən vak zar tar nəgha, ən vak kəstəlakh khi?"

²⁶ Nəv Bitrus tsin, "Ən vak kəstəlakh."

Ka nɔv Yasu tsin, “Ai da ndɔkyanin, a mɔdlanan kwarne na zar tar ɛn pela pɔla bi.”

²⁷ “Ai khek bazatɛrdu tsɛki ad rɔva, dɛg dɛgal da tɛ ghay dɔlv, taldagh tala khilga vi kilf da dɔlv. Ka nguranɛf kha ghay kilfe a viga kha chak, da mbɔladu mbɔla kha lotus ai da tlala kɛ pɛl khadamagha zɛ dɛgar. Bɔfɔba, pɛla tɛrkhai pɛl.”

18

Warek zikan daghan ɛn tlɛksa gharazhigɛli?

(Markus 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Ɖn sartenan, ka sa furakh sar da vak Yasu ka ndidarwal itar kwarne, “Warek zikan daghan ɛn tlɛksa gharazhigɛli?”

² Ka dakhga Yasu ad zɛr khɔɔɔkan, ka ghitanan ɛn tɛb tar.

³ Ka ni, “Ɖn tɛkha kura tɛkha kɛ, da mbɔɔfɛkhe ba gidur nala kur ndɛk zar mbisan bi, na kur da daks da tlɛksa gharazhigɛl lingil bi.

⁴ Itsawar ɛn gulandagh ghɛrsar ndɛk zɛr khɔɔɔkanɛn, in zikan daghan ɛn tlɛksa gharazhigɛl.

⁵ “Daga ude chauga zɛr khɔɔɔkan ndɛk inan wirva kɛ, ka chaukayin.”

⁶ “Ya digi, dɛghwa ude a ba ad fang ɛn tatak zar mbisan, liye fadɛghɛrɔ dɛ kɛ, da man khaip. Adara ngudarɛmud vɛr pɛkhɛn kwind sar, ka tlɛvdagh khud da dɔlve chalangw.”

Dɛgakhe ɛn bakh udakh da man khaip

(Markus 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁷ “Dangwa kɛ udakhe ɛn lard. Wirva dɛgakhe da bakh udakh da man khaipa, ɛn lard itar. Ya dangwa kɛ dadake da saks dɛgalkan ɛn tɛ dɔva din.

⁸ Da dɛvagha awana sigagh ɛn bɛg khan da man khaip, ɛntlɛdukha, tlɛvars khɛ. Adara daks dɛ dɛv kitakul, awana sig kitakul kha da safa kɛ ngɔɔ, tɛghɛr kɛ tlɛvakhɛdagh dɛ dɛvakhagh, awana dɛ sigakhagh bɛrdagh, da kare kwal nɛg ɛn mɛtsa kɛ ngɔɔ.

⁹ Da wur diyakhagh ɛn bɛg khan da man khaip tsugun, ndɛɔɔɔdal kha, tlɛvars khɛ. Adara daks dɛ di kitakul kha da safa kɛ ngɔɔ, tɛghɛr kɛ tlɛvkhɛdagh dɛ di bɛrkɛdagh da kare kwal nɛg ɛn mɛtsa kɛ ngɔɔ.”

Jakva dɛ tuwaghe a zadgan

(Luk 15:3-7)

¹⁰ “Tsukwamana ghɛr, khayamanɛf ba nena itsa fang ɛn tɛb kɛ zar mbisana khana bi. Wirvɛn tɛkha kura tɛkha kɛ, zarɔɔlakh Yazhigɛl tar ai ɛn gharazhigɛl, tsika fatsi ɛn nɛgha nɛgha itar vakdi Dadare ɛn gharazhigɛl.

¹¹ Wirva ka Zɛr Ud a saudagh da kat liye a zadgan kɛ.

¹² “Uɔa ɔaya ghɛruri? Da nɛg ude dɛ tuwaghakh dɛrmɔk (100), da ka zadga kitakul ɛn tɛb tar, nabakhin da ɔuwars kul vaslambɔɔ ghɛrf vaslambɔɔ (99) nɛn kus kɛ ghuɛe zighwda itara? Kɛ dɛgal da gat kitakule zadgana?

¹³ Ɖn tɛkha kura tɛkha kɛ, da mbɔladu win ad kitakulen, khwadɛge da manin ɛn tɛghɛr kɛ kitakulɛn, da malamala ad dɛg kul vaslambɔɔ ghɛrf vaslambɔɔe kwal zadgan.

¹⁴ Ndɛkayan tsugun, khayannɛf khaya Dadurɛn gharazhigɛl ba zadɔ kɛ itsa fang ɛn tɛb kɛ zar mbisana khana bi.”

Da manakhai udan ad ghaz

(Luk 17:3)

¹⁵ “Da manakhai sukwtagha ad ghaz, ka dɛgal kha da vak sar, kwarkhekha ghaza sar ɛn tɛbura mits mits. Da tsɛnkhayin, a guyondɛghɛr kha sukwtagh saks.

¹⁶ Ai da tsɛnkhe bin bi, ka gwidɛn dɛgala kha da vak sar zɛ ud fang. Wirva a kwarga lav Yazhigɛl kwarne, ‘Itsera kɛ lave a ndazhana ud mitsa zɛ khɛkɛrd, a mɔdlanan kwarne lavena jir.’

¹⁷ Da kalwalin kɛ tsɛntɛr tsɛn, ka kwararkhe kha ke li gata daghan. Kɛ dɛg mbas, da kalwalin kɛ tsɛn lav li gaten daghan, ka nandala kha ndɛk liye kwal tsa Yazhigɛl, awana ndɛk dadak chau khadam.

¹⁸ “Ɖn tɛkha kura tɛkha kɛ, daghan dɛge kwal khayannɛf tsɛkur manaman ɛn lard, na bud da manaman ɛn gharazhigɛl bi. Daghan dɛge khayannɛf kur manaman ɛn lard, da mana manud ɛn gharazhigɛl.

¹⁹ “Ɖn gwidɛn kwara kura kwara kɛ, da khayannɛf ud mits ɛn tɛbur ɛn lard, ɛn tɛ ghɛr kɛ dɛge a takadga itar, da manatra mana Dadare ɛn gharazhigɛl.

²⁰ Wirva daghan vake dzafkhai ud mitsa zɛ khɛkɛrd ɛn ɔakhɛr, ɛn vak tar kɛ.”

Jakva vɔɔɔ kwal nɛg ɛn bisara ghaza kɛ ud

²¹ Ka sa Bitrus da vak Yasu, ndidarwal kwarne, “Dadzikan, da ka manakhaka ghaza sukwtar, sig ngɛrwa da bisakhara ki? Sig uɔɔɔf nagh?”

²² “Ka ngawar khai Yasu kwarne, uk uɔɔɔf siga bi, uɔɔɔf uɔɔɔf sig kul uɔɔɔf.

²³ “Wirva yan, da tɛkhud kɛ kurana tlɛksa gharazhigɛl dɛ shike ɛn nagh kɔɔɔla lɛmanakh sare ɛn dɛv kɛ vɔɔbakh sar.

²⁴ Farsa kɛ shiken ad kɔɔɔla kɔɔɔla, ka ɔardɛghɛr ud ad ude gatarsin dɛ gɛmaw kwaɔ talenti dɛb kɔɔɔk (10,000), ai kwal da tɛkha kɛ udanen kɛ pelgan mbasu ba dɛ gida sar ɛn lard bi.”

²⁵ “Piyarwala kɛ pɛlapɛl, ka kwarga shik kwarne, sukwamdu sukwa dɛ udanen, zɛ nus sar, zɛ zar sar, zɛ daghan dɛge dinin, kɛ nɛghda pelda gɛmawɛn din.”

²⁶ “Ka diktlif kəlgə vəben ad juguv ən təvuk kə shiken, ən takada takada kwarne, ‘Bakai rəv, da pəlakha pəla ka itsaud.’

²⁷ Ka ziwardal shiken kə vəben, ka bəlers, bisarnan ad gəmwən.

²⁸ “Sawala kə vəben ən fəta shiken, papatl ka gamba itar ze tsaghw man tlər sar sare ən gatarsin də gəmwə kwaḅ dinari dərək (100), ka vigan ən makular, niya tsin, ‘Pəlakai pəla gəmwəvən ən gatakhs kə.’

²⁹ “Ka diktlif kəlgə tsaghw man tlər sar ad juguv ən təvuk sar, ən takada takada kwarne, ‘Bakai rəv, da pəlakha pəla kə.’

³⁰ “Kalwala kə bisara 6is, ka 6al dəgal da gud sal, khekwa pəlarkeyin ad gəmwəvən saren ndan.

³¹ Nəgha kə chaləm zar man tlər ad dəge dzaughər, a zədatru ba lingling bi. Ka dala itara, kwararkhe itar kə shik, ad dəge dzoghər daghan.

³² “Ka bəlandala shik kə dākha dəghər vəbena tsa chak. Sa tsin, ka nəv shiken tsin, ‘Kha ngudi vəbən. A bisakhana ka ad daghan gəmwəvən gatakhs kə, wirva takadke kha.

³³ Atsuk ən təkha ba kha kə manga kwidkwidəreva tsaghw man tləragh, ndəkve manga ka kwidkwidə revagh biya?”

³⁴ A bazala rəv kə shik char, ka batrəm shik ən dəv kə li ən tuk gud salen, bara bəg itar dlad, da tə sarte da pəldin ad gəmwəvən kwaḅ na daghan.”

³⁵ “Da mana ndək yan Dadare ən gharazhigəl, ak itsawar ən kur ai kalwala kə bisara kə zərbab sar, ən revakhud sar.”

19

A tsagdu Yasu ad lav ən təghər kə pəcha səb (Markus 10:1-12)

¹ Udzala kə Yasu ən kwar dəgakhana, ka dūwars ad əntla khaya ya Galili, ka dal da ətla khay ya Yakhudi, ai ən tə ghədzəva gadzak zagħ Urdu.

² Zikən udakhe a gatars, ka mbandu ad liye ən tukw kuz ən vin.

³ Ka saks kə yakhaya kə Farisakh da vak sar, kə nəghda gat ghaza sar tsitar. Ka ndidarwal itar kwarne, “A khayanəf nagh ndzikh khənd ad təkaghəra kə ud ze nus sar, ən tə itsera kə dəge kwal nagh tsina?”

⁴ Ka ngawa tərkhay Yasu kwarne, “Atsuk a tugwa bakh kur ən kadkad ən vake tsən kwarin kwarne, dadake tsa vərđtərkhə vərđa gul farsafəga larda, ‘A vərđtərkhə kə zila zə nusa?’

⁵ A kwarga Yazhigəl tsugun kwarne, ‘Wirva yan digi, da dūwar dūwa udan ad dad sar zə bab sar kə khəmbərvan kə nus sar, kə nəga tsitar bərdagh kə ud kitakul.’

⁶ Wirva yana, aghba dlaitar də ud mits bi, a narala kə ud kitakul. Wirva yan, dəge a

matlanəf Yazhigəl, khayanəf ba ud ad təkə təkə bi.”

⁷ Ka ndidarwal Farisakhen kwarne, “Ai uḁa lava kə Mus tlayang a bədu ad ndzikh ndzikh kə ud kə bədu kadkad təkaghəra zə nus sar, kə dəgala tsini?”

⁸ Ai ka ngawa tərkhay Yasu niya tsitar, “A khayakurnəf Mus tlayang ak təkaghəra zə nughwasakhur, wirva bəngbəng revakhudər kə mangan, ai gul ən tə farsafəga tsa ndək yan bi.

⁹ Ai ən kwara kura kwara kə, daga ude təkaghəran zə nus sar, da wirva a tlərgħər ən man gwaragwar bud bi, da 6uwin ad tlərna nus tsugun, gwaragwar ən manin zə nusen.”

¹⁰ Ka nəv furakh sar tsin, “Da ka ndək yan gidən tək kə ud zə nus sara, atsuk gida kwal nus kaw.”

¹¹ Ai ka nəv Yasu tsitar, “Daghan ud bən təkha kə bənəf lava nən kwara kur bi, khekwa liye a khayatərnəf Yazhigəl kə nəga ndək yan.

¹² Nəg dəkakhe da bəg chaləm ghwalvakh kwal da zəḅ nus. Wirva nəg liye a yakhtər khaiyud ndək yan. Nəg liye udakh kə natərala ndək yan. Yakhaya tsuguna itar kə nandala ghətar kwal da nəg da zəḅ nus, wirva tlər tləkəsa gharazhigəl. Daga ude khayanəf də lava na, chawin.”

A batərgħər Yasu ad bark kə zar mbisan (Markus 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Khalak yana, zəḅardəghər yakhaya kə udakh ad zar mbisan kə Yasu, kə nəghda batərgħər dər tsin, kə takad Yazhigəl wirva itar. Ai ka tav di kə furakh sar ən tə li zəḅado zaren.

¹⁴ Ka nəv Yasu kə furakh sar, “Duwamatərs zar mbisan saks da vakar, tsuwamatra bi. Wirva tləkəsa gharazhigəla dəg udakhe ndək zar mbisanakhan.”

¹⁵ Ka bakhatərgħər ad dəva, ka takadgan ad Yazhigəl kə batərgħər bark, ka dakaval ən vin.

Dakhwale dadak tləwandāl (Markus 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Dud ən manin, ka sa udanen da vak Yasu niya tsin, “Maləm, uḁa dəg khwarane barari da mana ka kə gəmadu safa kə ngədi?”

¹⁷ Nəv Yasu tsin, “Uḁa lava tsəkhən ndidəkwala ndid ən təghər kə dəge khwarani? Afke uk Yazhigəl kitakul khwarana. Ai da ka da nakha gəmadu safa kə ngəd, ka tsufanəf kha ndzikh ndzikh Yazhigəl!”

¹⁸ Ka ndidarwal kə Yasu, “Irən ndzikh ndzikhən ra?” Ka ngawarkhe Yasu, “Kəd ba safa ud bi, a dūwa gwaragwar, a dūwa man gəl, a dūwa dləgh fil,

¹⁹ farghər fəg kə dadagha zə babagh. Tsəguna waya tləghər witəghagh ndəkve waya kha ghəragh.”

²⁰ Ka nəv dakhwal na tsin, “Afka ən tsu-fatsufa ka dəgakhana daghan. Uda kə təmgan tsəki?”

²¹ Ka nəv Yasu tsin, “Dən nakha nəga tsəkha kə njiva char, dæg da sakwdu däge din kha daghan, təkətərdukhə kə talagakh ad kwaḅen. Da mbələdu mbəla kha ləman ən gharazhigəl. Khalak yana, ka saks kha, gatakskh.”

²² Tsəna kə dakhwalen ndək yana, ka dəgal tsin də baza rəvakhud. Wirva naghbakha tluwandal tsin bi.

²³ Ka nəv Yasu kə furakh sar, “Ən təkha kura təkha kə, da dəmdəm kə dadak tluwandal daks da gharazhigəl.

²⁴ Ən gwidən kwara kura kwara kə, da tsafsaftəf kə dluḡwam daks ən tə dūl lipər, təghər kə daks kə dadak tluwandal da tləksa Yazhigəl.”

²⁵ Tsəna kə furakh sar ndək yana, ka a ndawatrəf char. Nəv itar, “Da ka ndək yan-ina, ai war da mbələdu kati?”

²⁶ Ka vaza kə Yasu gyer ta titar, ni, “Ən vak uda, ina kə digita ən manawa bi. Ai ən vak Yazhigəla, ən manawa man.”

²⁷ Ka nəv Bitrus tsin, “Nəgha, kənda kina a dūwars kənda tsauda kə gataks gat. Ai takina uda da mbələdu kəndi?”

²⁸ Ka nəv Yasu tsitar, “Ən təkha kura təkha kə, sarte da mbədanəfud ad itsauda kə wiliw, ka Zər Ud da nndzəgan kən tə vija tləksare ndagan. Kuram liye gataks gat, da nndzəgan kur ən tə vijakh man tləks kəlatəm mits. Da taka tərə lava kur kə mbərta ya Izrail na kəlatəm mits.

²⁹ Tsuguna itsawar ən dūda fətakha sar, itsa sukwatkh sara, zə dəghaw babagh sar, itsa dad, itsa bab, itsa zila awana nus, itsa zar, awana gukhakh, wirva kə. Da mbələdu mbəla mal kə yan sig dərmək. Wur tsuguna, da wurawura ad safa kə ngəd.

³⁰ Ai tsugun, udakh zikən liye ən təvuk, da nəga itar kə dæg khal. Liye kə khal tsuguna, da nəga itar kə dæg chak.”

20

Lav ən təghər kə li man tlər ən gukh inabi

¹ “Tləksa gharazhigəla ngwədə dadak gukhe a dala pərta gədl, da gat li da manara tlər ən gukh inabi sar.

² Udzala tsitar ən khayanəf lav ən təghər kə kwaḅ dinari kitakul, ai da pəlarud kə ud ən vak. Ka bəlatəral dəgal da man tlər ən gukh sar.

³ “Manga kə karfi vaslambadə təkədl, ka gwidən dəgal tsin. Ka nəghan ad yakhaya kə udakh, ən gida butbuti ən təghay kasuk.

⁴ Ka niya tsitar, ‘Dam dəgal ghərura da man tlər ən gukh inabiyar. Da pəla kura pəla ka däge vazga ka khwara kə bakura bəg.’

⁵ Khalak yana, ka dəgal tsitar.

“Ka gwidən dəgala tsin kə fatsi təghər, zən karfi khəkərd kə khagw, ka kurgan ad gan zitar ndəkve tsa mangin chak.

⁶ Dakhkana, ka gwidən səgawal tsin ən tə karfi dliḅ, ka tləghər ad yakhaya kə udakh, ən ghitsa na däge ən mana itar bi. Ka ndidatərwəl, ‘Uda lava tsəkur birnif ən gida ən van, kwal nəg kə däge ən manakuri?’

⁷ “‘Wirva na ude bakənda tlər mana bi,’ nəv itar tsin.

“Ka nəv dadak gukhen tsitar, ‘Damdəgal ghərur tsugun da gukhar.’

⁸ “Bəga kə khagwa, ka nəv dadak gukh kə dadak nəgharu kə gukh saren, ‘Dakhtərkhe dākha kə li mantləren, pəlatərkhekh kwaḅ tar, farsəf ən tə li sa kə khala, da tə li tsa chak.’

⁹ “Ka saks kə li tsa dalən karfi dliḅ, itsawar tara a gəmadu ad dinari kitakul. Ai pəlarud kə ud ən vak.

¹⁰ Liye tsa farsa man tlər chak, da itar ən kurana, da pəlatra mal kə chaləmkhud. Ai itsawar tara a gəmadu ad dinari kitakul.

¹¹ Chauga tsitar, ka farsa dūngw tsitar ak dadak gukh.

¹² Ən kwar kwarne, ‘Li sawala kə khala, uk tlər aw kitakul a manga itar. Kənda a vakal ən man tlər, zə bəg rəv ən tə dliya fatsi, ka pəla kənda kalkal kha zə itar.’

¹³ “Ka nəv dadak gukhen kə ud fang ən tatak tar, ‘Ar tsaghwa, a bidkurkhe ba ka bi. Tsa khayanəf bakh kur kwarne, da ba kura kwaḅ dinari kitakule ən pəlarud kə ud ən vaka biya?’

¹⁴ Chaukafkhai chawa däge dəgagh, dæg daksagh. Ka kə khayanəf barabəg kə li sa kə khal, kalkal de bakhə kə.

¹⁵ Nakh ka də ndzədə mankafkhe däge naghga ghərara də däge dəgara? Ən shilga ndar kha man kəlakhudari?”

¹⁶ “Wirva yan, udakh zikən liye ən təvuk, da nəga itar kə dæg khal. Liye kə khal tsuguna, da nəga itar kə dæg chak.”

Ina dæg khəkərd kə kwar lava kə Yasu ən təghər kə mətə sar

(Markus 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Madəv Yasu ən dəgo da Wurshalim. Ka dāktərkhai ak furakh sar na kəlatəm mits da tə kalam. Ka niya tsitar,

¹⁸ “Nəgha kina ni dəgal da Wurshalim kiyam. Vake da bəkdūwud ka Zər Ud da dəva zikzikana kə zil kəsakh zə maləmakh li tsagdu ndzikha ndzikh Mus. Ka da əntlaka lav mətə itar.

¹⁹ Ən tə khalak yana, ka da bəkdū bəg itar kə liye kwal Yakhudakh. Da nena ka nene tar, ka da wadzaku kiḅ itar, ka da khərtəka

khërta itar tsugun. Æn tæ fitsa khækærf tsug-
una, da tsiya ka tsiyud.”

A takadga bab Yakub zæ Yukhan ad Yasu
(Markus 10:35-45)

²⁰ Khalak yana, ka saks kæ nus Zabadi dæ
zar sar mits da vak Yasu. Kælgan ad juguv æn
tævuk Yasu, ka takad digit tsin æn vak sar.

²¹ “Udæn nakhara?” Næv Yasu. Ka næv
nusen kæ Yasu, “Manakai lanji kæ zararana
mits, tsa ndzæga itar zæ khæn tlæksagh. Fang
æn tæ dæva kafagha, fang æn tæ dæva dleðagh.”

²² Ai ka næv Yasu kæ nusen, “Æntsæ ba kur
dæge æn takadæ kur bi. Da tækha kur kæ khæbu
dladæ da khæba ka?”

“Da tækha kænd,” Næv itar tsin.

²³ Ka næv Yasu, “Kadikadiya da khæba
khæba kur dlac, ai gidæn tæ dæva kafara, zæ
gidæn tæ dæva dleðara, na ka dæ ndzæda zæbæf
ude da bara ka yan bi. Ina kæ vakakha, dæg
liye dikatærna Dadare æn gharazhigæl wirva
itar.”

²⁴ Tsæna kæ chalæm furakh khana kældæk
ndæk yana, ka bæzdu itar ad ræv dæ zar
babakhana mits.

²⁵ Ka dæhtærkhe Yasu daghan tar, ni, “Tsa
tsækur kwarne shikakh udakhe kwal Yakhu-
dakha, æn mædlara ndzædæn itar kæ udakh
tar. Zikzikanakh tar tuguna, æn mædla ndzæd
itar æn tæ ghær tsitar.

²⁶ Ya kur tsuguna, nala bin ndæk yan æn
tæbur bi. Æn dleeva yan, daga ude æn nagh
næga kæ zikan æn tæbur, barari tsin næga kæ
væbur.

²⁷ Tsugun, daga ude na næga kæ mal æn kur,
barari tsin næga kæ væbur.

²⁸ Udan na tsuguna, da næga ndæk va kæ, ka
Zær Ud, a sodagh kæ dæba udakh kæ, a so kæ
dæba ka dæba bud bi. Da bædu bæg ka tsugun
ad safar, kæ kat da udakh zikæn.”

A ngwuratærnaf Yasu ad di kæ ngulfakh
mits

(Markus 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Madæv Yasu zæ furakh sar æn dæwars kæs
Jariko, zikæn dzakhava udakh æn gatætærs
gat.

³⁰ Ka næg ngulfakh mits æn nndzægan æn
tæ kalam dæl. Tsæna tsitar kwarne Yasu æn
dægala, ka tlækha tsitar kwarne, “Dadzikan,
Zær Dod, manga kwidkwidærvænda.”

³¹ Ka tævdi kæ chalæm æn tæb kæ dzakhava
udakh æn tæghær tsitar kwarne, “Tærid
nikur.” Ka gwidæn tlækha tsitar char
kwarne, “Dadzikan, Zær Dod, manga
kwidkwidærvænda.”

³² Ka ghitsæga Yasu, ka dæhtærkhai saks, ka
sa itar. Niya tsitar, “Udæn na kur mana kura
mana tsæki?”

³³ Ka næv itar tsin, “Dadzikan, na kændæ
ngwaræf diyakhænd.”

³⁴ Wirva kwidkwidærvæ, ka gæma Yasu ad
diyakh tar. Tævin tævina ka nægha nægha itar.
Ka gatærs itar.

21

A chauga udakh ya Wurshalim ad Yasu
dæ khwadæg

(Markus 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹ Sa tsitar khefa dæ Wurshalim, sara da
kæs ya Betafaji, æn Ghuða Olive. Ka bælandal
Yasu ad furakh sar mits.

² Niya tsitar, “Damaks da gædzar kæs næn
tæ vukur. Ba kuræn daksa, da nægha nægha
kur bab dlingw zæ gælaða sar ngwadæn.
Vædamatærs væd, ka bækdæghær kur.

³ Da kwara kurkhe udan ad tlærna lav,
kwararkhe kur kwarne, ‘Dadzikan æn
naghtæran.’ Dlað da wura tæra wura zula
khædikæn.”

⁴ Ina kæ dæge dzoghæra, a righif dæge tsa
kwarga Ishay tlayang. Ni,

⁵ “Kwaramatæra kwara kæ udakh ya Wur-
shalim,”

“Niya shikur æn saks da vakur.

Nagh bakh kalali tsin bi, æn dæg æn tæ dlingw,
æn dægæn tæ gælaða dlingw.”

⁶ Ka dægæl kæ furakh saren, manga itar
ndækve tsa kwaratærkhe Yasu.

⁷ Ka bædæghær itar dlingwen zæ zer sar.
Ka bælakho itar gæbagakh tar æn titar, in
tsuguna dowa nndzægan æn tæf.

⁸ Zikæn udakhe bælahga gæbagakh tar æn
tæ dæl. Ka kalakhga yakhaya tsugun ad tlim
uf, ka bælahga itar æn tæ dæl.

⁹ Udakhe æn tævuk sar zæ liye æn gatærs
gatæn tæga, ka tlækha tsitar kwarne,
“Bark kæ Zær Dod.”

“A ndzawa bark kæ dadake æn sægdagh æn
dækha Dadzikan.”

“Farghærfægud kæ Yazhigæle æn khud kæ
gharazhigæle chakw.”

¹⁰ Da kæ Yasu da Wurshalima, ka tsiyif
mækæn kæ li kæsen daghan. Ka ndidækave tar
kwarne, “Warinena kudra?”

¹¹ Ka næv dzakhava udakhen, “Ina Yasu
tlayange æn Nazarat æn kæs Galili.”

A chuwadærnaf Yasu ad Fæta Yazhigæl
(Markus 11:15-19; Luk 19:45-48; Yukhan
2:13-22)

¹² Da kæ Yasu da Fæta Yazhigæl, lakwtærdæ
kæ li dzawa zæ li sakw digit æmb. Ka kham-
banæf ad vælenga li mbadu kwað. Ka kham-
banan ad vak ndzakhgan li sakwdu takala-
masar.

¹³ Ka næv Yasu tsitar, “A vindzavan
æn kadkad Yazhigæl kwarne, ‘Da dækh
mægharud, mæghæ da dægawud æmb.’ Ai a
nandala kur kæ vak bæghava sækarakh.”

¹⁴ Ka saks kæ ngulfakh zæ ghwirdækakh da
vak sar æn Fæta Yazhigæl, ka mbakhatru.

¹⁵ Zik zikan na kə zil kəsakh, zə li tsagdu ndzikhā ndzikh Mus, nəgha tsitar ad dəg ndawakakhe a mangin. Tsuguna, tsəna tsitar ad tləkh kə zar ən Fəta Yazhigəl kwarne, “Bark kə Zər Dod.” Ka bazala rəv tsitar.

¹⁶ Ka ndidarwal itar kə Yasu, “Ən tsəna tsəna kha dəge ən kwara zara na kina?”

Ka nəv Yasu tsitar, “Ən tsəna tsəna ka gən. Atsuk a taḡa bakh kur tugwado tugw ən vindzan na kə lav Yazhigəl kwarne, “‘A batrəm ən ghai kə zara zə vunjakh ka de mbadkhambad.’”

¹⁷ Ka dūwatərs ən vin. Sawala, ka dal da kəs ya Betani. A khənal ən vin.

*A tlapga Yasu ad ufa ghədiv
(Markus 11:12-14,20-24)*

¹⁸ Ngurga kə kəs, madvin ən saks da Wurshalim, ka ndzikənəf way.

¹⁹ Nəgha tsin ufa ghədivən ən tə kalam dūl, ka dal da vak ufen, na dəge mbələduwin ən təf bi, uk tlim sar. Ka niya kə ufen, “Aghba kha da yig zər kə ngəḡa bi.” Təvin təvina ka ghulkavala ufen.

²⁰ Nəgha kə furakh sar ndək yana, ka ndawatrəf char. “Uḡa lava ka ufa ghədivəna ghulkavala gujaḡ ndək ini?” Nəv itar.

²¹ Ka ngawa tərkhāi Yasu, ni, “Ən təkha kura təkha kə, da nəg kur də fadəghərofəg, tsuguna a bəga ba kur tsugu tsa khəḡikən bi, da təkha kur kə mangan mal kə dəge a manarkhe ka kə ufa ghədivən. Tsugun, da təkha kur kə kwarkhāi kə gil zikan kwarne, ‘Tsiyin təvan, ḡəlvədagh ḡəla da dəlv.’ Ka da dzəghər dzəg ndək yan.

²² Da fadəghəro kur, ḡaga dəge takadga kur ən vak Yazhigəl ən ḡəgau, da mbələdu mbəla kur.”

A ndidarwal udakh kə Yasu ad vake a mbələduwin ndzəda sar

(Markus 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Sa kə Yasu da Fəta Yazhigəl, madvin ən tsagduḡsag, ka sasəg kə zik zikan na kə zil kəsakh, zə malakh tar kə dlamakh da vak sar. Ka nəv itar, “Ən mana ḡira kə ndzəda kha ḡəgakhani? Tsuguna war kə bakhəna kə ndzəḡi?”

²⁴ Ka ngawa tərkhāi Yasu kwarne, “Ghərara tsugun khine da ndidakurwala ndiḡa kə. Da ngawake kur ndiḡar, ghərər tsuguna, da kwara kura kwara ka ad ndzəḡakhe ən manakh da ka ḡəgakhān.

²⁵ A so ḡəvara ndzəḡe ən paraḡa Yukhan dadak para ud ad uḡi? A so ən vak Yazhigəle, awana a so ən vak ud khi?” Ka farsa tsugu tsitar ən tatak tar, kwarne, “Da ka ən vak Yazhigəla nikiyam, ka da ndiḡa kiyamwal ndiḡa kwarne, ‘Ai uḡa lava tsukur kwal fadəghəro dini?’

²⁶ “Ai daka ən vakuda nikiyam, ən ḡəḡza kiyam kə dəge da mana kiyama udakh.

Wirva a fadəghəro udakh daghan kwarne tlayang Yukhan.”

²⁷ Ka ngawarkhāi itar kə Yasu kwarne, “Ən tsa ba kəḡda bi.”

Ka nəv Yasu tsitar, “Ai na ghərara da kwara kura khulf ndzəḡe ən manakha ka ḡəgakhana bi.”

Jakva də zar ghwalvakh mits

²⁸ “Uḡən ḡaya kur ən təghər kə ina kə lavi?” Ai ən kwarin kwarne, nəg udanen mits zar ghwalvakh tsin. Ka ḡəgal tsin da vak malan, niya tsin, “Zərara, ḡəg ḡəgal da mantlər ən gukh inabi khañ.”

²⁹ Ka niya tsin, “‘Na kən ḡəgal bi,’ Ai kə khala ka ḡayanān ad ghəra, ka ḡəgal tsin.”

³⁰ “ḡəgal kə ḡaden da vak yan kə zər sar, kwararkhāi ndəḡve tsa kwarar khāiyn kə ḡəg chak. Ka ngawarkhāi zər saren kwarne ‘Aya ḡada, da ḡəgal kə,’ Ka dal ba tsugun bi.”

³¹ “Ən təb tar na mitsa, war kə manga dəge na ḡad tərni?”

“ḡadake tsa chak na,” Nəv itar. Ka nəv Yasu tsitar “Ən təkha kura təkha kə, li chau khadama zə ḡarnakakh, itar da dagh da tləksa Yazhigəl təghər kə tsəkur.

³² Wirva a sodagh Yukhan da mḡḡla kura dūl kanadi, a fadəghəro ba kur ḡin bi. Ai li chau khadama zə ḡarnakakh, a fadəghəro itar ḡin. Tsakhənmin nəgha tsəkur ndək yan, a mbəḡanəf ba kur rəvura ka fadəghəro kur ḡin bi.

Jakva də liye a batrəmdud gukh inabi ən ḡəva tar

(Markus 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ “Bambəg tlim kə tsən tlərna jakva lava tsugun. Nəg udanəna, a njavgan ad gukh inabi. Tsarghəran ḡə ghərg, təfgan ad fike da pərtsin ad yu inabi əmb. ḡikanan ad tsəḡana kə vak, ki ḡəgo kə dadak uf chau kə nəgharu kə gukh. Ka batrəm ad gukh inabi ən ḡəv kə yakhay, kə nəgharu nəgha tsitar. Khala kə yana, ka dal da tlərna khayə bit.

³⁴ Manga kə sarta tsəg zar inabi, ka ḡəlanəf ad zar man tlər sar, da vak li batrəmin ad gukh inabi ən ḡəv tar. Kə chawardəghər ḡləva ḡəg sar, ak zar inabiyn.

³⁵ “Təkən liye nəgharu kə gukhen, ka vaitərkhāi itar kə zar man tlər saren. Mbakən itar ḡə kəḡa kə yan. Kəḡa itar ad yan kə mḡts. Laiga itar ad yan ḡə kurakh, ka amtsəgan.

³⁶ Ka ḡwidən dadak gukhen ad ḡəla tlərna zar man tlər sar mal kə tsa chak. Ka ḡwidən manarkhāi li nəgharu kə gukhen, ndəḡve tsa manarkhāi itar kə li tsa chak.

³⁷ Kə ḡəg mbasa, ka ḡəlanəf dadak gukhen ad zər sar ḡəgal da vak tar. Avin, ‘Na tsugu bi, da farghərfəg itar kə zərər.’

³⁸ “Nəgha kə li nəgharu kə gukhen ad zərən, ka nəv itar ən təb tar, ‘Auna dadake da wur

gukhen ən saks. Kədyamga kəf. Dəgakhe da wurina, nəgin kə dəg mar.’

³⁹ Ka viga itar, tləvars itar da tilg lingwa gukh Inabi, kədgā itar:

⁴⁰ “Ka nəv Yasu, da soghər dadak gukh na ma, ka uda da manarin kə li nəgharu kə gukheni?”

⁴¹ Ka nəv itar tsin, “Da khədzətər khədzā kə ngudiyakhən ən tē dule kwal khwara kə vaz. Ka da bara kə yakhay ad nəgharu kə gukhen. Liye da bakhara dləva dəg sar, ak zar inabi ən sarta tsəga tsəg.”

⁴² Nev Yasu Tsitar “Atsuk a taḡa bakh kur tugwado tugw ən vindzan na kə lav Yazhigəla? Ai kwarin,

“Kure a dūda li khəga kə man tlər din.

In kə nala kə kure, a khutanan ad khəg.

Ina kə digita tlər Yazhigəl, tsuguna dəg ndaw ndawan ən diyakh mar.’”

⁴³ “Wirva yan, ən təkha kura təkha kə, da chawa chawud tləksa Yazhigəl ən vakur. Da bara kə udakhe da man dəg khwaranakh ai da yara zərə da dlayaru kə tləksa Yazhigəl.

⁴⁴ Daga ude da ɓəlo da tē kuren, da kala khwetl khwetl. Ude da ɓəlo kurna da tēf tsugun, da pəkha pəkha kurdik ndək khəpi.”

⁴⁵ Tsəna kə zik zikan na kə zil kəsakh, zə Farisakh ad yan kə jakva lavakhe kwargin, ka katlga itar kwarne ən kwarən təghər kə tsitar ad lavan.

⁴⁶ A gatga itar dūl kə viyavi. Ai ən gədzā itar kə dlamakh. Wirva a fadəghəro udakh daghan kwarne tlayang Yasu.

22

*Jakva ən təghər kə khwadga səb
(Luk 14:15-24)*

¹ A gwidən Yasu ən kwara tēra lav də jakva, ni,

² “Tləksa gharazighəla ngwadā shike, a dīkarnan ad khwadga səba kə zər sar.

³ Ka ɓəla tərəf kə zar man tlər sar, kə dəgal da kwara tēra kə udakhe tsa ɓalgin. Ka kalwal itar kə sausəg.

⁴ “Ka gwidən ɓəlatərəf kə tlərna zar man tlər sar kwarne, ‘Kwarama tərkhay kwara kə liye tsa ɓalgud kwarne, Niya audzala kən takhga dəg zu, a kharga ka kawakh, zə kawakh gude tsa ngalgud wuləklək. Itsauda audzandalud. Ausəgam da vak səb.’”

⁵ “Li tsa ɓalgud da vak khwadgen, na ɗangwa tsitar də ɓalen bi. Yana dakaval da gukh, yan tsuguna dakaval da man kasukw sar.

⁶ Yakhaya tsuguna, ka vaige tar liye tsa ɓəla tərəfuden, ka mbatərə tar də dlad char, ka khadzətər khay itar.

⁷ Ka kədgā rəvakhud ad shik char. Ka ɓəlanəf ad tlujiyakh sar, dəgal da khədz liye tsa khədzga zar man tlər sar. Ka ndəghərs itar kəs tar.

⁸ “Təkhəl kə yana, ka niya kə zar man tlər sar, ‘Audzandalud dīkana dəg zuwa khwadga səb. Ai liye tsa ɓalguda, a dlai ga ba itar tsugun kə saks bi.

⁹ Wirva yan, gatamars kə ghay baramakh, ɓalamga ɓal itsəra kə ude a gamga kur zin, kə saks da vak kwadgen.’

¹⁰ Zar man tlərən tsuguna, ka dəgala tsitar kə baram kə baram. Ka dzakhadəghər itar ad daghan udakhe a gamge tar zitar, zə liye njivva, zə liye kwal njiv. A righəf vak kwadgen də ghulabakh char.

¹¹ “Ka sa shik da vaz liye tsa ɓalgin, ka nəgh nəgha tsin ad udanen, ai kwal taləm gabag khwadga səben.

¹² Ka niya kə udanen, ‘Tsaghwa, a sa ndar kha da vana kwal taləm gabag khwadga səbi?’ Ka piyarwala dəg kwar.

¹³ “Ka nəv shik kə zar man tlər sar, ‘Ndzadamarna dəva zə sig, tləvamars tləva dəgal da mel, vake də gurtl. Vake da tudin də kərɗ tliɗ.’

¹⁴ “Zikən liye ɗakhtərkhay ud, ai khədīkən liye dzaravan.”

Ndīdən təghər kə pəlara khadam kə Kaisar Shik

(Markus 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Dud ən kwarina, ka dala Farisakh kə ɗaya kavu lav ngara dləgd kə Yasu, kə viyaviya tsitar, ən tē dəva də dəge da kwarin.

¹⁶ Ka ɓəlanəf itar furakh tar, dagha zə udakhe khayənəf də man tləksa Khiridus, da vak sar. Ka nəv itar, “Maləm, tsa tsəkənda kwarne ud jir khə, ən tsagdu lav Yazhigəl kha kalkal. Wirva yakitakw ud ən vakagh. Na khən gədz kwarara lava kə ud, itsa ndar zika sar bi.

¹⁷ Kwara kənda kwar, da khən vazana, kalkal nagh pəlara khadam tsəkənda kə Kaisar, zikan kə Shik ən Roma, kalkal ba khi?”

¹⁸ Ai Yasu tsuguna, tsa tsin kəlade ən rəvakhud tar. Ka ndīdatərwal, “Kur ngudiyakh, uda lava tsəkur ən na ngaka dləgdi?

¹⁹ Məɗla maka kwaɓən ən pəl da kur khadamen.” Ka ɓardəghər itar ad kwaɓ dinari.

²⁰ Ka ndīdatərwal, “Vakdiying zə ɗakhəng ən təfi?”

²¹ Ka ngawar khay itar kwarne, “Dəg Kaisar.” Ka nəv Yasu tsitar, “Bamara ɓəg kə Kaisar ad dəg Kaisar. Bara kur kə Yazhigəl ad dəg Yazhigəl.”

²² Tsəna tsitar ndək yana, ka ndawatərəf char. Ka dūwars itar, dakaval itar.

A ndīɗga Sadukiyaakh ad lav ən təghər kə tsiyin ngitl

(Markus 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Fitsa va yananen, təkən Sadukiyakh li kwarne na tsiyin ngitl bi, sagh itar da vak Yasu də ndid.

²⁴ Ka nəv itar, “Maləm, a kwarga Mus kwarne, da əmtsəga ude kwal yiga zər də nus sar, barari wura wura kə zər bab sar ad nus saren, ki yakhar khai zara tsin.

²⁵ Neg sukwatakhd udif ən təbənd. Bu kə zər chak ad nus, ka əmtsəgan kwal zar, dwardan ad nus sar kə saghər sar ai ən gatars gat.

²⁶ A dzogher ndək yan kə dəg mits, a yiga ba də zər din bi. Ndək yan zəva kə dəg khəkərd, tangw da tə dəg udif, a yiga ba itar zara din bi.

²⁷ Kə dəg mbasa, ka əmtsəga nusen.

²⁸ Fitsa tsiyin ngitla, da nəga kə nus warin ən tək kə udakhana udifi? Fatsi daghan tara a zəbaruwı?”

²⁹ Ka ngawa tərkhay Yasu, “A zadga kur char. Wirvən tsa ba kur vindzan na kə lav Yazhigəl bi. Tsuguna, ən tsa ba kur ndzəda Yazhigəl bi.

³⁰ Fitsa tsiyin ngitla, na dədūngw da zəb nus bi. Tsuguna na bud da bədu dugh kə səba bi. Da ngwadə zərəbəlakh Yazhigəl ən gharazhigəl itar.

³¹ Ən təghər kə fitse da tsida tlamtsakh ən ngitla, a tugwa bakh kur dəge a kwara kur khai Yazhigəla? A vindzavan kwarne,

³² “Ka Yazhigəl Ibram. Ka Yazhigəl Ishaku. Ka Yazhigəl Yakub?” A mədlanan kwarne Yazhigəl tlamtsakh ba ka bi, Yazhigəl liye də safa kə.”

³³ Tsəna kə dzakhava udakh ndək yan, ka ndawatərəf, wirva tsagdutsaga saren.

Ndzikhe a malgan ad ndzikha ndzikhakh daghan

(Markus 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Tsəna kə Farisakh kwarne a bəlaterghər Yasu ak Sadukiyakh, ka dzafkhay itar ən vak kitakul.

³⁵ Fang a tək kə li wagayal ən tsa ndzikha ndzikh Mus, ka kurakura tsin də ndid.

³⁶ “Maləm, ira kə ndzikh ən ndzikha ndzikh Yazhigəle a maltər khai kə yakhaya daghani?”

³⁷ Ka ngawar khai Yasu kwarne, “Wayə də Dadzikan Yazhigəl gha, də rəvakhudagha daghan, də safagha daghan, zə dəyaghəragha daghan.”

³⁸ Ina dəg chak, in tsugun kə maltər khai kə yakhaya daghan.

³⁹ Dəg mits kə ndzikhe a malgan ad yakhaya kə ndzikha ndzikhakhen tsuguna, ngwadə dəg chak ghərsar. ‘Wayə də udakh daghan ndikve ən wayakha ghəragh.’

⁴⁰ Daghan dəge a vindzavan ən ndzikha ndzikh Mus, zai in kadkadakh tlayan-gakh Yazhigəl, a ghitso ən tə ndzikha ndzikhakhana mits itar.”

Zər warek Kristu ra?

(Markus 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Dzafkhay kə Farisakh ən tə dəva kitakw, ka ndidatərwal Yasu,

⁴² “Uda dəyaghərur ən tə dəva də Kristuwi? Zər warek kini?”

“Zər Dod,” nəv itar.

⁴³ Ka ndidatərwal Yasu, “Uda lava kə Dod tsugun ən tə dəva də Sədikw Yazhigəl ən dakhin də Dadzikani? Wirva nəv Dod,

⁴⁴ “‘Dadzikan Yazhigəl.

Niya kə Dadzikan nar.

Ndzəga ndzəg ən tə dəva kafar.

Akwa bars ka ad tləghumakhagh.

Ən kuskə dəgadəgagh.”

⁴⁵ “Da ka ən dakhə də ‘Dadzikan,’ Dod ad Kristu, ai da nala ndar, Kristu kə zər sari?”

⁴⁶ Na ude ngawar khai bi. Ve tsən tə yanan kə khəna, na dla ude sigwif kə ndidarwal ndida bi.

23

Magiye a kwarga Yasu ən təghər kə Farisakh zə li tsagdu ndzikha ndzikh

(Markus 12:38-39; Luk 11:43-46; 20:45-47)

¹ Ka nəv Yasu kə dzakhava udakh zə furakh sar.

² “Liye tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, ən man tlər tsagdu ndzikha ndzikhe tsən mana Mus itar.”

³ “Wirva yan, tsənamaru tsəna kə daga dəge kwara kurkhay itar. Ai gatamars ba kə dəge ən mana itar bi. Wirva na itar ən man dəge ən tsagdu itar bi.

⁴ Bakhatro itar kadlang dīmdīman kə udakh, ai kwal təkha kə ud kə kapanəf. Ai itar də ghər tar, nugw ba itar itsa kə barva zər dəv kə məlaru kə kapa kapa kə udakh bi.”

⁵ “Daghan tləre ən mana itara, ən mana kə nəghda nəgha nəgha kə udakh itar. Ən ngwadə zikkikan na kə vindzan na kə lav Yazhigəl ai mbəghga itar, kə ngudən tə vakdi tar zən tə dəva tar. Tluzhe ən tukw ghay gabagakh tara, tsəbanyan mal kə dəg udakh.”

⁶ “Zik gat vij ndzakhgan khwarkhwaran tsitar ən vak man khwadəg. Zə vak ndzakhgan khwaran ən gud dzakhava Yakhudakh.

⁷ Zə gat nəghatərdi nəgh də fatərgəhfəg tsud ən kasuk. Zə dakhtr dakhə də ‘Maləm.’

⁸ “Ya kur dəgi, dakh kur bud də ‘Maləm’ bi. Wirva Maləmə kitakul, tsuguna daghan nura sukwatakhd kur.

⁹ Dakhman ba də itsawar də ‘dad’ ən larda nabi. Wirva uk kitakul Dadure ən gharazhigəl.

¹⁰ Dakh kur bud də mal bi. Wirva kitakul Malur in Kristu.

¹¹ Dadake in zikan daghan ən tatakur, barari nəga tsin kə dadak mana kura tlər.

¹² Daga ude a fərgħər kə ghərsar, da gulandagh gulud. Ude a gulandagh ghərsar tsuguna, da fərgħərfəg ud.

A tlap̄tər khai Yasu wirva valdu ghər tar

¹³ “Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Khədaru kur dūl daks da tləksa gharazhigəl kə udakh. Kura a da ba kur bi, tsuguna a khayarnəf ba kur kə liye ən na daks kə daks bi.

¹⁴ “Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Ən zawakh dəgakh widgakh kur. Ən tə khala kə yana, ən zulu zula kur ən dəgau, wirva ki nəgakura nəga tsud. Wirva yan, taka lave da mana kuruda da malamala də dəg udakh char.

¹⁵ “Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Wirvən ditsaghargħər kə dəlvakh kur, zə khay kəsakh wirva ki gəmadu dadak pəlgħər kitakul kə gatars kə Yazhigəlur. Khala kə khayarnəf khaya tsin, ka da nanadala nəg kur, kə dadake tlayga daks tsin da kara fay, mal tsukur sig mits.

¹⁶ “Dangwa tsəkur, ngulfakh li ndaf ngulfakh. Ən kwara kwara kur kwarne, “Daga ude a wadgan də Fəta Yazhigəl, barari ba tsin man dəge wadgin da manamana bi. Ai tsugun, daga ude a wadgan də vərshakanəv ai ən Fəta Yazhigəlen, barari tsin man dəge a wadgin da manaman.’

¹⁷ Kur dlagakhan ngulfakh. Irek ndangan-ganra, vərshakanəve, awana Fəta Yazhigəle a nandala ad vərshakanəv kə chuwaɗaf kħi?

¹⁸ Nikur tsugun, “Daga ude a wadgan də vak sadak, barari ba tsin man dəge wadgin da manamana bi. Ai tsugun, da ka wadgin də dəg tsuf, barari tsin man dəge a wadgin da manaman.’

¹⁹ Kur ngulfakhan. Irek ndanganra, dəg tsufa nagha, awana vak sadake a nandala ad dəg tsuf kə chuwaɗaf kħi?

²⁰ Wirva yana, itsaware wadgan də vak sadak, a wadgan də vak sadak zə dəge ən təf daghan.

²¹ Tsugun, daga ude wadgan də Fəta Yazhigəl, a wadgan də Fəta Yazhigəlen, zə Yazhigəl ai nəzəgan ən əmb.

²² Daga ude a wadgan də gharazhigəl, a wadgan də vij man tləksa Yazhigəl, a wadgan tsugun də dadake ən nndzəgan ən tə vij man tləksen.

²³ “Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Ən bədu bəg kur ad zak chachakuram, zə tlim dəg dalakhur. Ai ka đuwar kur man zik zikan kə dəgakhe ən nagha ndzikha ndzikh Yazhigəl kə manaman. Zik zikan na kə dəge ən nagha ndzikha ndzikh ad manaman tsukur in kwarne, man jir ən itsaɗf, məɗla

kwidkwidərv, khayarnəf khay ən digitakh. Itar dəge tsa khwara manamana tsəkur, zə kwal đuda manakh yakħin bi.

²⁴ Kur ngulfakh li məɗlara dūl kə ngulfakh. Ən dīzdu dīza kur kusingakh, ai tsuguna, ka ndəg dləgəwam kur.

²⁵ “Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Li pardu lig kwat həb yu, zə kwat zu kaf, ai ən rəvakhɗura, reghan kur də dəgakhe a khwatsga kur ən vak udakh də ndzəɗ, zə nagh ghər tsugun.

²⁶ Kur ngulfya Farisakh. Famarsa paradu khud kwat həb yu, zə kwat zu kaf, ən tə khal kə yana, ka da chuwaɗaf zəva ləgsar.

²⁷ “Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Ngwaɗa ngitlakhe a masar vud bəgan na kə wal, ai da khwara kə vaza də ləgan, ai ən khud khuda, uk tlatlakħ zə ruta digitakh.

²⁸ Ndək yan ghərur tsugun ən tə bəl. Dən vaz kur vaza udakh, li kanadi kur ən təvuk Yazhigəl. Ai du khuda tsuguna, reghan kur də man dəgakh valdu ghərur zə kələdakh.

A kwara tərkhai Yasu ad dladə da khəba itar

²⁹ “Ka zu vuk kə Yasu də kwar kwarne, Dangwa tsəkur, li tsagdu ndzikha ndzikh zə Farisakh, kur li valdu ghərur. Wirva khakhga kur ngitlakħ tlayangakhe tsa dur. Ka dīkakhga kur ad dəg chadəkhe da dzamatər dud kə li tsa manga kanadiyakh.

³⁰ Afkur tsugun, da tsa tləm kənda ən sarta dīdzakħand, tsa na kənda da bəg dəv zitar ən khəɗz tlayangakh Yazhigəl bi.

³¹ Ən tə dāva də lavur a məɗlanan kwarne, zar ya udakhe tsa kadakhga tlayangakh Yazhigəl kur.

³² Dam da mbasana ngudi ngudi dəgakhe tsa farsa ndīdzakħur.

³³ “Kur bubakh, kur zar ya kukħukħwakħ. Da ngikha ndar kur əntla lave da mana kurud kə daks da kara fayi?

³⁴ Wirva yana, ən bala kura bala kə ad tlayangakh Yazhigəl, zə li kwalemlem, zə liye ən tsagdu ndzikha ndzikh Mus. Ka da kadakada kur yakħaya. Khərtga kur yakħay. Dlagħa tərkhai kur kəda tsugun kə yakħay ən gud dzakħavur. Ən gatatərs gata kur kə kəsa kəs, ən batra dlad.

³⁵ Da bəɗondagh bəla ka ad udakħan, wirva viz li kalali, liye khəɗzavan ən lardən, kə wurakurəm da kwindur. Farsən tə viz Həbīl dadak kalali, kakh da tə viz Zakari zər Bereki. Ai kəɗga kur ən Fəta Yazhigəl ən təvəgh kə vak ndəgha dəg tsuf.

³⁶ Ən təkha kura təkha kə, dagħan ina kə digitakh, da dzoghər dzəg də udakh kwargən.”

Ən dzamars dzama Yasu kə kəs ya Wur-shalim

³⁷ “Udakh ya Wurshalim, udakh ya Wurshalim, kur li khêdz tlayangakh Yazhigêl. Liye ên lay liye a bêlondaghud da vakur. Ngêrwa siga tsêka nagh dzakha kura dzakh, ngwadai dzakha ghwachik ad zar sar ên kus kê kudlêbsari? Da mbiiyanena kalwal kur.

³⁸ Auna têkhina, a dûwakurdud fêtur, nala kê kwazagh.

³⁹ Ni ên kwara kura kwara kê, farsên têkhina, da aghba kur da nêghakan bi, akwa sarte da kwara kur kwarne, ‘Bark kê dadake ên sêgdagh ên khud kê êakha Dadzikan.’ ”

24

A kwarga Yasu ad lavên têghêr kê khêta Fêta Yazhigêl

(Markus 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Sawal kê Yasu ên Fêta Yazhigêl madvin ên dêg, ka sa furakh sar da vak sar. Ka ndêdga itar ghêr sar, ka mêdlara itar Fêta Yazhigêle a khêgud.

² Ka ndidatêrwal kwarne, “Nêgha tsêkur ina kê khêgakha? Ai ên têkha kura têkha kê, na itsa kitakul kê kure da dûdud ên tê tlêrna bi. Daghana da khatdu khatud.”

Dladêkha zê mbakhêlakh

(Markus 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Madêv Yasu ên nndzêgan ên tê khuêa Olive, ka sa furakh sar da vak sar tukuda tar. Ka ndidarwal itar. “Kwara kênda kwar, da dzoghêr yawa yakhana daghani? Tsuguna da zêk ndêk uêa, da katlida kênda sarta guyo guyagha, zê mbasa lardi?”

⁴ Ka ngawa têrkhai Yasu kwarne “Ya tsêkwamana ghêr, valkurdu ba itsawar bi.

⁵ Wirva zikên li da sosêg ên êakhar da kwara kwara itsawar tar kwarne, itar Kristu. Da valduvala itar udakh zikên.

⁶ Da tsêna tsêna kur lav ên têghêr kê pêgakh, zê lavakh wuleng wuleng ên têghêr kê pêgakh. Ya gêdzam bi, wirva barari dzoghêr dzêg tsin ndêkyan. Ai mbasa sara a sa ba ndan bi.

⁷ Tlêrna khaya da darghêr dêg kê tlêrna khay. Tlêrna shik tsugun da darghêr dêg kê tlêrna shik dê pêg. Da nêg way, zê mbêda pêgdêmakh ên tlêrna vakakh.

⁸ Daghan ina kê digita, farsafêg sar kê dlad, ngwada farsa bêis tatêrs yiga kê nus.

⁹ “Da vi kur viya itar, bêkurdu itar kê li da bakura mbakhêl, kêd kurkhai itar. Daghan udakh ên larda, da dûkurd khai dûwa itar wirva êakhar.

¹⁰ Ên tê yan kê sart, zikên li da guyardu lêg kê fadêghêrofêg. Da sakwdu sukwtakh tar itar kê tlêrna udakh. Tsuguna da naghva ba itar bi.

¹¹ Da zikên tlayanga filfilakh da sakhgawal kê valakhdu udakh zikên.

¹² Wirva sêgva kêladakh, wayve ên manakava udakha da zang.

¹³ Ai itsawar ên bêga rêv da tê mbas, da kata katud.

¹⁴ Tsuguna da kwardu kwarud ina kê lav zêda kê tsên, ên têghêr kê tlêksa gharazhigêl, itsa dêvar ên lard. Ki da nêga kê shid kê itsera kê mbêrtakh ên lard daghan. Têkhal kê yana, ka da saks mbasa sar.

Bêzan na kê mbakhêlakhê da saks

(Markus 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ “Wirva yan, da ka nêgha tsêkur dêg dzadle a kwarga Daniyal tlayang, ên ghitsên tê vakvak Chuwadâdan ên Fêta Yazhigêl, (dakake ên tugwado lavana katlga katlin dêge tukuwin).

¹⁶ Ghalak liye ên êntla khay ya Yakhudi, khwaya itar dêgo da ghuêakh.

¹⁷ Ya ude nndzêgan ên tugwud tsuguna, ya so bêin da zêb dêge ên khud mêgh bi.

¹⁸ Ude ên gukh tsuguna, ya guyo bin saks da zêb nura sar bi.

¹⁹ Ya dângwa kê nêghwase dê khud, zê liye dê zêr ên tê tukw dêv, ên tê yanên kê sart.

²⁰ Kwam dêgau, dzoghêr ba khwayana ên sarta fagh bi, awana fitsa ngiya bi.

²¹ Yên tê yanên kê sarta, da nêg dlad char, khulfe kwal taêa tsud manaman. Gwil farsa vêrd lard, tangw da tina kê sart. Aghbud da gwidên man khulf sar kê yanên bi.

²² “Da tsa khêtsana bud ad khênakhen bi, tsa na ud dêg sige da têma dê safa bi. Ai wirva li dzêran na kê udakh Yazhigêl, da khêtsa khêtsa Yazhigêl ad khênakhen.

²³ Ên tê yanên kê sart, da ka nêv itar tsêkur, ‘Vaza, auna Kristu ên van’ awana, ‘A niya ên vin’ ya khayamanêf bi.

²⁴ Wirva Kristu filfilakh zê tlayang filfilakh da sakhgawal itar. Da manakh zik zikan na kê jakvakh, zê zik zikan na kê dêg ndawakakh itar kê valdu udakh. Da tsa têkhin kê manawan, da valdu vala itar zêva liye a dzêrtêkhai Yazhigêl.

²⁵ Tsênam tsêna, a kwara kur khai ka, kêda saks kê sart.

²⁶ “Wirva yan, da ka kwara kur khe itar kwarne, ‘Ani ên têghal,’ a dûwam dêgal da vinen. Awana, ‘Aunin ên khudân kê gud bêghân,’ ya famadêghêro bi.

²⁷ Ndêkve ên tsuwada wud ad gharazhigêl, sêgo ên mbêrt kê kês da tê vakghêr, da dzoghêr ndêk yan sêgdaghara ka Zêr Ud.

²⁸ Daga vake dê êmtsa digitakh, ên vin ên dzakhava gumbakh.

²⁹ “Ên dêvên dêv, ên tê khal kê khêna dladakhen,

“ ‘Ka da nêga fatsi kê gurtl.

Têl tsuguna naba da khêdêf bi. Kwadladlakh tsuguna ka da bêalôbêlên Sêgdagh ên gharazhigêl.

Da gêdiya gêdyud ad ndzêdakhe Ên fêf gharazhigêl.’ ”

³⁰ “Da mædlo ən tə yanen kə sart jakva Zər Ud ən tə fef gharazhigəl. Daga mbært udakhe ən lard tsugun, da tuwa itar wirva ruwa udakh. Da nəgha nəgha itar Zər Ud ən səgadag ən ghwik, də ndzəda zə ndanga char.

³¹ Da bəlondagh 6əla ad zarbəlakh sar, kə fəg dəro dakh ən tuwa char. Da dzakha dzakha itar ad dzeran na kə udakh sar, ən tə kalam lard daghan. Tsiyif ən tə yan kə kalam lard, da tə yan.

Dəge ən tsaga kiyama ufa ghədiv

³² “Tsagam tsaga digit ən vak ufa ghədiv. Da farsin didu tlim kə dādo wilwa tlim, ən tsatsəg kur kwarne a khərzəga vi.

³³ Ndək yan tsugun, da nəgha tsəkur dəgakhana daghan. Da tsa tsəg kur kwarne, a khərzəgan, ən tə ghay gud.

³⁴ Ən təkha kura təkha kə, udakh kwargən, da ruga ba itar bi, khəkwa dzoghər dəgakhana daghan.

³⁵ Gharazhigəl zə khaya da nige tar. Ai lave ən səgawal ən ghayara na bai kwal da regha bi.”

Na ude tsa khəna zə sart bi

(Markus 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ “Ai na ude tsa khəna zə sarte da dzoghər dəgakhana na bi. Itsa zarbəlakhə ən gharazhigəl, itsa Zərən, uk Dad kitakul ən tsan.

³⁷ Ndəkve tsa manavin ən sarta Nuhu, da dzoghər ndək yan, ən tə sarte da səgdagh ka Zər Ud.

³⁸ Ən khəna khen kəda saks kə ərkhagw, ən zuwazu, zə khəbakhəb udakh. Ən səbado səbud nus, ən səbud səbud dəghaw dəgal, da tə sarte a dagh Nuhu daks da gakhunda peryu.

³⁹ Ən tsa ba itar dəge da dzoghər dzəg bi, ba sa kə ərkhagwa ndətru daghan. Da nəga ndək yan səgdaghara ka Zər Ud.

⁴⁰ Ən tə yanen kə sart, ud mits da man tlər ən gukh, da 6əbud kitakula, dūwars ud kitakul.

⁴¹ Nughwasa mits da pəkha itar ən tə vər, da 6əbud kitakula, dūwars ud kitakul.

⁴² “Wirva yana, dīkamfəkhə dīk, da tsa ba kur sarte da səgdagh Dadzikan nura bi.

⁴³ Ya dəgi, katlamga katla din. Da tsa tsatsəg dadak məgh ad sarte da saks gəl da fəta sar kəvid, tsa na ba da khən khar bi. Tsuguna, tsa da khayanəf ba daks kə gəl da fəta sar bi.

⁴⁴ Wirva yan, barari tsə ghərur tsəgun, kə gida dēm. Wirva da səgdagh ka Zər Ud ən tə sarte kwal kurga tsəkur.

Zər tləre njiv zai kwal njiv

⁴⁵ “War zər man tləre njiv, zə khidānyan tsəgun, ai bəga dad məgh sar, kə nəgharu kə yakhaya kə zar man tlər sar, kə batra

dəg zuwa tar tsin ən tə kalkala sart, kwal mbitsana tsini?

⁴⁶ Da dadak bark yan kə zər məghə da sa dad məgh sar, ka tlarghər ən man tləre tsa barud.

⁴⁷ Ən təkha kura təkha kə, dad məgh na, da barəmbəg kə zər tləren ad daghan dəgakh sar kə nəgharu nəgha tsin.

⁴⁸ Da ka dəg charan ba zər tləren bi, ka niya kə ghərsar, ‘Dad məghara da zulu zula kə saks.’

⁴⁹ Ka farsa mbatltər mbatla tsin kə liye ən mane tar tlər dagh. Ka zuwazu zə khəbakhəba tsin zə li kha6 digit.

⁵⁰ Ka da saks dad məgh sar kə zər tləren, ən tə khəne kwal kurga tsin, zə sarte kwal tsa tsin.

⁵¹ Ka da ngadla ngadla dad məgh sarna də ki6. Dəge da dzoghər də liye valdu ghər tar da ndək yan kə ghər sar. Ən tə vake da tuda udakh də kərd tli6.

25

Jakv ən təghər kə dugh mbəlakh kəldək

¹ “Ən tə sarte da səgdagh ka Zər Ud, tləksa gharazhigəl da kura də dugh mbəlakh kəldəkud. Li zəbərəf karakazaz tar kə dəgal da gam zil ghaul.

² Dli6 ən təb tara dlagakh, dli6 tsuguna li khidān.

³ Dlagakhena a 6ərəf ad karakazaz tar, a 6əf ba itar wal bi.

⁴ Li khidānakhena a 6ərəf ad wal ən khatakawakh tar zə karakazaz tar.

⁵ Zil ghaulena a sa ba dura bi, daghan tara a mbatəra khar, ka kad tərkhə khar.

⁶ “Ən təb vid char, ka tsəna tsəna tsud dakh kwarne, ‘Auna zil ghaul, ausəgam səgawal da gamagam.’

⁷ “Ka tsayif dugh mbəlakhen daghan. Ka dikanəf itar ad karakazazkh tar.

⁸ Ka nəv dlagakhana kə li khidān, ‘Chida makəndu chida walur, wirva karakazazənda da əmts.’

⁹ “Ka nəv itar, ‘Au, da tlakiyamal ba tsəkənda zə kur bi. Damdəgal da vak li sakwdu wal, kə sukwaru sukwə tsəkur kə ghərur.’

¹⁰ “Madəv dlagakhən ən tə dūl dəgal da sukw walen, ka soghər zil ghaul. Dugh mbəlakhə a dīkfekhaya, ka dara zə zil ghaul da vak khwadga səb. Ka khədarduud gud.

¹¹ “Kə khala ka sasəg kə dlagakhən. ‘Dadzikan, Dadzikan, ngura kənda ngura gud,’ nəv itar.

¹² “Ka ngawa tərkhay zil ghaul kwarne, ‘Ən təkha kura təkha kə, ən tsakura ba ka bi.’

¹³ “Wirva yan, dēm nikur, wirvən tsa ba kur ad khəna awana sarte da səgdagh ka Zər Ud bi.

Tsagdutsaq ən təghər kə khuta lanji
(Luk 19:11-27)

¹⁴ “Tsugun, da kura tləksa gharazhigəluḍ də ude da dəgal da tlərna vak. Ka dakhgan ad zar tlər sar, ka batrəm ad ləmanakh sar ən dəv tar, kə nəgharu nəgha tsitar.

¹⁵ Ka baran ak itsawar ad kalkal ndzəḍa sar. Ak yan fanga, baran ad talenti dliḍ. Ak tlərna baran ad talenti mits. Ak tlərna tsuguna, baran ad talenti kitakul. Ka dəgala sar tsin.

¹⁶ Dadake tsa chauga talenti dliḍəna, ən təvin təvin, ka dəgal tsin da mbəḍa dəv də kwaḍ sar. Ka mbəladu ad tlərna talenti dliḍ ən təghər.

¹⁷ Ndək yan ak dadake tsa chauga talenti mits. Ka mbəladu ad tlərna talenti mits ən təghər.

¹⁸ Ai dadake tsa chauga talenti kitakulən, ka dəgala tsin, təfgan ad fika, bəghanan ad kwaḍ dadməgh saren.

¹⁹ “Ən təkhal kə zulu zula tsin, ka sasəg kə dadməgh taren, kə kwarara dəge a manga itar də kwaḍakhən.

²⁰ Ka zəghvoghər zər tləre tsa chauga talenti dliḍəna da təvəgh tsin. Ka ni, ‘Dadməgh, talenti dliḍ a baka khə, auna kwaḍe tsa baka khə. A mbəladu ka ad yu talenti dliḍ ən təghər tsugun.’

²¹ “Ka nəv dadməgh sar tsin, ‘Dakhwal khə, zər tlər charan zə dadak khuta lanjikh. A manga kha də jir ən təghər kə digit khəḍikən. Da bəg kha bəga ka kə dadak nəgharu kə digitakh zikən. Ausəg da khwaḍga zə kə.’

²² “Ka zəghvoghər zər tləre tsa chauga talenti mits da təvəgh tsin. Ka ni, ‘Dadməgh, talenti mits a baka khə. Auna kwaḍe tsa baka khə. A mbəladu ka ad yu talenti mits ən təghər tsugun.’

²³ “Ka nəv dadməgh sar tsin, ‘Dakhwal khə, zər tlər charan zə dadak khuta lanjikh. A manga kha də jir ən təghər kə digit khəḍikən. Da bəg kha bəga ka kə dadak nəgharu kə digitakh zikən. Ausəg da khwaḍga zə kə.’

²⁴ “Ka zəghvoghər zər tləre tsa chauga talenti kitakul da təvəgh tsin. Ka ni, ‘Dadməgh, tsa tsəka kwarne bəza manva zə khə. Ən tsəg khikh ən vake kwal tukhga tsəkh, zə udz digit ən vake kwal kwazdu tsəkhə ad khulf.

²⁵ Wirva yana, a gəḍəf kə, a dala ka bəghana ka ad kwaḍagh ən khay. Auna dəge dəgagh.’

²⁶ “Ka ngawar khai dadməgh saren kwarne, ‘Kha nguḍi zər tlər, mandəlgəh tsəgun. Tsa tsəkhə kwarne ən tsəg khi kən vake kwal tukhga tsəka? Zə udz digit ən vake kwal kwazdu tsəka khulfa?.

²⁷ Afke tsa bəke kha də kwaḍar ən bank, vake ən ḍidud kwaḍ. Da tsa soghər ka, tsa ka chauga ka də yu ən təghər.

²⁸ Wirva yan, ka gwiyaḅəke da vak udakhe ən vin, ka niya tsitar, chawamarval chaw ad talenti kitakulen, ka bara kur kə dadake də talenti kəḍək.

²⁹ Itsawar ai nəg də digit, da banarghər bəgud, ka da ngəsh digit ən vak sar. Ude naba din tsugun bi, ngwaḍa khəḍike dinin, da pərdarval pərdud.

³⁰ Ai ina kə nguḍi zər tlərən, tləvam dagh tləva da nikyen na kə gurtl. Vake ən tuwud də kərd tliḍ.’ ”

Dəg mbasa kə taka lav

³¹ “Sarte da səgdagh Zər Ud ən ndanga sar, zə zarḅəlahk Yazighəle ən gharazhigəluḍ. Ka da ndzəgan ən tə vəja man tləksa sar.

³² Daghan mbərt udakh ən lard da dza-khavən təvuk sar. Ka da taka taka ad udakh, ngwaḍe ən taka dadak zighwa ad tuwaghakh zə waghakh.

³³ Ka da bəga bəga ad tuwaghakh ən tə dəva kaf sar, ka waghakh tsuguna ən tə dəva tleḍ sar.’ ”

³⁴ “Ka dəge da kwaratəra shik ak li ən tə dəva kaf sar, ‘Ausəgam kur li ba kur ghər Dadar ad bark, wuramwur ad tləkse a ḍika kur nud gwil sarta vərḍ lard.

³⁵ Ən sarte tsən ndzika waya, ka ba ka kur dəg zu. Ndzikəf kə ndəl, ka ba ka kur yu khəḍ. Ən sarte tsa ghwulab kə, chaw ke kur da fətur,

³⁶ Na ka də dəg nguḍa bi, ba ka kur dəg nguḍ. Tsən yanga ba ka bi, ka nəghakdi kur. Tsən gud sal kə, sa kur da nəghakdi nəgh.’

³⁷ “Ka da ngawara ngawa li kanadi kwarne, ‘Dadzikan, tsa nəgha kha yawa kənda ən ḅis way, ka bakha kənda dəg zuwi? Yawa nəgha kha kənda kəḍkhe ndəl, ka bakha kənda yu khəḍi?’

³⁸ Yawa a nəgha kha kənda ghwulab, ka chaw khe kənda da fətəndi? Yawa nəgha kha kənda kwal dəg nguḍ, tsuguna bakha kənd ad dəg nguḍi?

³⁹ A nəgha kha yawa kənda kwal yanga, awana ən gud sal, ka dal kənda da nəghakh di nəghi?

⁴⁰ “Ka da ngawa təra ngawa shik kwarne, ‘Ən təkha kura təkha kə, itsaḍa a manar khai kur kə sukwatakharan liye khətsala ndanga tar char, a manake tsəka kur.’

⁴¹ “Ka da niya kə li ən tə dəva tleḍ sar, ‘Tsiyam tsiyin vakar, kur liye tlap kurkhai Yazhigəluḍ. Damaks da kare kwal da əmtsə kə ngəḍ. Ai ḍikarna ghud kə Shadən zə zarḅəlahk sar.

⁴² Sarte tsa ndzika way, a ba ka ba kur dəg zuwa bi. Ən sarte tsa ndzika ndəl, a ba ka ba kur yu khəḍa bi.

⁴³ Ən sarte tsa ghulab kə, a chaw kai ba kur da fətəkhur bi. Na ka də dəg nguḍa bi, a ba ka ba kur dəg nguḍa bi. Sarte kwal

tsa yanga tsək, tsuguna tsən ən gud sal kə, a nəghakdi ba kur bi.' "

⁴⁴ "Ka da ngawara ngawa itar kwarne, 'Dadzikan, tsa nəgha kha yawa kəndən ndzikha waya zə ndəli? Tsa nəgha kha yawa kənda man ghulaba ghulabi? Tsuguna yawa nəgha kha kənda kwal yanga, zən sarte tsən gud sal khə, kwal mələkhu tsəkəndi?"

⁴⁵ "Ka da ngawa tərə ngawa shik kwarne, 'Ən təkha kura təkha kə, itsauda dəge kwal manar khai tsəkur kə sukwatakharan liye a khətsala ndanga tar char, ka kwal mələku tsəkur."

⁴⁶ "Ka da bəg tər bəgud da dlade kə ngəd, li kanadi tsuguna da daks da safa kə ngəde tar."

26

A shakhavəke malanakh kə da kəd Yasu (Markus 14:1-2; Luk 22:1-2; Yukhan 11:45-53)

¹ Udzala kə Yasu ən kwaratəra lavakhan na daghan, ka niya kə furakh sar.

² "Tsa tsəkur kwarne khwadga dītsadīts təghga khəna mits, da bədu bəgud ad Zər Ud kə khərtakhərt."

³ Təkən zikzikan na kə zil kəsakh zə malanakh ən təghər kə udakh, dzafkhai itar ən fəta zikan na kə zil kəs, ai dakhud də Kayaf.

⁴ Ka ngakhanəf itar dule da vida itar Yasu bəghanyan, kəda itar.

⁵ Ka nəv itar, "Yin tə sarta khwadga dītsaditsa bi, ki khai kə da tsiya kə məkən kə udakh, kə tsiya ngəji."

A dīyaro wud wal bətbətan da ghər kə Yasu ən Betani

(Markus 14:3-9; Luk 7:37-38; Yukhan 12:1-8)

⁶ Ən sarte tsən Betani Yasu, ən fəta Siman ai tsa ndzikən fəch.

⁷ Madəv Yasu ən zu kaf, ka sasəg kə nusen da vak sar, də wal bətbətan, ai də kwaḅ char righən ən khatakəw. Ka dīyaro ən tə ghər.

⁸ Nəgha kə furakh sar ndəkyan, a bazatərdu ad rəv. Ka nəv itar, "A bazdu kə udud ad ina ni?"

⁹ "Azəgha tsa sukwdu ud ad walən tə kwaḅ zikən, ka batrud ad kwaḅ sar kə talagakh."

¹⁰ Tsa kə Yasu ad dəge ən kwara itar, ka ndidatərwal kwarne, "Uda lava tsəkur ən nğəgharu kə nusni? Ai dəge a manakai yina dəg khwaran."

¹¹ Itsera kə khəna dagha kur zə talagakh, ai ka, da dagh ba kiyam zə kur itsera kə khəna bi.

¹² Wal na dīyakdaghin, a manga kə dika ka vəgh, kə khəda ka khəḍ.

¹³ Ən təkha kura təkha kə, itsa da kwardu ən varud lav zəda kə tsəna nən, ən lard

daghan, dəgən na manga nusna da kwardu kwarud ki da dzama da dzam."

A khayanəf Yakhud ad sukwdu Yasu (Markus 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Fang ən tək kə kəlatəm mits, ai dākha sar Yakhud Iskariyoti, dal da vak zikan na kə zil kəsakh

¹⁵ ka niya tsitar, "Uda da ba ka kur, da sukwakurdu ka də Yasuwi?" Ka kədlana itar ad kwaḅ dawan kulkhəkərd, ka bara itar.

¹⁶ Tsiyif ən tə yanən kə sarta, ka farsa Yakhud ad tsakwad dule da batərduwin ad Yasu.

A zu Yasu ad kaf khwadga dītsadīts zə furakh sar

(Markus 14:12-21; Luk 22:7-13,21-23; Yukhan 13:21-30)

¹⁷ Fitsa chak kə zu brudiye kwar yisti, ka sa furakh Yasu da vak Yasu, ndidarwar itar kwarne, "Ən varən nakha da dīkakhana kənda vak zu kaf dītsadītsi?"

¹⁸ Ka niya tsitar, "Dam dəgal da vak udanən ən dləmdla kəs, kwararkhai kur kwarne, 'A khərzəga sarta, da zuwun fəta ka kaf khwadga dītsaditsa zə furakhar.' "

¹⁹ Ka manga furakhen ndəkve kwara tərkhai Yasu, ka dikanəf itar ad kaf dītsaditsen.

²⁰ Bəlga kə khakhugw, ka ndzəga Yasu zə furakh sar kəlatəm mits kə zu kaf.

²¹ Madəv itar ən zu kaf, ka nəv Yasu tsitar, "Ən təkha kura təkha kə, kitakul ən kur, da sukwdu sukw."

²² Ka bazala rəv tsitar char. Ka farsa itar ad ndidarwar ndida də fang fang kwarne, "Ka nagh Dadzikana?"

²³ Ka ngawga Yasu kwarne, "Ude ən zuwa kənda kaf ən kwat kitakul zin, in da sukwdu."

²⁴ Da əmtsa ndəkve a kwarga kadkad Zər Ud. Ai ya dāngwa kə ude da sukwdu Zər Ud. Adara tsa kə yanən kuda, tsa yiga bud bi."

²⁵ Ka nəv Yakhud dadake da sukwdu sukw, "Maləma, ka nagh?"

Ka ngawarkhai Yasu, "An, audzala khən kwarga kwar."

²⁶ Madəv itar ən zu kaf, ka 6əf Yasu ad brudi, udzala tsin ən kwarara us kə Yazhigəl, ka kwachanan. Batran kə furakh sar, niya tsitar, "Vəgharen, chawam chaw, zuwam zu."

²⁷ Ka 6əf ad kwate də yu inabi, udzala tsin kwarara us kə Yazhighəl, ka batran, niya tsitar, "Khəḅam khəḅ daghan nura."

²⁸ Ina vizhare a righanəf ad wilwa lanji Yazhigəl. Ai da dīduwud wirwa udakh zikən. Wirwa ki 6isa da khaipakh.

²⁹ Ən kwara kura kwara kə, aghba ka da khəḅ yu inabi bi, akwa sarte da khəḅa ka wilwa yu inabi zə kur ən tləksa Dadar."

³⁰ Ka 6øga Yasu zø furakh sar ad ndus. Khalak yana, ka sawal itar, ka dal itar da tø ghufe dæ ufakh Oliv.

A kwarga Yasu ad ðule da mana Bitrus ad tsugu sar

(Markus 14:27-31; Luk 22:31-34; Yukhan 13:36-38)

³¹ Ka næv Yasu tsitar, “Ən khud vid khan, daghanura da khwaya kur dægal, da ðukda ðuwa kur. Ngwade vindzan kwarne,

“Da kædga kæda kad dadak zighw,

Gida tuwagha da kwaza itar.”

³² Ai ən tø khal kə tsiyakəf tsiya tsud ən ngitl, kən da dala tæghər tsəkur da khaya Galili.”

³³ Ka ngawar khai Bitrus, “Itsa kwazga itar daghan, ən tæghər kə dæge da dzoghər dæ khə, na ka da khwaya dægala, ðuwakhs ka lingling bi.”

³⁴ Ka næv Yasu kə Bitrus, “Ən tækha kha tækha kə, ən khud vid khan, kəda wuga kə ghwachik, da bæg tsugu tsakatsæg kha sig khəkərd.”

³⁵ Ka næv Bitrus tsin, “Itsa da əmtsa kə, na ka da bæg tsugu tsakhatsæg bi.”

A kwarakhga ndəkyan chaləm furakh sar daghan.

A manga Yasu ad dægau ən Getsemani

(Markus 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Ka dal Yasu dagha zø furakh sar da tø vaken ai ðakhdu Getsemani. Ka niya tsitar, “Ndzamga ndzæg ən van, dægal da dægau ən tø vin.”

³⁷ Ka dala zø Bitrus zø zar ya Zabadi na mits. Ka dzoghər bazala ræv zø dzamghər tsin.

³⁸ Ka niya tsitar, “Rəvara righan da baza ræv, ai da tægh kə kədkai. Gidam gida ən van, ndzamga ndzæg, ən gwiitagwita zø kə.”

³⁹ Dal tsin da tævuk khəðikən, ka khəmbəgan dæ khud khud, ka dægau tsin, ni, “Dadara, da tækhin kə manawan, 6akghər 6a ad ina kə dlaf. Tsakhənmīna, dæge ən naka ba da manud bi, khəkwa dæge ən nakha da manud.”

⁴⁰ Guyoghər tsin da vak furakh sar, ka tlatərgħər ən khən khar. Ka niya kə Bitrus, “Atsuk tægh bakh kur khəkərd daghur kə manga dəm zø ka, kə dæg aw kitakul biya?”

⁴¹ Dem nikur zø dægau, ki khək da 6øla tsəkur da dləgd. A khayanəf səðikw, ma vøgha ləbukw.”

⁴² Ka gwidən dægal tsin da dægau kə dæg mits, ni, “Dadara, da ka ən manawa ba 6akghəra inen kə tlad bi, ba ka khə6a khə6a kə. Manud dæge ən nakh.”

⁴³ Gwiyyoghər tsin saks da vak furakh sar, ka tlatərgħər ən khən khar, wirva khar ən di tsitar char.

⁴⁴ Ka gwidən ðuwatərs Yasu, dala kə dæg khəkərd da dægau, ən gwayars kə lav kitakul.

⁴⁵ Ka gwidən guyoghər da vak furakh sar, ka niya tsitar, “Dlakh kur ən khən khar zø fətava? Vazam vaz, a sagh sarte da bədu wud Zər Ud, da dæv kə li khaipakh.

⁴⁶ Tsiyam tsi, ndziyam dægal. Auna kharzəga dadake da sukwdu sukwda saks da van.”

A viyava Yasu

(Markus 14:43-50; Luk 22:47-53; Yukhan 18:3-12)

⁴⁷ Madən Yasu dlən kwar lav, təkən Yakhud ai kitakul ən tæ6 kə kəlatəm mits, a sagh dæ dzakhava udakh zikən. Khwatan katsakarakh zø yaghwatakh ən dævakh tar kə udakhen. Zikzikan na kə zil kəsakh, zø malanakhe ən tæghər kə udakh kə 6əlatərf.

⁴⁸ Yakhud dadak sukwdu sukwena, audzala kəbitstər khai kəbitsa kə dzakhava udakhen kwarne, “Dadake da bruwa ka, in udanen, viyam vi.”

⁴⁹ Ka sagh Yakhud ger da vak Yasu, niya tsin, “Maləm, ndzəga ndzæg gabər ən tæghər tsəkha.” Ka ðuts khəpangwang sar tsin.

⁵⁰ Ka næv Yasu tsin, “Tsaghwa mana dæge a 6əkhdəghər.”

Ka zəghvoghər udakhen, ka viga itar Yasu. Ka khutana itar char.

⁵¹ Ka fang ən tæb kə liye dagh zø Yasu, ndəðadal ad katsakar sar. Ka tsafəgan ad vø6 zikan na kə zil kəs, ka əntlaru ad tlim.

⁵² Ka næv Yasu tsin, “Bəmbəg ad katsakaragh da kumbəgh sar.” Daga liye udzəva də katsakar, da əmtsən tukw katsakar itar.

⁵³ “Da khən kurana tægh bakh ka kə tatlaga Dadar kə mələku mələ? Ən dəvən dəva ka 6əlokandagh ad zar 6əlakhs sar mal kə dæb ənkwakh ənkwakhs sig kəlatəm mits (6,000 x 12) kə tlujiyakha?”

⁵⁴ Ai da ka takadga ka kə mələku məl, da righa ndarud vindzan na kə lav Yazhigəle tsa kwargin kwarne, barari tsin dzoghər dzæg ndəkyaŋi?”

⁵⁵ Ka næv Yasu kə dzakhava udakhe a sa da viya vi, “A sawala dæ katsakar zø yaghwatakh kur kə da vika viya ngwada sənkara? Itsera kə khəna kən ndzəgan ən tsagdutsag ən Fəta Yazhigəl, a vikai ba kur bi.

⁵⁶ Ai daghan dægakhana dzoghəra, a manga kə righada dæge vindzga tlayangakh Yazhigəl ən kadkadud.” Ka khwayala furakh sar daghan, ðuwars itar.

Yasu ən tævuk kə Kayaf zø li taka lav

(Markus 14:53-65; Luk 22:54,55,63-71; Yukhan 18:13,14,19-24)

⁵⁷ Liye tsa viga Yasu, ka 6al itar da fəta Kayaf, zikan na kə zil kəs. Li tsagdu ndzikha ndzikh zø malanakh ən tæghər kə udakh audzala itar ən dzafkhai dzæg ən vin.

⁵⁸ Bitrus tsuguna an gatatərsk kə bit, tangw da tə gəlvakh zikan na kə zil kəs. Da

tsina, ndzəgan zə li uf udakh kə vaz dule da mbasda dəge da dzoghər dzəg.

⁵⁹ Zik zikan na kə zil kəsakh zə daghan li taka lav, ən gat udakhe da əntlarva lav fila filar itar ən təghər kə Yasu, kə nəghda kəda kəda tsitar.

⁶⁰ Itsa kitakula a mbəladu ba itar bi, tsakhənmina zikən udakhe a sarawal kə ngatlarva fil. Kə dæg mbasa ka sawala ud mits,

⁶¹ Ka nəv itar, “Nəv udanən, ‘Təkha ka kə khətana Fəta Yazhigəl, ndərga kən khəna khəkərd.’”

⁶² Ka tsiyif zikan na kə zil kəs, ka niya kə Yasu, “Na kha də dəge təkha kha kə kwaragan ən təghər kə lave ən kwarud ən təghər tsəkha?”

⁶³ A mbəda ba Yasu ad khay bi.

Ka nəv zikan na kə zil kəs tsin tsəgun, “A takad khe ka, a dzakhəf ka də Yazhigəl dadak saf, kwara kəda kwar, da kha Kristu, Zər Yazhigəl.”

⁶⁴ Ka nəv Yasu tsin, “An kalkal ndəkve kwargakh.” Ai ən kwara kura kwara kə, tsiyif təkhen, da nəgha nəgha kur Zər Ud ən ndzəgan ən tə dəva kaf Dadak Ndangan daghan, tsuguna ən səgdagh ən ghwik ən gharazhigəl.

⁶⁵ Ka kwakhdu zikan na kə zil kəs ad katlang sar, ka ni, “A nenenan ad Yazhigəl, wirva yan, uda dla lava tsəkiyam ən gat tlərna shidakhi? Təkhina a tsəna tsəkur ad nena Yazhigəle a mangin.

⁶⁶ Uda dayaghəruri?”

Ka ngawa tsitar kwarne, “Khwaran sara kədgud.”

⁶⁷ Ka tafarve tar ad shaghvwai ən tə vakdi, ka kədf itar. Chaləmakh tsuguna dayarwar itar mekhwpeng.

⁶⁸ Ən kwar kwarne, “Kwara kəda kwar, kha Kristu, dadake barghər Yazhigəl ad dəv, war kə kədkhəfi?”

A bəga Bitrus ad tsugu tsa Yasu

(Markus 14:66-72; Luk 22:56-62; Yukhan 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Ən tə sarta yayena, ən ndzəgan Bitrus ən tə gəlvagh məghen, ka sasəg kə dugh kudig məghen da vak sar, ka ni, “Fang ghəragha ən təb kə liye zə Yasu ud Galili nə”

⁷⁰ Ka bəgan ad tsugu tsa Yasu ən təvuk tar daghan. Ka ni, “Ən tsa ba ka dəge ən kwara kha lavən təghər bi.”

⁷¹ Ka dala Bitrus da tə ghay rang, ka nəgha nəgh kə tlərna dugh kudig, ka niya kə udakhe ən ghitsən vin, “Ina kə uda, dagh itar zə Yasu ud ya Nazarat.”

⁷² Ka gwidən bəg tsugu tsin, zəva wada tsin kwarne, “Ən tsa ba va ka də udan na bi.”

⁷³ Zula khədikən, ka sasəg kə li ən ghitsən vinen da vak Bitrus. Ka nəv itar tsin,

“Kadkadıya ghəragha fang khən təb tar, wirva ghaye ən kwara kha, in kə mətłakhai.”

⁷⁴ Ka farsa Bitrus ad tlap ghərsar, zəva wada tsin kwarne, “Ən tsa ba ka də udan na bi.”

Təvin təvin ka wuga kə ghwachik.

⁷⁵ Ka dzamana Bitrus ad lav ai tsa kwararkhe Yasu kwarne, “Kəda wuga kə ghwachik, da bəg tsugu tsatsəgarakh sig khəkərd.” Ka dal da mel, ka tuwa tsin char.

27

A bəvala Yasu da təvuk Bilatus Gwumn kə takara lav

(Markus 15:1; Luk 23:1-2; Yukhan 18:28-32)

¹ Pərta kədl, daghan zikzikan na kə zil kəsakh zə malanakhe ən təghər kə dlam, ka dayakavu itar dzanak kə kədf Yasu.

² Ka ngwudana itar, bo itar ən təvuk, 6ala itar da vak Bilatus Gwumn.

A kədgə Yakhud ad ghər sar ən tə dəva də khərt ghər sar

(Furakh 1:18-19)

³ Vazga kə Yakhud dadake sukwdu Yasu kwarne a təkavarna lav əmtsa kə Yasu, ka bazala rəv tsin də dəge a mangin. Ka sa da vak zikzikan na kə zil kəsakh zə malanakhe ən təghər kə dlam, guyatərnəf ad kwaḅ dawan kulkhəkərdən.

⁴ Ni, “A manga ka khaip, kə sukwdu dadake kwal də ghaz.” Ka nəv itar, “Uda dāngwundi? Ya dāngwa yan.”

⁵ Ka diyars ad kwaḅ dawanen ən Fəta Yazhigəl, sawala, dakavala, ka khərtgan ad ghərsar.

⁶ Ka khutsanəf zikzikan na kə zil kəsakhen ad kwaḅen. Ka nəv itar, “Kalkal ba dīga kwaḅ na tsud, ən vake dīdud kwaḅ Fəta Yazhigəl bi. Wirva kwaḅ vizhinen.”

⁷ Ka dayakavu itar dzanak, ka sugwa itar vak dadake ndar dæg ndər də kwaḅen. Ki da nəga tsin kə gidəngitl kəstəłakh.

⁸ Wirva yan, sakhkana ən dākha kə yanud ad vaken də Vak Vizh.

⁹ Wirva yan, a righif lave tsa kwarga Rimi tlayang. Kwarne, “Ka ḅəf itar kwaḅ dawan kulkhəkərdən, gane tsa kurga udakh ya Izrail kə pəlapəl ən təghər tsin.

¹⁰ Sukgwa itar vak dadak ndar dæg ndər də kwaḅen, ndəkve tsa kwarakhai Yazhigəl Dadzikan.”

A ndidakharwal Bilatus kə Yasu

(Markus 15:2-5; Luk 23:3-5; Yukhan 18:33-38)

¹¹ Madəv Yasu ən ghitsən təvuk kə Bilatus Gwumn, ka ndidarwar Gwumn kwarne, “Kha nagh shik ya Yakhudakha?” Ka nəv Yasu tsin, “An, kalkal a kwargakh.”

¹² Ai kwarakhga kə zikzikan na kə zil kəsakh zə malanakhe ən təghər kə dlam, ad

lav ghaze a ãntlavva itar, a mbæda ba dæ ghay bi.

¹³ Ka nœv Bilatus tsin, “A tsœna bakha daghan lavakhan na ngatlakhvuda?”

¹⁴ A mbæda ba Yasu ad itsauda bi. Itsœn tæghœr kœ kitakul kœ lavakhe a ãntlavva itar bi. A ndawanœf ad Gwumn char.

A ãntlavarnœf lav æmtsa kœ Yasu

(Markus 15:6-15; Luk 23:13-25; Yukhan 18:39; 19:16)

¹⁵ Æn te itsera kœ sarta khwadga fudkœs dïtsa dïts, a kuyala Gwumn æn bœlars dadak khaip kitakul sœgawal æn gud sal. Ai naghga dlamakh ad bœlars bœl.

¹⁶ Æn tœ yanen kœ sart, nœg udanen ai tsaghud, a dœmal æn gud sal, dækha sara Barabas.

¹⁷ Dzaffkhai kœ udakha, ka ndidatœrwar Bilatus kwarne, “War na kur bœlakurnars bœla tsœki? Yasu Barabase, naghga Yasu ai æn dækhdu dœ Kristu khi?”

¹⁸ A ndidga Bilatus ad ndidæ na ndœkyan, wirva tsatsin kwarne, a bœdu itar ad Yasu æn dœv sar kœ wirva shilga.

¹⁹ Uk yan fang bi, madœv Bilatus æn ndzœgan æn tœ vij taka lav, ka bœlanœf nus sar ad ud dœ lava kœ kwararkhai kwara kwarne, “Duwars duwa kwar lav æn tæghœr kœ dadake kwal khaipœn. Wirva a mbaka dlad char, æn tæghœr kina kœ ud khan æn suwan.”

²⁰ Tœkœn zikzikan na kœ zil kœsakh zœ malanakh æn tæghœr kœ dlam, shakhanœf itar udakh kœ kwar kwarne, duwars duwud Barabas, ka kœdgud Yasu.

²¹ Ka gwidœn ndidatœrwal Bilatus kœ dza-khava udakh. “Warek æn tœb tar æn nakur bœlakurnars bœla tsœki?”

Nœv itara, “Barabas.”

²² Ka ndidatœrwal Bilatus kwarne, “Ai uda da mana ka dœ Yasu ai dækhud dœ Kristuwi?”

Nœv itar daghana, “Khœrtœga khœrtud.”

²³ Ka ndidatœrwar Bilatus kwarne, “Wirva udi? Uda dœg bœzane a mangini?” Ka sœga dïchaw kœ udakh kwarne, “Khœrtœga khœrtud.”

²⁴ Vazga kœ Bilatus aghba dœge tœkhin kœ mangan bi, tsugun a katlgan kwarne udakha æn tsikwva kœ tsiya gadl. Ka ænkœf ad yu, pargan ad dœvakhsar æn tœ vuk dzakhava udakh. Ka ni, “Na vizh ina kœ ud æn kwinda-dara bi. Ya dangur yan.”

²⁵ Ka ngauga udakhen daghan kwarne, “Nalnœg vizh sar æn kwindœnda zœ kwindæ zarakhœnd.”

²⁶ Ka bœlatœrnars ad Barabas. Æn tœkhal kœ ba udakh tsin kœ wadzaru kiœ kœ Yasu, ka bœdu kœ khœrtga khœrt.

A tsafanœf Tlujiyakh ad Yasu

(Markus 15:16-20; Yukhan 19:2-3)

²⁷ Ka bœlba kœ tlujiyakh Gwumna Bilatus ad Yasu da tœ gœlvagh Gwumn, daghan

tlujiyakhœ æn dakwalen tsuguna a tsarghœr itar.

²⁸ Sakhardo itar kadlang, ka talarœm itar shalaraz, khulf katlang shikakh.

²⁹ Mbusaga itar dzakw man tlœks dœ tak, bærœm itar æn ghœr. Ka ba itar da khuta guly man tlœks æn dœva kaf sar. Khala kœ yana ka kalaga itar juguv æn tœ vuk sar, ka tsafatsafa tsitar, ka nœv itar, “Dœg safagh da tœ uragh, Shik ya Yakhudakh.”

³⁰ Tafarava itar shaghwvai da tœ vœgh. Ka chawarvar itar yaghwat man tlœksen, dlaghar khai itar kœda din æn ghœr tsœgun.

³¹ Udzal tsitar æn tsafatsafa, ka sakhardu itar gabag man tlœkse tsa talarœm itar. Ka talarœm itar katlangakh sar. Ka bœlando itar æn tœvuk, ka bœla itar kœ wirva khœrta khœrt.

A khœrtava Yasu

(Markus 15:21-32; Luk 23:26-43; Yukhan 19:17-27)

³² Madœv itar æn tæghœr kœ dœga, ka gamga itar zœ ud ya Sayirin, dækha sara Siman. Ka bærghœr itar dœ ndzœd ad zœb ufa khœrte da khœrtud Yasu.

³³ Sara da vake æn dækhud dœ Golgot (dœge æn tukuwina in, vak tlatl ghœr).

³⁴ Æn vin a bara itar yu inabi lafan dœ dœg dœkhdekan. Tapana tsina, ka kalwal kœ khœbakhœb.

³⁵ Æn tœkhal kœ khœrtœga khœrta tsitar æn tœ ufa khœrt, ka man tsats tsitar ki da taka gabagakh sar.

³⁶ Æn tœkhal kœ yana, ka ndzakhga itar æn tœ vin kœ ufauf.

³⁷ Ka tsakhga itar ad ghaza sare æn kwara itar, æn tœ vakghœr sar kwarne, “INA YASU, SHIK YA YAKHUDAKH.”

³⁸ Khœrtga itar tsugun ad sœnkarakh mits æn tœvœgh kœ Yasu. Fanga æn tœ dœva kaf tsin, yan tsuguna æn tœ dœva dleœ sar.

³⁹ Udakhe æn dœgal, ka tsafatsafa itar ad Yasu, ka kadæghœr itar.

⁴⁰ Ka nœv itar, “Khai æn kwarne tœkhakha ka kœ khœtana Fœta Yazhigœl, ka gwidœn ndærgækhœn tœ khœna khœkœrd. Ai kata dœ ghœragh. Da Zœr Yazhigœl khœ, sodagh sœg æn tœ ufa khœrtan.”

⁴¹ Ndœkyan tsugun kœ zikzikan na kœ zil kœsakh, zœ li tsagdu ndzikha ndzikh Mus, zœ malanakh æn tæghœr kœ dlam, ka tsafatsafa tsitar kwarne,

⁴² “A katgan ad yakhai, in tsuguna a pi-yarwal kat ghœr sar. Shik ya Izraïl bakhini? Sodagh sœgin æn tœ ufa khœrtana tœkhin, ka fadæghœro kœnda din.

⁴³ A bo dœ ghœr æn tœ Yazhigœl. Ai katga kata Yazhigœlen tœkhin, dœn wayawayin. Wirva Zœr Yazhigœl ka ni.”

⁴⁴ Ndœkyan sœnkarakh ai khœrt tœrkhai ud dagh, ghœrtar tsuguna kwarar khai itar lav bœzan.

*Əmtsa Yasu**(Markus 15:33-41; Luk 23:44-49; Yukhan 19:28-30)*

⁴⁵ Ən tə fatsi təghər, ka khədarku ngurtl ad khaya kəsen daghan, tangw da tə karfi khəkərda khakhug.

⁴⁶ Ən tə kalkala karfi khəkərda khahughen, ka tləkha tsin char kwarne, “Elo, Elo, lama sabaktani?” Dəge ən tukuwina in, “Yazhigəla, Yazhigəla, a dukəda ndar kha ndikini?”

⁴⁷ Chaləm udakhe ən ghitsən təvin, tsəna tsitar ad inen, ka nəv itar, “İna kə uda, ən dakh İli Tlayang.”

⁴⁸ Ən dəvən dəva, ka khwayala fang ən təb tar, bədəghər ad zər ndəma ndəm, lufanan ən yu İnabi kwarekrekan. Sifəu ən tə yaghwat, ka talaro kə Yasu kə dutsaduts.

⁴⁹ Ka nəv chaləmakh, “A duwaman ndan, nəgha nəgha kiya ndan patak da səgadagh İli da katakat.”

⁵⁰ Ka gwidən Yasu ən tləkha char, ka di safə tsin, bəwala safə sar.

⁵¹ Ən tə yanən kə sart, ləgwit ghay gud ai ən Fəta Yazhigəla tidəm mits, tsif ən tə vak ghər kakh da tə khay. Khay tsuguna a gidikəfkhai, tidakhəm kurakh.

⁵² Ka chağə ngitlakha ngwarəf itar. Zikən udakh ya Yazhigəle tsa rugana, a tsayətərəfud də saf.

⁵³ Sakhawal itar ən ngitlakh tar. Ən khal kə tsif tsiya kə Yasu ən ngitl, ka dal itar da Wurshalim, chuwaɖadan kə dləmda kəs. A mēdlawa itar kə udakh zikən.

⁵⁴ Nəgha kə zikan kə tluji zə chaləm tlujiyakhe ən uf Yasu ad mbəda pəgdəm zə daghan dəgakhe dzoghər, a gadzəf itar char. Ka nəv itar. “Zər Yazhigəl ina kadı kadı.”

⁵⁵ Nəg chaləm nughwaskh zikən tsugun ən vinen, ən vaza vaza kə bit. Liye tsa gatars kə Yasu gwil səgawal ən Galili, ən nəgharu nəgha itar.

⁵⁶ Ən təb tara nəg Maryam ən kəs ya Magdal, zə Maryam bab Yakub zə Yusuvu, zə nus Zabadi.

*Dule a khəɖud Yasu**(Markus 15:42-47; Luk 23:50-56; Yukhan 19:38-42)*

⁵⁷ Bəlgə kə khakhug, ka sa ud ya Armati, dadak tluwadal, dakhə sara Yusuvu. In tsuguna fura Yasu.

⁵⁸ Ka da da vak Bilatus shik da takad tluvəgha Yasu. Ka kwara tərkhəi Bilatus ad bara tluvəgha Yasu tsud kə Yusuvu.

⁵⁹ Ka bəf Yusuvu ad tluvəgha Yasu, mbusanəm ən wilwa lapin.

⁶⁰ Ka khənanan Yusuvu ən gitl sare tsa khuradalın ən khurzəzə. Ka tləgaru ad kur zikan, ka təkaval.

⁶¹ Maryam ən kəs ya Magdal, zə tlərne ai dakhɖud də Maryam ən ndzəgan itar ən vin, ən vaza ger da tə ngitlen.

A bava udakh kə uf ngitla Yasu

⁶² Təkəɖla sar kə fitsa fətav, ka dala zikzikan na kə zil kəsakh zə Farisakh da vak Bilatus.

⁶³ Nəv itar, “Dəg safagh da tə uragh, a dzamana kənda ad sarte tsa dla dadak valdu udakh na də saf, kwarne, ‘Fitsa khəkərda da tsiya ka də saf.’

⁶⁴ Wirva yan, babəg ad udakh kə uf ngitlen char tangw da tə khəna khəkərd. Ki khek dəgal kə furakh sar da gəl tluvəgh sar, kwarar khai itar kə udakh tsugun kwarne, ‘A tsiyif ən ngitl.’ Ya valdu udakhe kə dəg mbas, da malamala də dəg chak kə bəz.”

⁶⁵ Ka nəv Bilatus tsitar, “Khutsaməf tlujiyakh, dam da ufaufa ad ngitlen, khaləvuwa təkhur.”

⁶⁶ Ka dəgala itar kə gadlara gəma gəma kə itsawar ad ngitlen, ən tə dəva də tsakhga jakva ndzəda shik ən tə kur ghay ngitlen. Tsəguna ka ba itar tlujiyakh kə ufauf.

28*Tsiya Yasu ən ngitl**(Markus 16:1-8; Luk 24:1-12; Yukhan 20:1-10)*

¹ Ən təkhal kə fətav, təkətləpərt fitsa tugwa chak kə kasuk, Maryam ən kəs ya Magdal zə tlərne ai dakhɖud də Maryam, dala itar da nəgha ngitl.

² Kəda dəgal tsitar, a mangud mbəda pəgdəm, wirva zərɖəla Dadzikan a sodagh ən gharazhigəl, tləgarwar ad kur ən tukw ngitlen, ka ndzo ən təf.

³ Da nəgha tsəkha ən wuda tsuwaɖad, katlangan vəgha sar tsuguna til ndək chachad.

⁴ Nəgha kə li ufa ngitlen, a gadzəf itar char, ka təga vəgh tsitar. Mbəɖakhga itar da khay ngwada əmtsa udakh.

⁵ Ai ka nəv zərɖəla Yazhigəlen kə nughwasakhen, “Gədzam bi, tsatsəka Yasu ən gata kur, ai tsa khərtavan.

⁶ Aghbən vana bi, a tsif ndək vai tsa kwargin. Ausəgam nəghama nəgha vakai tsa khənganin.

⁷ Damdəgal kujaɖ kujaɖ, kwaramartər khai kwar kə furakh sar kwarne, ‘A tsiyif ən ngitl. Kəvena ən təvukur in da dal tsəkur da Galili. Da nəghən vin kur.’ Tsənəm tsən, niya audzal kən kwarakur khai kwar.”

⁸ Ka duwars itar ad vak ngitl kujaɖ kujaɖ, də gəɖza zə khwadga char. Khwayala itar da kwarara kwara kə furakh sar.

⁹ Dzəgwɖllam ka tlatərhər Yasu kə nughwasakhen, ka niya tsitar, “Gəbər ən təghər kə tsəkur.” Ka zəghvoghər itar da vak sar, khwtana itar ən tə sigakh sar, ka ɖabanəf itar.

¹⁰ Ka nəv Yasu tsitar, “Gədzam bi. Dam da kwarara kə zar babakhar dæg itar da Galili, ən vin da nəghaka itar.”

Dəge a kwaradala li uf ngit! Yasu

¹¹ Madəv nughwasakhen ən təghər dəga tar, chaləm kə li uf ngitlen dagh itar daks da dləmdla kəs, ka tugwarkhai itar ak zikzikan na kə zil kəsakh ad daga dəgakhe a dzoghər.

¹² Dzafkhai zikzikan na kə zil kəsakh zə malanakh ən təghər kə udakh dāya kavu itar lavakh ən təb tar kwarne, batəra bəg itar kwaḡ kə tlujiyakhna zikən.

¹³ Nəv itar kə tlujiyakhen, “Dəge da kwara kur, ‘Furakh sar kə sa kəvid kə gəlalḡəl, madəv kənd ən khar.’

¹⁴ Da dagh lavana da tlim kə Gwumn, da kwarara lava kənd kwarne na ghazur bi, wirva yan na dəge da gəma kuran bi.”

¹⁵ Ka chauga tlujiyakh ad kwaḡen, manga itar ndəkvə tsa kwara tərkhai yud. Ina kə lava sakhkana, dla Yahudakh ən kwarakha kavu kwar ən təb tar.

Tləre a batəra Yasu kə furakh sar
(Markus 16:14-18; Luk 24:36-49; Yukhan 20:19-23; Furakh 1:6-8)

¹⁶ Ka dəgala kə furakhan na kəlatəm kitakw da Galili, do itar da ghuḡe tsa kwara tərkhai Yasu.

¹⁷ Nəgha tsitara, ka dabanəf itar, ai yakhaye ən təb tar a khayanəf ba itar kwarne patak in bi.

¹⁸ Ka sa Yasu khərzha ditar, ka ni, “Daga ndzəde ən gharazhigəl zen lard, a baka tsəkud.

¹⁹ Wirva yan, dam da nandal udakh ən lard daghan kə nəga kə furakhar. Paratəra para kur ən dakhə Dada, zə Zəra, zə Sədikw Yazhigəl.

²⁰ Ka tsagatərdu tsaga kur, kə tsənaru kə daga dəgakhai a kwarakur khai kə. Da dagha ka zə kur tsika fatsi, tangw da tə mbasa lard.”